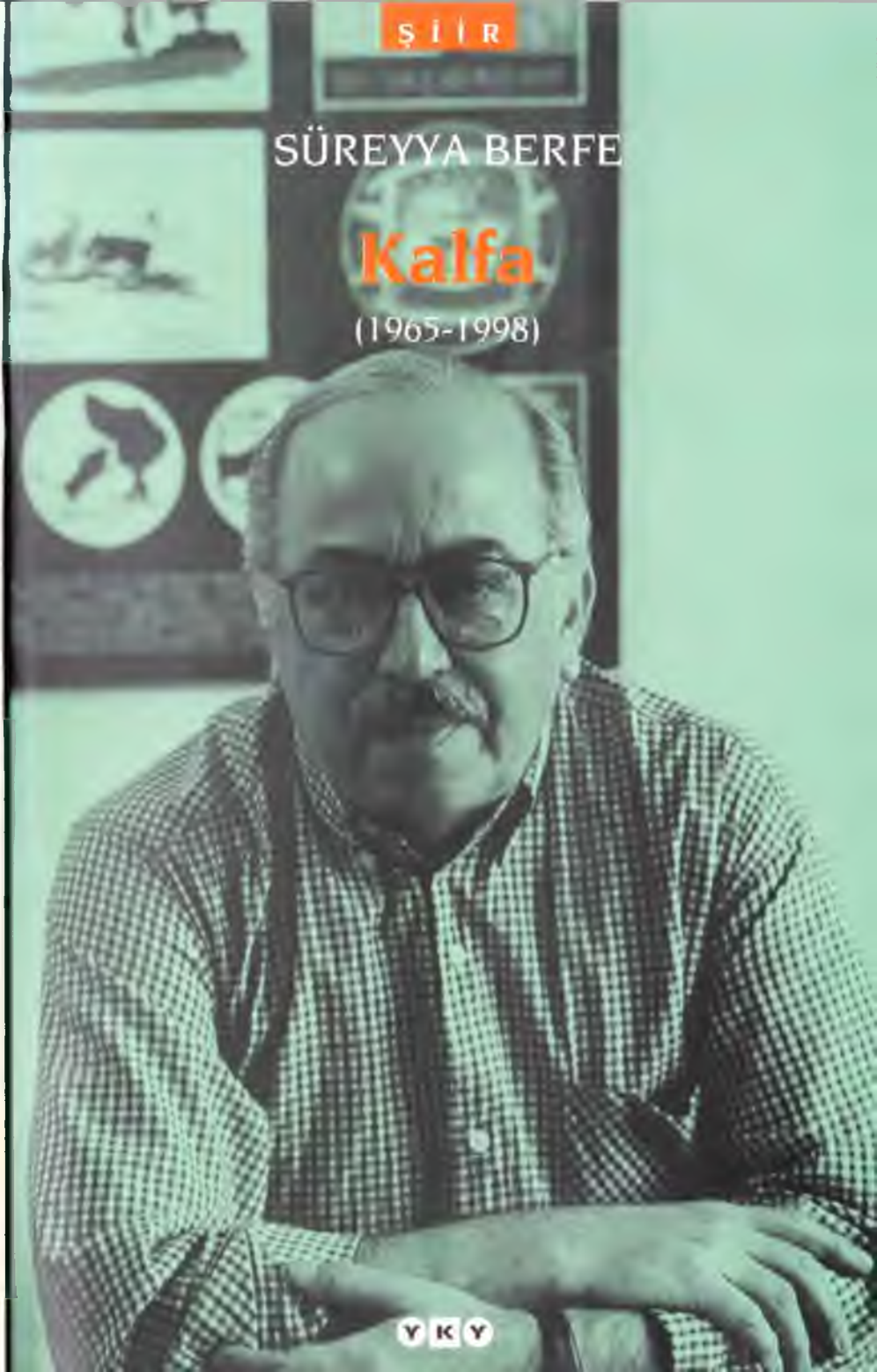
ŞİİR

SÜREYYA BERFE

Kalfa

(1965-1998)

YKY

SÜREYYA BERFE • KALFA

YKY

KALFA
Şiirler 1965-1998

Süreyya Berfe 1943 yılında İstanbul'da doğdu. Ortaöğrenimini Çanakkale Lisesi'nde tamamladı. İki yıl Hukuk, dört yıl Felsefe öğrenimi gördü. Şiirlerini 1962-1963'te yayımlamaya başladı.

Şiir kitapları: *Gün Ola...* (1969), *Savrulan* (1971), *Hayat ile Şiir* (1980), *Ufkun Dışında* (Toplu Şiirler, 1985), *Şiir Çalışmaları* (1991), *Ruhumun* (1998).

Ayrıca *Çocukça* (1981, Çocuk Şiirleri) ve *Matematik* adlı (1976 Yardımcı kitap) kitapları var.

Türkiye Milli Talebe Federasyonu'nun düzenlediği yarışmada *Kasaba* adlı şiiri, birinci oldu. (1965)

Şiir Çalışmaları ile Cemal Süreya Şiir Ödülü'nü aldı. (1991)

Süreyya Berfe'nin şiirleri bugüne dek ondört yabancı dile çevrildi.

Süreyya Berfe'nin
YKY'deki öteki kitabı:

Ruhumun (*1998*)

SÜREYYA BERFE

KALFA
Şiirler 1965-1998

YKY
İSTANBUL

Yapı Kredi Yayınları
Şiir - 110

Kalfa - Şiirler 1965-1998 / Süreyya Berfe

Kitap Editörü: Birhan Keskin
Düzelti: Birhan Keskin - Süreyya Berfe

Genel Tasarım: Faruk Ulay
Kapak Tasarımı: Nahide Dikel
Baskı: Şefik Matbaası

1. baskı: İstanbul, Mayıs 1999
ISBN 975-08-0011-7

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 1999

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Plaza E Blok Manolya Sokak 1. Levent 80620 İstanbul
Telefon: (0 212) 280 65 55 (pbx) Faks: (0 212) 279 59 64
http://www.ykykultur.com.tr
http://www.shop.superonline.com/yky
e-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr

İçindekiler

KİTAPLARDA OLMAYAN ŞİİRLERDEN SEÇMELER (1965-1980)
13 • Bir Gece Konuşmasından
14 • Güne Doğru
15 • Duygusal Bir Güz Akımı
16 • Eksik
16 • Yangınlar Ölülere Benzer
17 • Uzakta
18 • Rahibe
20 • Kuş Ağacı
21• Dolunay
25 • Aşkın Cesedi
26 • Kasaba
30 • Son Ayların Şiiri
31 • Kasabadan Uzakta
34 • Durgun Bir Günde
36 • Sierra Maestra'da
45 • Hoş Geldin
46 • Dünyayı Seviyorum 1
49 • Dünyayı Seviyorum 2
54 • Dünyayı Seviyorum 3
57 • Çocuk Yılı Üzerine

GÜN OLA (1969)
61 • Türküler
63 • Toprak İçin Bir Türkü
65 • "Bir Dost Bulamadım Gün Akşam Oldu"
67 • Bağa Gidenin Türküsü
68 • Bilmeceler
69 • Bereketli Yol
72 • Suya Giden Türkmen Kadınına Türkü
74 • Bir Küçük Hasret
75 • Çoban Türküleri
78 • Öldürülmüş Köylülerin Ardından
82 • Manav
83 • Kederin Gökleri Dar
84 • Geri Dönmeyen Sığırtmaca Ağıt
86 • Sonsuz Güç
87 • Nalbant
88 • Yalnız Kalan Erkeğin Türküsü
89 • Gün Ola
89 • Kış Bile
90 • Anadolu Destanı

SAVRULAN (1971)
99 • Sevgiyle Başlarız İşimize
104 • Orta Anadolu'dan Bir Bozlak

107 • Gurbet
107 • Ankara Yolu
108 • Salazar Nereye Gömülecek?
110 • Bütün Gün
111 • İspanyol İşçileri
113 • Âşık Musa'nın Oğlu
114 • Susuz
115 • Nöbetçi
116 • Duvar
117• Toprak Reformundan Önce Üç Şiir
120 • İncir Ağaçları

HAYAT İLE ŞİİR (1980)
125 • Hayat ile Şiir
128 • Şiirler
130 • Bazı Yaralılara
131 • Üç Kardeş
132 • Mektubunu Aldım
136 • Kıbrıs
137 • Dostluklar da
138 • Bir El Ateş
139 • Uzun Sürmeyecek
142 • Arada Bir
143 • Şahin Çavuş
144 • Durduğu Var mı?
145 • 23 Eylül Geceyarısından Önce
148 • Geçmiş Gelecek
152 • Yazı
165 • Büyür Senin Ölümün
166 • Son İlkyazlar İçin
169 • Bahçendeki Günebakan
170 • Kopacak Bir Gün
171 • Sevgili Arkadaşım
173 • Dağ Yeli
174 • Kalfa
177 • Keban
178 • Yazılmaması Gereken Şeyler
181 • Yaşanmaması Gereken Şeyler
184 • Suçlu Şiirler
189 • Uzaktan
190 • Yeni Aşk
191 • Senden Sonra
194 • Bolluk
195 • Durup Dururken Aklıma Gelenler
196 • TC Vatandaşı
197 • Yeni Güveyi
197 • Dilekçe
198 • Yaşamayı Bilmeyen
199 • Çiğdemler
200 • Merak
204 • Çiçek Yerine
206 • Yaşanmış
207 • Şiir Çalışmaları
212 • Hayır
213 • Rüzgâr, Karıncalar, Sarı Çiçekler
214 • Uçurum, Su, Kırlangıç
215 • Geçmiş Bir Gece
215 • Gecesiz
216 • Biz mi?
217 • 1976-1977
218 • Yarın da Tartışırız
223 • Ana, Çocuk ve Faşizm
224 • Yaz Gecesi
225 • Zamansız
227 • Bir Gün
228 • "Acele Giden Ecele Gider"
229 • Nedircik Yavrusu

229 • Safdil
230 • Eğlence Programı
231 • Değişmeyen
231 • Mazoşist
232 • Ömür
232 • Gizli Denge (!)
233 • "Hayat Kadını"
234 • Kanser
235 • Haklı Haksız
236 • Yolda Rastladım
237 • Karşılaştırma
237 • Ismarlama Bir Aşk-Doğa Şiiri
238 • Topu Topu Altı Satırlık Dram
238 • Tersine Müslüman
239 • Büyük ve Özlü Sözler
239 • Benzemiyor
240 • Bir İnsan
240 • Bakarkör
241 • Nefretle Karışık Sevgi
241 • Pay
242 • Bakır ile Plastik
242 • Kolay Değil
243 • Güncel Bir Soru
244 • Önemli Değil
247 • Adı Belli
247 • Kısa Şeyler
248 • Rastgele
249 • Son Turfanda
250 • Sağlam Malzeme
250 • Soru
251 • Son Arzu
251 • Aldanış
252 • Zaman
253 • İskele Babası
254 • Kanamalı Bebek

SEN, BASMASIN (1985)
261 • Şiir Çalışmaları
299 • Yarım Yamalak
305 • Kazılar
311 • Surlar
313 • Üç Gün
314 • Mevsimlik Acılar
314 • Yolculuk
315 • Uyku Sesi
316 • Eski Sis
317 • Çağdışı
317 • Olmaz
317 • Yanlışdoğru
318 • İyiyiz
319 • Sızıntı
319 • Kalamış
319 • An
319 • Engelsiz Koşu
320 • Sen, Basmasın

ŞİİR ÇALIŞMALARI (1991)
333 • Olmaz
333 • Kaç Tane
334 • Saman Parçaları
335 • Yarımadam
336 • Altı Gece
337 • Bilmiyorum
337 • Rüzgâr
337 • Aşk
338 • Âmâ
338 • İçimdeki Irmak
339 • Öksüz
339 • Rağmen
340 • Geveze
340 • Ürperir
341 • İşsiz Bir Lise Mezunun...

342 • Turist
342 • Terazi
342 • Bellek
343 • Çingeneymiş
344 • Gelgit
344 • Tutukluk ve Korku
344 • Şaşkın
345 • Ah Hayatımız
345 • Ölü Geliyor
345 • Yağış
346 • İyi Ölüm
346 • Son İlk
347 • Eylül Oluyor
349 • Ruh Yorgunları
350 • İşte
350 • Çay İçiyorlar
351 • Gitmiyor
352 • Haris Aleksiyu İçin...
354 • Şiir Çalışmaları
373 • Gizli Bahçe
373 • Ev Ödevi
374 • "Ne Bu?" Demiştin Bakıp
375 • Umut
375 • Konuşkan
375 • Yeni Hüzün
376 • Kangal
376 • Gölgeler
377 • Gökler
378 • Kısa Süren Bir Düş
379 • Geçen Yaz
380 • Gezgin İstek
381 • Yolcu Boyun Atkısı
382 • Kayıp
383 • Cahil
383 • Kavuşma
384 • Duyarsız Manda
385 • Hiç
387 • Hepsi O Kadar
389 • Neye Yarar
390 • Çocuktur Onlar...
390 • Aşkın Göğü
391 • Vasiyet

RUHUMUN (1998)
395 • Şiir Çalışmaları 1
402 • Kara Bahtım
404 • Açılış Dansı
405 • Tomris Uyar'a Doğumgünü Hediyesi
406 • İki
407 • Belki
408 • Sonra?
408 • Sona Doğru
409 • Yol Bitti Uçurum Başladı
410 • Herkese Göre
411 • Su Boyu
411 • Bazen
412 • Kim?
412 • Huzursuz
413 • Ne Bilsin
413 • Öyleydi
414 • Çok Arıyorum Seni
415 • Araya
415 • Uslan Artık
416 • Değirmen Bir Rüzgâr Gemisidir
417 • Bilseydim
417 • Zevke Bak
418 • Tutulmalar

421 • Sakın Ha!
421 • Berna Tilbe'ye Sorular
422 • Zamanla
423 • Şiir Çalışmaları 2
431 • İnşaat
432 • Değişmez
433 • Bamyalar
433 • Tulûi
434 • Erkenci
434 • Duraklama
435 • Görkem
436 • Diyalektik
437 • Bence de
437 • Muamma
438 • Görünüş
438 • Bir Köşede
438 • İşte Böyle
439 • Yabanıl
439 • Sönmeyecek
439 • Süreç
440 • Yazgı
440 • Öyledir
440 • İyi
441 • Ruhumun Ev Ekmeği
442 • Ruhumun Domates Bahçesi
443 • Ruhumun Yıllar Çeken Şubat'ı
444 • Ruhumun Geceleri de Görülebilen Yaprakları Dökülmüş Ağaçları
446 • Batmadı, Soldu
449 • Şiir Çalışmaları 3

Kitaplarda Olmayan Şiirlerden Seçmeler 1965- 1980

BİR GECE KONUŞMASINDAN

Şiirim hüznümün içinde yaşar
Bilmem sesi tutar mı seni
Çünkü bir gemi bir bilinmeyendir
Direklerini uzatmış göğe
Bulutları toplar
Yanmış ışıkları karanlıktan
Güneş evine çekildikçe
Geçici ve kırmızı evine
Yüzüm gülmüyor sararmaktan

Hüznümün içinde soluklanır şiirim
Oldukça yorgun bir yanı eksik
Bilmem sesi tutar mı seni
Saplanmış bir kumsala ki
Yakmış denizini çoktaan

Şiirimin içinden geçer hüznüm
Ayakları yok elleri var uzunca elleri
Sanımca titrek biraz öne büyümüş
Bilmem sesi tutar mı seni

Soyut, Kasım 1965

GÜNE DOĞRU

Ay alkol kokulu yatağıma giriyordu
Kıskanç bir kelebekti yüzü kaçtı elimden
Yaşlı bir memur olan güneş geldi
Gece bir kertenkele oldu kaçtı elimden

Şehri bekleyen bulut beni bekleyen gelin
Kuşan yumuşak beline geceyi günü unut
Yarın yine gel otur derin sedirine
Islatsın dağ başını beyaz göz yaşın

Ben gidiyorum yıldızları unutma
Otobüsler geçiyor şehir bağırıyor
Sar sen onu geniş işlemeli duvağınla
Şimdi bana güneşin harmanında rastlanır

Soyut, Aralık 1965

DUYGUSAL BİR GÜZ AKIMI

Şehri iplerinden çözen ağır kanatlı hayvanlar
Fayton sürücüleri
Çatanası bir dalgaya kıstırılmış geceden
Şehre iniyor
Uykusuz saatlerin soğuk sesinden

Uzansa elim
Şehrin buğulu giysisi
Uzun ve derin sarhoşluk
Bir falcı kadından edinilmiş gözlerimi sektiren
Çığlıklarıyla gövdeme sarılan o büyülü yollar
Sarhoşluk

Kim hatırlar şimdi uğursuz iskelede dolaştığımı
Çivit renkli ikindileri
Rıhtımda soluksuz koştuğumu
Bir kalkar bir konardı
Tuna'nın Macar gemileri
Üstüme vurulan kilitler
Kara gökler örerdi bana
Kim hatırlar bunları şimdi

Çünkü yaşadığım değil
Sızlandığım bir gün
Boğazımda düğümlenen ıssızlık
Büyüyen ıssızlık
Ama yine de duygusal bir güz akımıdır
Şehirle aramdaki

Şiir Sanatı, Aralık 1965

EKSİK

İşte orda camda
Yüzünde hüznün resmi
Tüyleri yok sıkıntıdan
Uzak uzaklara benim gibi

Orda işte telin üstünde
Gözleri buğday bir serçe
Ürküyor sesten seslerden
Yüzünde hüznün resmi

Şiir Sanatı, Aralık 1965

YANGINLAR ÖLÜLERE BENZER

O bitmeyen yangınların tutturduğu ses
Döne döne çıkıyor kayalardan
Bir ölünün çığlığı gibi deşiyor
Yastığının altından lavantalar çıkan
Beyaz güneşiyle sevişen
Uzun esmer ve dar ölünün
Dikenli çığlığı gibi
Yorgun yüzleri geniş elleri

Bilmeli ki yangınlar ölülere benzer
Sincaplar kaçışır orman yangınlarında
Dolar alevlerin gölgesiyle sular
Toprak olur gerili gözlere dönen evler

Şiir Sanatı, Ocak 1966

UZAKTA

Uzaktayım bir başıma sakallı
Gözyaşımın sana uzayan kıyısında
Önümde beyaz insan dizileri sürüngenler
İçiyorum akşamı akşam bitmeden
Tabiatın gömleğime değen boz ağıtında

Yalnız bir söğüdün altında yalnız
Nicedir köpüksüz suları dinliyorum
Evlerin dağlara bakan sessiz yanlarını
Ve sık yeşilini üstüme geren koruyu
Ötede gece hışırdıyor otele dönüyorum

Sanki küçük bir adada toplanıyor günlerim
Gürültüler yükseliyor geçip ağaçlarından
Şehrin çok ağızlı küstah mahmuzu
Ayırır beni senden ayırır senden
Senden ah güz tavırlı kumral sevgilim

Soyut, Ocak 1966

RAHİBE

Gün küçülmüş bir güneşle döner
Benim yeni sevgim de döner
Kısık sesli rahibeler gibi
Uçuk rengiyle dolaşır
İçime eski perdeler iner

O zaman bavulumu alır giderim
Bu şehirde geçen hayatımı doldururum içine
Terliklerimi tahta masamı bütün sevdiklerimi
Bir de o uzun yasımı koyarım
Hiçbirini incitmeden kararlı ellerimle

Sokaklarda koşanlara bakarım
Yağmura çocuklara ihtiyarlara
Bir ölüyü bir güvercine değişenlere
Sallantılı gözlerimle bakarım
Bavulumu alır giderim bir ara

Yüzün beni görmekten gerilmez
Gün ışığı görmeyen bir avlu değildir
Çünkü yüzündür seni gizleyen
İki üzgün gözle bezenmiş
Durmadan bir aşkı seyirir

Ama istersen kırlara çıkabiliriz seninle
Patika esirgemez kendini bizden genişler
Geçer çimenlerin dilindeki pelteklik
Tabiatın gür sesli yalvacı susar
Başlar pırnallarda bir dayanıksız panik

Sen basma bir yeldirme giyersin
Ben partal postallarımı
Polkalar çalan postallarımı
Çatlamış yere bakan postallarımı

19

Yağmurça gibi koşarsın sen
Özürsüz ince ayaklarınla
Bulutlar yelelerini önümüze serer
Ağladığın yıllar geride kalır
Gizlenir yalgınlar yaftaları yırtılır

Karşımıza ne çıkarsa üleştiririm
Bir rahibe sessizliğiyle girenleri uykuma
Seninle girenleri sensiz girenleri
Beni örten alıkoyan hayatımı
Kanımı sıcak tutacak ölümümü
Ne çıkarsa unutmam üleştiririm

Çünkü sen görünmeyen bir yağmurça gibi koşarsın
Ben biraz sonra ölecek bir yatalak gibi
Yaşlı nalbantlardan kalmış yüreğimle
Sesimin ucunda öbeklenmiş hüznümle
Çıkarır veririm sana acılarımı mirasımı
Çünkü şehrin gürültülü ağzını
Akşamla esneyen ağzını bilirim
Bulanık bir sabahı sayıklar o
Göğün titiz bir hareketle göğerttiği
Alıngan yavukluların bulunduğu
Sıkıntı veren dar bir evdir
Bu dar evi çok iyi bilirim

Bildiğim için bavulumu alır giderim
Yüzünü alır giderim
Beni korkutan şimşeklerin aydınlattığı
Sesini bile alır giderim

Soyut, Mart 1966

KUŞ AĞACI

Kovmayın beni odalar kovmayın
Beni yoksul bir çocuk sayın
Çünkü sizsiniz hüznümün otağı
Gecenin yankısıdır bu saatler
Gün bitiyor bir sokağın ucunda
Gelmiş acım yarasalar uçmuş
Eksilmiş her şey uzun bir yolda
Bükük ince boyunları durur bulutların

Beyaz bir mermer genişler genişler
Giden güneşle sevişir kuş ağacı
Dudakları yapraktı şimdi dal gövde olmuş
Susar göğün kucağında emekler
Dalgın yapraklarıyla kendini unutmuş

Bense her zaman eriyen mumyayım
Kovmayın beni odalar kovmayın
Ki canlanayım sevincimi görmüş sesinden
O ayak basılmamış parklar örerdi bana
Yeni bir yeryüzüne çıkardım çiçeklerinden

Soyut, Nisan 1966

DOLUNAY

Gözlerimin içine yerleşmiş karanlık iyice içine
Çatıda çalgıcılarla yırtıcı kuşlar
Kırağı çökmüş damlar üstüne konuşuyorlar
Dudağını kıvıran damlalar üstüne
Delişmen bir yarasa konuyor
Alıyor karanlığı
Çekip ucundan kuytulara bırakıyor
Dönüyor yine canı tez
Çünkü sevmiyor aydınlığı
Elverişli yerinden bir tutam daha koparıyor
Yukarda yırtıcı kuşların çalgıcıların alkışları
Alacakaranlık bir gecede

Alacakaranlık bir gecede

Alacakaranlık bir gecede diyorum
Çünkü geceden başka bir söz bilmiyorum
Onun gülüşüdür beni koruyan
Bana düşler hazırlayan
Hırçın bir günün sonudur
Onun yüreğime el koymasıdır
Kemendini boynuma dolar
Çünkü gece kaygılar verir deliler evidir
Acılarımın kışlasıdır
Alacakaranlık bir geceden işte
Hep ondan geçiyor hep ondan geliyor bunlar
Ben onun çekingen çekirgesi
Kara yasını tutuyorum

Geçelim bunları sevgilim hemen geçelim
Yurtluğundan kovulmuş bir sabah geliyor
İri cüssesiyle geceyi kımıldatıyor
Bencil ışıklarıyla yüzüme vuruyor
Oysa hiçbir ilişiğim yok onunla
Lekeli ve dul harabesiyle
Yaban bir kadın olan dilencisi güneşle
Basma yeleğiyle küflü ambarıyla
Hiçbir şeyiyle ilişiğim yok

O durmadan sövüyor bana
Korkak kısılmış boynuma sevgilim
Bilirsin darağacına asılmış boynum
Bir gelinciktir tarladayken
Ölü zamanlarım uzayan sokak taşları
Alır yola getirir boynumu
Koynumda kıvrılan gece kuşları
Bir sabah çok erken

Bir sabah çok erken
Karıncalar süslenir yuvalarında
Nereye baksam donuk kara
Külüstür bir saat gizlenmiş yukarıya
Türkmenlerin gözbebekleri gibi
Bir sabah çok erken

Hava nerdeyse sislenir
Mavnalar geçiyor
Göğüslerinde Haliç'in izi
Güneşin bir avuç içi kadar yüzünden
Dönüyor boynum
Dönüyorum
Bir sabah çok erken

Ey geceden artakalan sabah
Biç yüzümün tarlasını orağınla
Yüzümü o kadar sevmiyorum
Ağzım bir tomurcuktur uçlanır kenarında
Biç biç de sesim çıksın
Onun zorlanarak çıkışı yok mu
Kül sesli bir yoksuldur mezarları andıran
Evlerdeki bütün perdeleri aralıyor sanki
Bir balkon kapısından

Sesimi alıp göğe bıraksam
Bilemez yaşamasını elbet düşecek
Yüzüm sen bari kolla kendini
Sesim bir gün bitecek
Beni ölüme karşı
Yaşama karşı iyi savun

Sen zavallı sesim sen
Gün doğarken gecenin çekildiğini
Issız ve baş döndüren bir düzlük
Hiç kopmayan bir düzlük gibi çekildiğini göremeyebilirsin
Yine yaralı bir konuşma oldu
Yaralı tutsak ve kurşunî
Duruyor başlıyor bitmiyor dağlar gibi

Bir şey var
Elimi götürünce değen
Görünüşü en hür bir oda
Sığınır yıkarım kendimi
Gözlerimden akan sularla
Yüzümdür o benim
Eskiyen elbisem terzilerin dikmediği
Ve söner gibi yanan bir umutsuzluk feneri

24

Bir şey daha var bir şey daha var
Çünkü bu sabah da göçmenliğini sürdürüyor dolunay
Yalın sevgileri uslu bebekleri andırıyor
Kirlenmemiş sesimle yaşlılara gönderdiğim şarkıları
Bulutsuz denize benzeyen şarkıları
Bir yaz günü güverteden kıyıları uzaklara
Geleceğe söylediğim şarkıları

Soyut, Mayıs 1966

AŞKIN CESEDİ

Bir yağmur aydınlığına yaslanmış duruyorum
Günaydın boğazın aceleci suları
Ben size uyamam korkuyorum

Gökte ıslak bir güneş
Derin kuyulara eğilmiş
Bulutlar geçiyor alnından
Düşsel evimin balkonundan

Çürüyor
Kuşların ve denizin sesi
Düşük kollarımda uyuyor çocuğum
Yeni doğmuş bir aşkın cesedi

Soyut, Temmuz 1966

KASABA

Yalınayak bir çocuk koşuyor caddede
Buğdaysı sesiyle öğleyi ürpertiyor
Sarı duvar diplerinde köpekler uyuyan
Yağ kokularıyla baygınlaşan öğleyi titretip
Arnavut kaldırımlı sokaklara dalıyor

Yanık yüzlü kısa saçlı
Çatlak topuklu bir çocuk
Tek başına koşuyor

Bakışlarında değirmenin ağır dönüşü var
Aklında saçları örgülü ablalar
Giremediği kır kahvesi
Kucağında koca bir kasaba
Dalıyor sokaktan sokağa
Koşuyor durmadan koşuyor

Kasabayı götürür gibi gözden kaybolurken
Tam önümde pencerede
Kasaba yavaş yavaş başlıyor
Çünkü üzüm dolu kerteller
Tütüncüler çeltikçiler
Akşamla kasabaya dönüyor

Akşam sessiz bir tören gibi başlar
Ve dönenleri
Tozlu yorgun bir özlemle dönenleri
Sevinçle karşılar
En temiz rüzgârı saklamıştır onlara
En yıldızlı geceyi
En geniş gökyüzünü
Evlerini akasya kokularıyla doldurur
Taş avlularına Ay'ı gönderir
Bir bulutluk yağmurla ıslanmış damlarda
Çocuklar uyur

Kadınlar yün eğirir
Önce masal yüzlü ninniler
Sonra bağ türküleri
Yaşmaklı yemenili türküler
Kasaba türküleri söylenir

Sabah bir göl çiçeğidir
İnce çıtırtılarla açılır yollarda
Kapı önlerine güğümler dizilir
Süt sağanların beyaz bir dilberlik okunur yüzlerinde
Süt satan erkeklerin elleriyle güneş yükselir
Buzağılar yalnız kalır
Öksürükler konuşmalar ve
Kepenklerin paslı sesiyle
Kasabanın küçük göğü dalgalanır
Herkes usulca kıpırdanır
Okullar kahveler tarlalar dolar
Kasaba eğer boynunu
Issızlaşır

Gökten kızgın yapraklar düşüren
Gözlerimi kemiren güneşin altında
Yalnız kalamam ben
Değirmene giderim
Yol üstündeki kahveye giderim
Tütün saran göçmenlerden
Eski günleri
Tütün öykülerini dinlerim
Kovalarla su taşıyan
Gür bıyıklı geniş omuzlu ihtiyarla
At sırtında kasabaya inerim

O her seferinde kasabayı unutur
İstanbul'u anlattırır bana
Resimlere bakar
Denizi köprüyü camiyi anlattırır
İstanbul'un artık başka bir yere taşınması gerektiğini söylerim
O yine bana İstanbul'u sorar
Çocuk gibi güler çocuk gibi ağlar

Oysa onun kasabasını koruyan
Ne bekçilerdir ne de fiyakalı gençler
Onun kasabasını kollayan
Süt kokularıdır toprak dumanıdır
Parkıdır yazlık sinemalarıdır
Ve yeşil bir ırmak gibi uzayan
Yanakları şiş
Verimli
Doğurgan
Manisa Ovası'dır

Beni burada tutan da onlardır
Geçen yazdan kalan topal leylek
Karpuzkaldıran Suyu
Ahşap evlerden çıkan beyaz tüllü ölüler
Dua okuyan ahretlikler
Utanan
Ağlayan gelinlerdir

Ama her cumartesi marşlar çalar belediye bandosu
Fil suratlı kornocuyu gören toplanır
Kuşlar kaçar
Çekilir ovaya akşamın saydam korosu

İşte yine günlerden cumartesi
Gidişimi biliyor gibi
Keyifle öttürüyor çalgısını
Gözümün görmek istemediği
O fil suratlı

Otobüs kalktı gidiyorum
Ilık kanlı Ege rüzgârı
Belli belirsiz yüzüme değiyor
Uzayan kolları
Çam tozlarını
Ve tabiatın o andaki definesini toplayıp
Kasabaya varıyor

Yol üstünden biraz içerdeki
Kasabanın biricik kutsal annesi
Serviliklere otağ kurmuş susuyor
Hayattan dönecekleri bekliyor sanki

Oysa kasaba arkamda uzakta
Gerilmiş manzarasındaki heybet azalıyor
Sesi kahvesi insanları yok
Damla damla soluyor

Ben buraya bir daha dönemem
Çünkü ölü gözleyen anneyi gördüm
Yalınayak çocuğu seksenlik göçmeni
Sütçüleri tütüncüleri bekleyen
Çatık kaşlı kalleş yüzlü anneyi gördüm

Hoşça kal kasabam
Ben artık sana gelemem
Hoşça kal yalınayak çocuk
İhtiyar baba değirmenci
Güle güle saçları örgülü kızlar
Hoşça kalın kasabalılar
İçiniz sevinçle dolsun
Ki o kötü anneyi unutun
Güzel günler hepinize
Kasabanız hoşnut olsun

Şiir Sanatı, Eylül 1966
(TMTF yarışması birincisi)

SON AYLARIN ŞİİRİ

Ben sevince yeryüzü arınır
Yüzüme vurur gölgesi
Yüreğim aşkla beslenen başaktır
Açılır
Soymak ister kabuğundan bedeni

Ben ağlayınca serçeler uçar
Dünya küçülür gözümde
Durur önümde bir hüzün serpintisi
Yayılır
Yıkmak ister acıdan kuleleri

Ben gidince öfkem ayaklanır
Dindiremez onu çocuklar bile
Köpürür taşar ama yalnız kalır
Morarır
Yalnızlığın verdiği sessizlikle

Papirüs, Eylül 1966

KASABADAN UZAKTA

Gökgürültüleri ve şimşekler
Islak fotoğraflarını çekiyorlar gecenin
Yüreğimin dallarında kuşlar yavruluyor
Göğe ağıyorlar önce
Onun Ay beyazı çeşmelerinde yunup
Kasabaya iniyorlar
Kasabada yaşıyorlar

Onları seviyorum ama göremiyorum
Avucumda
Kurutulmuş ölüsü bir kelebeğin
Kuş olmak uçmak istiyor
Beni avutuyor

Ben avunamam onunla
Çünkü kasaba uykuda
Kabartma bir harita gibi karşımda
Geceyle yağmurla karşımda

Kelebeğin sözünü dinlesem
Yatağıma süzülen geceyi kovsam
Gitse
Derin kuyulardaki suları örtse
Yağmur var

Delikli yüzüyle
Ağaçların yakaran ellerine hevenkler kuran
Yağmur var

Kar tutmuş tekerlekleri soyan
Geceye sarkan
Uykular öğüten
Yağmur var

Bir de köpek ulumaları
Bekçi düdükleri
Horoz sesleri
Kasabanın borazancıbaşları bunlar

Ve ilerde
Kasabanın çok ötesinde
Peşlerinde sabahı sürükleyen
Belki de beni özleyen
Tenteli arabalar

Hepsi de kasabanın kışını anlatırlar bana
Benim kısa günlerime
Uzun gecelerime anlatırlar

Bir alay geçer düşlerimden
Önde bütün kasabalılar
Yerliler yabancılar
En arkada hareket memuru
Elinde küçük bir istasyon
Yanında şoförler
Kulağımda her an çınlayan
Eski bir org sesi gibi geçerler

Bisikletli bir oğlan tozlu bağ yollarına sapar
Elleri çapalı kadınlar tarlalara
Patronlar ağaç altlarına
Irgatlar su başlarına
Esnaflar dükkânlara
Hanımlar evlere
Bebeler beşiklere dağılırlar

Güneşin değil
Tenteli arabaların
İnce bir sis bulutu gibi başlattığı
Sabaha açarım gözlerimi

33

Güneşi göremem
Gökkuşağını budayan dağ başlarını
Yüreğimi koyu bir gölgeyle biçen kasaba kadınlarını
Irgatları sucuları yoksulları görürüm
Gökgedik köyünün içimde yatan
Aklımda uyuyan yerini
Mert erkeğini görürüm

(Yine güneş doğacak
O beyaz zırhına bürünecek
Ilık ışıklı bir kandil gibi
Kasabayı aydınlatacak)

Böylece esmer bir kış günü başlar kasabada
Şehir günleri gibi kör değildir
Bulanık değildir
Kasabada insan ışıyan bir su gibi belirir

Nerde kasaba
Benden uzakta
Yine de avucumda
Kurutulmuş ölüsü bir kelebeğin
Kuş olmak uçmak istiyor
Ağzında iri bir çıban
Gizli sevgilimi bekliyor

Şiir Sanatı, Kasım 1966

DURGUN BİR GÜNDE

Karanlık dağıldı
Gecenin saçlarını bir bir çözerek

Gök aydınlandı
Bulutlar üflesem düşecek

Güneş o güneş
Bitmeyen uzun süreç
Tohumunu üstüme serpiyor

Uykum
Bilmiyorum nerde
Çıplak üşüyor

Ama ben seninleyim
Denizden kuşlar getiren
Bulutlar taşıyan
Güneşi göğün sandığına kilitleyen
Gri taçlı bir yağmurla ıslanıyoruz sevgilim

Yüzünde pırıltılı bir gülümseyiş senin
Uçuşuyor
Savruluyor gözlerime derinliği gözlerinin

Uçurumsuz bir günü geçiyoruz
Ahşap evler özleyen ayaklarınla
Nemli sesler çıkaran ağaçlar
Denizden dönen yankılar bizim oluyor
İlkyazın gelişini duyuyoruz kırlarda

Ve yarattığın seller
Beni temizliyor
Ak taşlar seriliyor içime

Enginliği kokluyoruz birlikte
Sarsılıyor boşluğun kuleleri
Ama yine de şaşırmıyor
Şaşırmadan dönüyor yüreğimizde
Aşkın o sıcak mevsimi

Hep böyle elin elimde olsun
Birikmiş sulardaki dalgaların
O ürkek ceylanların yanlarında gezelim.

Haziran 1966, Papirüs

SİERRA MAESTRA'DA

1.

Savaş üçyüz yıl önce başladı
İlk gerillacı Hatuey kayıktan indi dağlara çıktı
İspanyollar ordularıyla gelmişlerdi
Savaşın filizleri ve Hatuey günlerce ot yediler
Küba'yı ellere yedirmemek için
Yılan ve kurbağa da yediler
Silahları inançlarıydı ama
Yeni Dünya'nın anahtarını
Çok saklayamadılar
Bir akşam
Ay sıcağının kanlı bambuları
Ve ada topraklarını yaladığı bir akşam
Hatuey yakalandı
Onu genç bir ağaca astılar
Sierra Maestra'da büyüyen bir ağaca
Çetecilere siper olmuş bir ağaca astılar
Taze kanı hep taze kaldı
Bedeni dalgalandı durdu
Taa 10 Ekim 1868'e kadar

Küba yağma edildi
Halk köle oldu
Semirdi yabanın domuzları
Taa 1868'e kadar

2.

10 Ekim 1868 günü
Başladı kurtuluş serüveni
Tropikal bir yağmurun altında
Halk sokaklardayken
Patladı ilk mermi
1953'e dek susmayacak bir mermiydi bu

Domuz kurşunu
İspanyol komutanı Valmasede
Dört dönüyordu
Asm diyordu
Kesin diyordu
Sekiz yiğit genç
Sehpaya giderlerken
Sömürücü Federico Capdevilla bile dayanamadı
Söktü yüzbaşı üniformasını
Vazgeçti kılıcından
Sierra Maestra yankılanıyordu
Küba çınlıyordu
"Taze et! Genç kan!"
On yıl
Yel gibi esti bu ses
Deniz gibi kabardı
Irmaklar gibi coştu
Ağaçların yapraklarından
Silah namlularından
Her dilden
Ve her ağızdan
Bir tek ses çıkıyordu
Bölünmez parçalanmaz bir ses
"Taze et! Genç kan!"

Bir sabah
Aydınlık gözler önünden
Hınç dolu yürekler arasından
Ve masmavi sokaklardan
Karanlık bir gece gibi geçiyorlardı
İspanyol askerleri
Onbeş yaşında bir Kübalı
Ancak gülümseyebildi onlara
Tutukladılar
Üstünü aradılar
Devrim için yazılmış birkaç mektup
Bir-iki şiir

Sürgüne gönderdiler
Yedi yıl içinde
Mektupları devrim bildirisi
Şiirleri devrim fişeği oldu
Artık devrimci bir şairdi
Genç Jose Marti

3.

Nazi kamplarına benzer bir kamptayken
Milli marşlarını yazan Figueredo
Kurşuna dizildi
Ondört yıl New York'ta
Canavar ağzının içinde yaşadı
Yazıyor konuşuyor
Bağımsızlığın nöbetini tutuyordu
Ağrıyan bir kalple
Hasta bir ciğerle
Küba Devrim Partisi'ni kurdu
Karısı ve oğlu terkettiler Marti'yi
Karısına
"Sömürge burjuvazisinin çiçeği" dedi geçti
Gemilerle silah getirirken yakalandı
Ölmedi
Şarabına ağu kattılar
Ölmedi
Guillermo Moncada ve Marti
Patlattılar tüfekleri
Köylüler köleler zenciler
Dayandılar mermileri
Hasta hasta savaşıyordu Marti
At sırtında
Tam bir er gibi savaştı
Ve er gibi vuruldu
Kafasını kestiler
Ölüsünden de korktukları için
İşkence ettiler

(Eluard'ın şiirlerini okudum
Neruda'nın şiirlerini okudum
Ho-Chi Minh'in şiirlerini okudum
Ama er ama geç
Nâzım Hikmet'i de okudum
Onbeş yaşında doğan
Kırk yaşında vurulan Marti
Küba göklerinin ilk şimşeği
Kutsal savaşların hevengi
Şimdi senin şiirlerini okumak istiyorum
Sen ki ölümü canının içinden kovdun
Nasıl savaştın o ağrılı kalple
O yaralı ciğerle nasıl soluk aldın
Ey koca ışıldak
Ey Jose Marti
Artık senin şiirlerini okumak istiyorum
Bütün arkadaşlar okumak istiyoruz
Bilinçle renkleniyor gövdemizdeki ırmak
Seni hasta yatağından kaldıran
Ve ateşe koşturan gücü tanıyoruz
Tutuklayanları
Zehir içiren eli
İşkence yapan şebekeyi
Yavaş yavaş öğreniyoruz
Dünyaya usul usul açılıyoruz
Ama iyi açılıyoruz Marti
Sağlam açılıyoruz
Yeryüzü görüyor senin göremediklerini
Oriente ili görüyor
Sierra Maestra görüyor)

4.

Julio Antonio Mella
Yirmibir yaşında bir üniversiteli
Ve devrimci şair
Bizim işgalin daha bereketlisini

Daha olumlusunu gerçekleştirdi
Üniversiteye tam bir özerklik
Tüccar profesörler dışarı
Tarih 1921'di
Bir ilkokul çocuğu
Mella'yı ve Marti'yi öğreniyordu
Jose Marti Halk Üniversitesi'nde
İşçilerle öğrenciler beraber okuyorlardı
Bir ilkokul çocuğu
Devrim büyük harflerle yazılır diyordu
Yeryüzüne kanla
Gökyüzüne bayrakla
Dere gibi ışıldıyordu gözleri
Büyük heyecanlar doluyordu
Küçücük yüreğine
Bakışları zafer muştusu
Sözleri yeni bir çelik gibiydi.

Amerikalılar
İnsan madrabazları
Can kumarbazları
Machado diye bir adam buldular
Onu bir eşya gibi satın aldılar
Bas düğmesine çalışsın Machado
Dokuz yıl kullan
Gazeteleri kapattır
Gazetecileri öldürt
Mella'yı içeri attır
Denize dök
Bağımsızlık kumaşının mekiklerini

Machado
Bu soysuz emir kulu
Amerikalı Tanrısı kadar korkunçtu
Küba'nın yoksul balıkçıları
Balık yerine
İnsanlara rastlıyorlardı denizlerde

Boyunlarına taş ve demir bağlı işçiler
Karaya vuruyorlardı
Köpek balıklarının karnından
Köylülerin elleri
Çocukların boncukları
Ve kadınların küpeleri çıkıyordu
Mella
Hapishane penceresinden
Solgun gözlerle bakıyordu
Guajirosların atıldığı denize
Ölüm denizine
Ve açlık grevini uzatıyordu.

Bir gece
Gün ışımadan
Yarı ölü Mella'yı
Kardeş ülke Meksika'ya kaçırdılar
Düşlerinde hep özgür Küba'yı görüyordu
Ve çok geçmeden
Özgür Küba gazetesini kurdu
Şiirlerine barut gibi dizeler döşüyordu.
Yazıları mayın tarlasına benziyordu
İçi vatan ve zafer özlemiyle yanarken
Kara bir kafa
Kara bir tabanca
Kara bir yürek
Boyadı Mella'yı kızıl kana
Toprağın üstünde çırpınıyor
Haykırıyordu kanının son damlasında
"Machado beni öldürttü!
Devrim için ölüyorum!"
Yirmialtı yaşında
Sosyalist Küba'yı
Ve Emperyalizmin suratına yumruk gibi çakılan
Yüce bir bağımsızlığı göremeden gitti.

5.

Bir devrimci ölür
Bin devrimci doğar
Ruben Martinez Villena
Devraldı nöbeti
Baharda fışkıran otlar gibi gürbüz
Büyük bir direnmeyi yönetti
Yine çok kan aktı
Devrim ağacı kanla beslenirdi
Meyvası kanlı olurdu
Düşmanlar korktular bundan
Rooswelt
Machado'nun önünde durdu
Amerikalı'nın kanı yoktur ki
Kanı bilsin
Uyuz bir kediyi tutar gibi
Tuttu Machado'yu kulağından
Büzüldüğü koltuktan indirdi
Dokuz yıldır içilen kanların
Sönen ocakların hesabı sorulmadan
Babasının parasını çalan
Hırsız bir çocuk gibi
Altınlarını
Ve dini olan paralarını doldurdu bavullarına
Bindi uçağa Machado
Kimbilir nerde geberdi

6.

Güzelim Küba
Kukla tiyatrosuna benzedi
Bu kez
Perdede Cespedes oynuyordu
Elini kolunu
Kafasını salladı
Gün geldi
O da devrildi

7

Fulgencio Batista
Bir gün önce çavuş
Albay bir gün sonra
Emlak komisyonculuğu yaptı
Rooswelt'le resim çektirdi
–Satılmışlar birbirine benzerler–
Karısına 14 milyon dolar nafaka verdi
Oyun salonlarından yılda
3 milyon dolar aldı
İki dinli bir dindardı
Hem Hıristiyan
Hem Afrikalı
İneklerinden aldığı sütü
Devletin hastanelerine satardı
Yabancılarla kırışırdı halkın nafakasını
Altı yıl içinde 20.000 kişi öldürttü
Herhalde bu yüzden
Her gün beyaz elbiseyle gezerdi

Eduarda Chibas
Bir Ağustos ikindisinde
Okyanus kuşlarının alçaktan uçtuğu
Bütün canlıların sıcaktan
Ve baskıdan uyuştuğu bir ikindide
Bağıra bağıra söylüyordu bunları
Yaşlıydı
Sesi çatallı çıkıyordu
Kahveler işyerleri boşaldı
Taşıtlar durdu
Halk birikti başına
Yaşlı senatör herşeyi söyledi
Ve fırsat vermeden düşman kurşununa
Çekti tabancasını
Vurdu kendini

Ak sakalı
Kana belendi
Mısır tarlaları
Şeker kamışları
Ağaçlar
Bohiolar
Ve sıcağın çatlattığı topraklar
Küçük büyük sular
Aç köylüler
Yarı aç yarı tok kentliler
Yeryüzü ve gökyüzü
Dağ deniz orman
Gece ay yıldızlar
Gün güneş bulutlar
Canlı cansız ne varsa
Bütün tabiat ve insanlar
Körpe bir inatla kımıldıyordu

Eduardo'nun başında
Conchita Fernandez vardı
Bir de
Bıyığı yeni terlemiş bir delikanlı
Neler düşünüyor
Yalnız kendi biliyordu
Neden bu kadar terliyor
Bir o biliyordu
Niçin şakakları atıyor
Ve gözleri fırlayacakmış gibi açılıyor
Kimse bilmiyordu
Görevi partinin gençlik kolu yöneticisi
Yaşı yirmibir
Adı Fidel Castro idi.

Ekim 1969, Soyut

HOŞ GELDİN

Eski gazeteci, emekli öğretmen ve genç şair İlhami Bekiz Tez'e.

Bir şiirin oda arkadaşı olabilirsin
Sana yaklaşmaya çalışan
Sana yakışmaya çalışan
Kara yalnız sıkılgan bir şiirin

Bir şiirin masa arkadaşı olabilirsin
Seni tanımaya başlayan
Seni tutmaya başlayan
Bozbulanık kıyıda köşede atılgan bir şiirin

Bir şiirin yol arkadaşı olabilirsin
Seni konuşturmaya çabalayan
Sana yazdırmaya çabalayan
Kekre kuralsız sokulgan bir şiirin

Sen ki Trablusgarp dolaylarından bir türküsün
Yer yer kurak bölgelerde kaldıysa da şiirin
Soldurmadın onu öldürmedin
Sapmadın şiirin zor ve acılı yolundan
Belki bu yüzden hiçbir zaman "meşhur" olmadın
Piyasaya düşmedin.
Bak
Bütün iyi şairler ayağa kalkmış
Selamlıyorlar seni
Hep bir ağızdan bir tek şey söylüyorlar:
"Biliyoruz, yaşın yetmiş
Aldırma
Önemi yok bizim için
Buyur
Hoş geldin."

DÜNYAYI SEVİYORUM

1.

Üzüm yiyorum, radyo açık
Parlıyor üzüm taneleri, radyoda müzik
Taze üzüm bağ kokuyor, radyoda haberler
"Henry Kissinger yaptığı basın toplantısında...
Uzakdoğu'dan dönen..."
O gelmiş, bu gitmiş, üzüm yiyorum

"Ekonomik yardımın kısılacağını...
Silahsızlanma her iki blok için..."
O demiş ki, bu demiş ki, radyoda haberler

"Sivil halka karşı girişilen..."
Evleri, okulları, hastaneleri ve herkesi
Sus, istemiyorum, konuşma
Kaç kişi sağ kalmış, onu söyle, kaç kişi?

— Susadım. Su ver bana anneciğim.
— Peki oğlum getireyim.
— İstemem, annem versin.
— Annen şimdi gelir.
— Nereye gitti?

Dumanlar sızıyor yıkıntılardan
Boşalmış şehir, yanık insan kokusu
Bomba şeker, bomba defter, bomba çukulata

Sesler ses değil, çığlıklar annelerin
Kurum öbekleri, kara kan, yangı
Bomba şeker, bomba defter, bomba çukulata

Bugün geçti düşman damların üstünden
Bugün geçti ateşler damlardan içeri
Bugün öldü annen, hazırlan yarma
Bomba şeker, bomba defter, bomba çukulata

Ben hiç bomba görmedim
Kaç çeşidi vardır bilmiyorum
Atmadılar evimize
Patlamadı yanımda
Parçalanmadım
Bombadan ölenleri görmedim

— Şimdi gelir oğlum. Al bak su getirdim sana.
— İstemem.
— Neden istemiyorsun?
— Babam versin.
— Annenle beraber gitti, şimdi gelirler.
— Hadi gelsinler öyleyse, su versinler bana, su istiyorum suuu
— Ağlama oğlum, ayıplayacak seni amcalar. İşte su, hadi iç.
— Nereye gittiler beni bırakıp?
— Düşman... Bak ne güzel su.

Çöllerde kalıyorlar, çeltiklerde, dağlarda
Erimiş tank, fırlamış kalp, patlamamış silah
Bomba gün, bomba gece, bomba sabah

Babalar dönmüyor, uçakları gözlüyor külleri
Kömürleşmiş el, boş kovan, dağılmış gövde
Bomba sabah, bomba gün, bomba gece

Bugün geçti düşman siperlerin üstünden
Bugün geçti ateşler siperlerden içeri
Bugün öldü baban, hazırlan geleceğe
Bomba gece, bomba sabah, bomba gün

48

Ben hiç öldürücü silah görmedim
Bombardıman uçağı görmedim
Kaç çeşidi vardır bilmiyorum
Doğrultmadılar bize, saldırmadılar üstümüze
Çıkmadı karşımıza, dalmadı tepemize
Vurulmadım, yaralanmadım
Yanan köyleri, şehirleri, insanları görmedim

— Düşman versin bana su.
— Düşman su verir mi hiç?
— Neden vermez?
— Vermez de ondan.
— Sana vermez.
— Sana da vermez bana da.
— Bana verir. Çağırayım da gör bak.
(Adam şaşırdı, bir şey diyemedi. Bakakaldı çocuğun yüzüne.)
— Düşmancığım, düşmancığım... Su istiyorum, su ver bana.

Üzümü yarıda bıraktım, kapadım radyoyu
Adı büyük devletler, adı büyük herifler
Hiçbirinizi tanımıyorum
Yaşım küçük belki
Ama sorularım var
Babamı bekliyorum.

1974, Yeni Dergi

DÜNYAYI SEVİYORUM

2.

- Bana da versene bir sigara
– Al. Hepsini içme ama, idare et.
– Anladık.
– Yavaş içsene be, acelen ne?
– Karnım aç. Bastırsın diye kuvvetli çekiyorum.
– Akşama az kaldı? Sık dişini.
— Ne az kaldısı? Kimbilir kaç saat var?
— Olsun. Dayanırız.
— Neden dünyanın bir ucunda kurarlar şu pazarı?
— Bizim mahallede mi kuracaklardı?
— Ben var ya, onların...
Sen, onların... Ha hay yavaş gel aslanım!
Önce onların pazarlarındaki çürükleri topla, karnını doyur.
Sonra düşün ne yapacağını.
— Fırla, tramvay geliyor.
— Dur. Geçtikten sonra atlarız.

Yazın kağnılara eşeklere bineriz
Yaylaya çıkarız
Dağa varınca iner yürürüz
Bir yanımız uçurumdur
Yaylada kuyular vardır
Suyu ordan alır içeriz
Bazı duman durur
Suya gidemeyiz
Acar bir yel çıkar
Evler yıkılır
Üç beş tanemiz ölür

— Tamam yavaşladı, atla.
— İyi ki biletçi görmedi. Şanslı sayılırız bugün.
— Vay anasını! Şuraya bak! Çok mal var pazarda! Yaşadık!
— Aaaa! Şu kız ağabeyimin şeyiydi. Şimdi de başkasıyla sarmaş dolaş.
— Orospu oğlum bunlar.
— Sus lan öyle deme. Ne yapsın? Ağabeyinin ölüsünü mü beklesin?
— Bir yuh çekeyim mi şunlara?
— Delirdin mi sen? Sakın haaa!

Ben iyi bir çocuğum
Komşunun sözünden çıkmam
Hırsızlık yapmam
Yağmur gülü toplarım
Su değirmeni yaparım
Küçük bir çocuğu çamurda görsem
Elinden tutup evine götürürüm
Kimseyi dövmem
Yılan görünce öldürürüm

— Söylesene bana ağabeylerimiz kurtulacak mı?
— Bilmem ki, nerden bileyim?
— İçinden ne geliyor onu söyle.
— İçime bakarsan yarın çıkacaklar.
— Bana bak rüya görmeye başladık galiba?
— Ne bileyim ben rüyayı müyayı.
— Çiçek Adası'ndan kurtulanı gördün mü.
— Gördüm. Neden sordun?
— İyileşemez haldeki sakatlara, ölülere kurtuldular mı diyorsun?
— Of be, çok sordun. Yeter.

Anam sağ babam ölü
İki kardeşim bir bacım varmış
Onlar da ölü
Kağnıyla sap çekeceksin dediler
Dereden geçerken suya düştüm
Kağnı kolumdan geçti
Kolum kuma gömüldü
Etim ezildi
Hep yattım

— Çabuk sil gözlerini, görenler bir şey var sanacak.
— Gazete çıkarmışlar. Hepsi bu.
Ağabeyimin yaşma geleyim ben de gazete çıkaracağım.
Görürler günlerini o zaman.
— Boşver. Üzülme, böyle yaparsan ben de fena olurum,
evlerimize bir şey götüremeyiz.
— Şeytan ne diyor biliyor musun?
— Ne?
— Git diyor Çiçek Adası'na...
— Nasıl gideceksin?

Yazın kıra çıktım
Serin hava aldım suç içtim
Değnek ve çubuk kestim
Kuş vurdum
Amcam beni dövdü
Sapanı geri aldı
Kimsenin hayvanına bir taş atmadım
Okuldan kaçmadım
Tembel olmadım
Mahpus damındaki ağabeyime gittim
Tütün istedi götürdüm

— Kaçak gidemez miyim?
— Gidemezsin.
— İyi.
— Gazeteciye bak nasıl bağırıyor. "Pele konuştu abicim" desin yeter.
— Bütün herkes alır.
— Neden almasın? Pele bu, kimbilir neler dedi?
— Paramız olsaydı da okusaydık.
— Sana bir şey soracağım. Doğru cevap verirsen dönüşte yükünü evinize kadar taşıyacağım.
—Tamam, sor. Ama nereden bileceğim doğru mu yanlış mı olduğunu?
— Kolay. Şu iki taştan açık renkli olan pazaryeri, koyu renkli olanı da Pele. Birini sağ cebime, birini de sol cebime koyacağım. Sol cebimdeki doğru, sağ cebimdeki yanlış. Oldu mu? Sol doğru, sağ yanlış. Açık renk pazaryeri, koyu renk Pele. Dön arkanı.
— Tamam mı?
— Evet. Söyle şimdi. Pazar yeri mi büyük Pele mi?
— Nasıl soru lan bu?
— Beğenemedin mi?
— Pele mi, Pazar yeri mi?
— İyi düşün ha.
— Bana ne Pele'den. Pazaryeri büyük. Cebinden koyu renkli taş çıkarsa sokmam seni pazar yerine.
— Senin kadar aklım yok mu? Bildin aslanım, tamam. Taşıyacağım yükünü.

Arkadaşlarımla dövüşmem
Anama babama yardım ederim
Uslu uslu gider gelirim
Kardeşime bakarım
Çeşmeden su getiririm
Oniki yaşındayım
Ekmek verirlerse hepsini yerim
Yemeklerden bulgur pilavını
Otlardan ekşi cacığı severim
En büyük adam Karacaoğlan'dır.

1974, Yeni Dergi

DÜNYAYI SEVİYORUM

3.

İşte resmi kara kardeşimin
Kocaman aydınlık gözlerine bakın
Kara kardeşim o benim
Annesinin elini tutmuş yüzü gülüyor
Ben baktığım için gülüyor

— Hadi anlat anneciğim. Nasıl diziyorlar?
— Bilmem ki. Nasıl isterlerse diziyorlar işte.
— Çok çok anlat ama.
— Çünkü tüfekleri var onların.
— Sonra?
— Onunla diziyorlar.
— Kimi diziyorlar?
— Canları kimi isterse.
— Bizi de ister mi canları?

Annesi omuzuna boncuk takmış
Gökyüzünden küçücük bir damla takmış
Önce masmaviydi, sonra sütbeyaz oldu
Uyuduğum güzel geceler gibi

— İstemez herhalde
— Babamızı da istemez mi?
— Neden istesin?
— Peki nerde kaldı babamız?
— Gelir kızım.
— Güneşler doğdu, aydedeler çıktı hâlâ gelmedi.
— Santiago'ya gitti. İşi biter bitmez gelecek.
— Biz gidelim öyleyse onun yanına.
— Gidemeyiz ki paramız yok.
— Var var, gidelim babamızın yanına.
— Yok dedim kızım. Babamız gelsin, o zaman paramız da olacak.

Beraber gidiyoruz her yere
Okula bayrama denize
Beraber oynuyoruz beraber geziyoruz
Ben sarıymışım o kara n'apalım
Annem birbirinize yakışıyorsunuz dedi ya

— Babamızın tüfeği var mı?
— Ne arar?
— Onların var ama.
— Onlar tüfeksiz gezmez ki.
— Neden?
— Başka şeyleri yok da ondan.
— Omuzlarında, göğüslerinde bir dolu yıldızları var,
madalyaları var.
— Evet var. Çünkü yıldızları, madalyaları olmadan
yaşayamazlar.
— Neden yaşayamazlar?
— Büyü, abla ol. Kendin anlayacaksın.
— Şimdi söyle.
—Onlar süs kızım. Hepsi süs.
— Kim bunlar anneciğim, nerden geldiler? Evleri yok mu?

Adı ne acaba kara kardeşimin?
Evleri nerde bir bilsem
Büyüyünce hepsini anlatacağım ona
Kara kardeşim benim güzel kardeşim
Babasını kurşuna dizdiklerini biliyor mu acaba?

— Belki de gelmiştir, bir bakarsın babam da...
— Sakın yolda konuşma olmaz mı?
— Neden?
— Duymasınlar.
— Duymasınlar mı?

Bir mektup yazsam
İçine resmimi koysam
Geçer mi kara kardeşimin eline
Biliyorum geçmez. Geçmesin
Nasıl olsa görüşeceğiz bir gün
Ya Türkiye'de ya da Şili'de

1975, Yeni Dergi

ÇOCUK YILI ÜZERİNE

Dünyamıza hoş geldin *sevgi.*
Güzel yıllar *düşmanlık.*
Mutlu ve sağlıklı yıllar dileriz *savaş.*
Bon aniverser *büyüklük.*
Daha nice başarılı yıllar dilerim *yoksulluk.*
Aaaa!.. Merhaba *nötron.* Otursana.
Refah dolu yıllar *milyarderlik.*
Glük vunş sum geburs taag *terör.*
Sizi gören n'olsun *kitap hazretleri?*
Uzun yıllar dilerim *acı.*
Ooo... maşallah *okul bey.* Bu ne şıklık böyle?
İyi ki doğdun *sevinç.*
Nasılsın *atom?* Ne var ne yok?
Hepi bört dey *açlık.*
Şişşt *petrol!* Nereye böyle?
Nice yıllara *emperyalizm.*
N'aber *ırk ayrımı?* İyi misin?
Para muços anyos *kardeşlik.*
Buğday! Buğday! Nerelerdesin yahu?..
Doğumgünün kutlu olsun *Nato,* senin de *Varşova Paktı.*
Güle güle *barış.* Görüşelim ara beni.
Siz yaşıyor muydunuz *hürriyet* hanım?
Yeryüzüne şeref verdiniz *Mister Skylab.* Yine bekleriz.
Çocuk Yılı'nız kutlu olsun çocuklar.

1980 Bahar, Papirüs

Gün Ola...
1969

Birinci Basım: FKF , 1969

TÜRKÜLER

I.

Vay bana vaylar bana
Göynür ciğerim
Damağım tak tak öter
Su vermez çaylar bana

İlyas nerde ben nerdeyim
Kuru duayı nideyim
Soğuk vurmuş bozarmış etim
Geçit vermez dağlar bana

Kanım damarda tıkanıyor
Davar ürkmüş yelleniyor
İtler sezmiş kıvranıyor
Döşek olmaz taşlar bana

Dermanım yok ayaklarım üzülecek
Kurdu kuşu başıma derilecek
Yuvandığım yârim kime gidecek
El uzatmaz eller bana

Yakasız donumu yârim diksin
Mezarımı itler kazsın
Ağa gelip kirletmesin
Yaş dökmez beyler bana

2.

Bozkırın ortası bir kara duman
Bitmez yelleri soğuğu bitmez
Yaz bahar gelmeden kar kalkıp gitmez
Bulutu göklere ağıyor aman

Gözümü açsam belalar görünür
Başımı kaldırsam dağlar görünür
Eşimi kaldırsam ağlar görünür
Yüreğim yerine sığmıyor aman

Şehre vardık evler yaptık
Yola çıktık yollar yaptık
Onlar gitti bizler kaldık
Bu işe aklımız yetmiyor aman

Bir oğlumu sel götürdü
Bir kızımı el götürdü
Sürmedi acısı yel götürdü
Hayat köklerimi söküyor aman

Ünlesem sesime kim ses verecek
Yankısı kuytuda kalıp ölecek
Gün gelip zalimler hesap verecek
Devran o yana dönüyor aman

TOPRAK İÇİN BİR TÜRKÜ

Ölümsüz toprak
Önünde diz çökmeye geliyorum
Islak da olsan kuru da
Ciğerlerimi kokunla yenilemeye
Kutsal ağzından çıkan zenginliği öpmeye
Sen gelin ben güveyi
Seni doğurtmaya geliyorum

Ey sarı yeleli toprak
Koşuyorum senin bağrına
Güneşin tarlasına yüz sürüyorum
Seninle yürüyor kayaların damarları
Su kabarcıkları büyük bir gölü muştuluyor
Elimde bir tas sarı kına
Bir bakraç yoğurt
Bir güğüm serinlik
Seni doğurtmaya geliyorum

Sabanlar işliyor
Yağmur sabırsızlanıyor

Ama sen karanlık bir uykudasın
Görürsün ölülerin düşünü
Ben yıllardır ayaktayım
Kollarım baharını güzünü

Her güz rüzgâr çıkar
Gökçe bir orman olur
Orman savrulur
Uzunca bir rüzgâr olur

Her bahar dağ büyür
Tarlalarca toprak olur
Toprak işler
Yeni yeni dağlar olur

Ben sana benzerim
Ceketim eski
Kasketim yamalıdır
Senin ceketin ağaçlar
Bir şöyle bir böyle ağaçlar
Kasketin bulutlar
Durup ağlayan bulutlar
Gülüp geçen bulutlardır

Sen varken yeryüzü yaşlanmaz
Göğe çıkar yeşillenirsin
Kanına güneş damlar
En sönük yıldıza yeşillenirsin
Veysel de sezer seni
Türkümüzü damıtır

Duyar mısın ne söyler
İnler gibi derinden
Yüreğim coşar
Özlemim taşar
Ben köyüme varırım
Tutup yârin elinden

"BİR DOST BULAMADIM GÜN AKŞAM OLDU"

Gülten Akın'a

Yorgunluktan başım düşüyor
Gökte kanadı ayrıç ayrıç bir kırlangıç
Dere gibi geçiyor içerimden
Ekmek kurumuş
Zeytin çekmiş yağını
Yürüdüm yutkuna yutkuna
Toza belendi midem
Gözlerim soldu
Armuda vardım yüksek
Bostana vardım ellerin
Köy hayat gibi ırak
Dönendim durdum
Bir dost bulamadım
Gün akşam oldu

Taze yavrum kan kusuyor
Dışarda eli kırbaçlı bir rüzgâr
Hançer gibi geçiyor yüreğimden
Tezek tükenmiş
Oda çekmiş sıcağını
Düşündüm tütünü sara sara
Ağuyla dağlandı ciğerim
Yüzümün rengi durdu
Avrada baktım ağlıyor
Komşuya vardım susuyor
Kasaba devlet gibi ırak
Yol kapalı
Kalktım oturdum
Bir dost bulamadım
Gün akşam oldu

Amerikan buğdayı bereketli olmuyor
Ötede bizim buğdaydan sapsarı bir ırmak
Güneş gibi geçiyor düşlerimden
Öküzler zayıflamış
Toprak çekmiş elini
Eridim hilâl oldum
Sele karıştı terim
Gücüm dondu
Tüccara vardım ürkek
Yakın köye vardım bakmıyor
Geçim bir kanlı tuzak
Sordum sordurdum
Bir dost bulamadım
Gün akşam oldu

Şehre inince keyfim kaçıyor
Her yerde yüzüme çarpan bir tokat
Eski bir kin gibi geçiyor gözüm önünden
Kapılar kapanmış
Hükûmet çekmiş ayağını
Bekledim köle oldum
Yere yapıştı dizlerim
Umuduma set kondu
Valiye vardım ödlek
Başkana vardım gülüyor
Belki çıkar diye evrak
Sustum oturdum
Bir dost bulamadım
Gün akşam oldu

BAĞA GİDENİN TÜRKÜSÜ

Gel benim doru atım
Varalım bağ evine
Güneş ısındı
Yollar ışıdı
Sırtımda keten gömlek
Varalım bağ evine

Üzümler yıldız gibi
Su güldü bize
Toprak güldü
Bu yıl gökler yavuzdu
Güzel gürledi
Tarlalar beni bekler
Varalım bağ evine

Buralardan kaç kere geçtik
Ak kavaklar
Söğütler
Gelincikler
Nerde bizim ölüler
Nerde ağalar
Onulmaz yaralı çocuklar nerde
Haydi benim doru atım
Yüreğim gürültüyle çarpar
Varalım bağ evine

BİLMECELER

Yazın billûr mavi
Kışın kara katran
Benim bir yatağım var
Yıldız olur uyuyan

Her sofranın konuğu
Ağız yakmaz dil yakmaz
Ustasının elinde süslenir
Konyalının elinde seslenir

Denizde sıcaktır
Dağda soğuk
Yarasanın güneşi
Bir yanı sönük

Gün oldu yiyecek oldu
Gün oldu yakacak oldu
Köyümün sarı cevheri
Kız kaçırdım döşek oldu

Toprağın çilesi
Bedeni yorar
Halkımın yarası
Yüzyıllardır kanar

Kara bastım iz buldum
Her yanı gündüz buldum
Koştum koştum yoruldum
Bir alaca göz buldum

BEREKETLİ YOL

Karlı yollar boyunca yürüyorum
Bir başıma
Bitmeyen bir coşkuyla
O alımlı coşkuyla
İçim aydınlık ve telaşlı olarak

Bilmediğim köylere gidiyorum
Kafamın ve gönlümün uyarına
Her şeyi ilk kez görmek için
Her şeyimi gözden geçirmek için
Artan bir istekle
Büyüyen bir umutla gidiyorum

Mavi dağ minesi günler
Kar gibi saatler geçiriyorum
Köy kahvesinde
Gençler arasında
Çocuklar içinde
Uyuşuk gençliğim yitiyor
Battal şehirliliğim uzaklaşıyor
İçimde bir arı kovanı
Bir bulgur imecesi

Topraktan bir dam yapılıyor
Ötede bir çocuk oynuyor
Oyuncak görmemiş parmaklarıyla
Yalıyor pisliğini
Hiç kimse şaşmıyor buna
Yanıma sırtıma bir ağrı giriyor
Çevik
Ve kanayan bir tedirginlik
Belleğimin köküne işliyor
Tuz ekiyor yarama

Soğukla yarılan
Şakaklarımda uğuldayan gök
Ve dağlar

Yoğun birer acı olan dağlar
Bana uzun savaşları anlatıyorlar
Çetelerin gittiği ve dönmediği
Emperyalizmin bağıra bağıra geberdiği
Halkın verdiği savaşları anlatıyorlar
Bulutlar havalanıyor doruklardan

Geçiyor içlerinden bir Amerikan jeti
Toplanıyorlar
Kararıyorlar
Bir yas bulutu olup
Boşluğa saçılıyorlar
Anlıyorum ki kar yağıyor
Öldürülmüş bir köylünün mezarı açılıyor
Oraya doğru hızla uçuyorlar
Uçuyor bu beniz benden habersiz
Üşüyorum
Yüzüm küçülüyor
Gövdem eriyor
Ufalanıyor etlerim
Duydukça acının işleyişini
Issız bir bozkır yeliyle burkuluyor
Türkmenlerin sesine benzeyen o yelle
Omuz omuza yürüyorum köyler arasında
Yırtık bir kasket
Bir kadın uçkuru
Bir tutam koyun kılı
Ve köylülerin mezarlığı

Temiz bir ürpertiyle okşuyorum onları
Bir fesleğen yaprağına değer gibi
Usulca oturuyorum bir taşa
Ey yalın ve yüce halkım
Gün kavuştu uzakta
Dağlara kan damlıyor
Kara yazma bağlama

Saz olaydım ses vereydim
Dil olaydım söz vereydim
Anam bacım arkadaşım
Ben senin toprağına

Bir yerimde yorgun bir değirmen dönüyor
Yüzyıllık bir halı tezgâhı
Bir buğday tokmağı
Kalbim
Ne çabuk çırpınıyor
Hep yol ağzında duruyorum
Kederli
Güçlü
Ve derin kalabalıklar geçiyor
Geçecek
Bilmek
Bildirmek için yaşıyorum

SUYA GİDEN TÜRKMEN KADININA TÜRKÜ

Suya mı gidiyorsun
Dağların kanından almaya
Buzlar çamurlar arasından
Sığırcıklar senden kaçmıyor
Köpekler ürümüyor sana
Geçmiş yıllara benzeyen yollar üstünden
Suya mı gidiyorsun

Helkeler çok eski bir şey söylüyor
Bir dura bir kalka
Ellerin dondu mutlaka
Parmakların nice soğukları düşündü
Ama okuldaki çocuğun
Evdeki beben
Kızın gelinin suyla büyüyecek
Ve toprakla

Helkeler Kuzugüden Aşireti'ni
Dağların damarını kesenleri anlatıyor
Bir dura bir kalka

Sen kendi özünü anlatıyorsun bana
Kaç göz olmuş yüreğin
Ellerin erkek eli
Kuru meyveler gibi düşmüş memelerin

Gövdem düşüncem seninle gidiyor
Ocağın ve yufkanın kadını
Gidiyorum fistonunla
Yel oldum gidiyorum
Başak demeti gibi saçlarınla
Suyunu kardan alan gözlerinle

Yürüdükçe yüzün açılır
Güzün bulanık
Kışın al yüzün
Işıtır yüzümü bakışlarınla
Güneş olur yağar
Kemiklerimi ısıtır
Bir ezikliği gösterir bana

Adımların göçebe adımı
Renk verirsin ses verirsin yaylalara
Kuzular sen olduğun için emerler analarını
Madımaklar senin için yeşerir
Gülüşün dağlar koyağında saklı
Suya mı gidiyorsun
Acının ve gözyaşının kadını

BİR KÜÇÜK HASRET

Köydeki odamı severim
Bir av dönüşünden sonra
Geçmeyeceğini sansam da gecenin

Köydeki odamı ararım
Nerde biterse şehir
Halk ne zaman ağlarsa

Köydeki odamı bilirim
Dağın başucunda durur
Bazan bir söğüt dalında

Köydeki odamı bulurum
Belki göz önünde ama
Ağıt yerinde çeşme başında

Bir gün ölürsem
Ben de ölürsem bir gün
Ona doyamadan giderim

ÇOBAN TÜRKÜLERİ

1.

Alacakaranlıkta çıktım çardaktan
Kattım önüme koyunları
Vardım dağların yamaçlarına
Karlar daha erimemiş
Çiğdemler sarı
Uzuyordu önümde yelkovan otları
Ben çobanım dedim kendi kendime
Geniş kalçalı gürbüz yavuklumun
İlk gözağrısı

Irmaklar gibi çağlar yüreğim
Bakınca dağlardan ovalara
Ovalardan gökyüzüne
İlkin benim yıldızım doğar
Coşkuyla akar kanım
Yaslarım sırtımı yalçın kayalara
Bütün yıldızlar çıksın
Ay ışısın diye
Kaval çalarım

Ama bu yıl sular bulandı
Buğdaylar karardı
Çocuklar kavruk kaldı
Yüzyıllık dertlerimiz yolda kaldı
Kalsın
Ben çobanım
Yavuklum tarlada
Terlerimiz
Verimli bir tohum gibi
Damlar toprağa
Ve elbet
Elimiz değer
Gücümüz yeter hayata

2.

Dağın uzun sessizliğinde
Geçti bulutlar
Geçti durnalar
Bulutlar
Yüreğimi ufaltan
Durnalar
Benzimi solduran
Bir avuç çay daha
Bir avuç çay

Türkmenler
Ormanın yeşil soluğundan
Hızarlarıyla geçtiler
Baktım
Uykum uysal bir ata binmiş
Dönülmez bir sabaha gider
Şimdi
Bir nehir kıyısı mevsimi başlar
Koyunlar otlara dalar
Kuzular kaybolur
Titreşen çiyler kurur
Ey bulutlar
Ey durnalar
Bir avuç çay daha
Bir avuç çay

3.

Dağdan indimse kurt sanma beni
Soğuk vurdu inceldi boynum
Yükseklere çıktım küçüldü yaşım
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni

Şu dağın başı da kar ile boran
Emminin sözleri tümüyle yalan
Ölür mü dünyada dengini saran
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni

Ben ta ezelden yangınım sana
Tomurcuk memeler koktu burnuma
Gül döşenmiş şalvarının ağına
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni

Köyümü özledim görmeye geldim
Ağzının içini öpmeye geldim
Yorganı üstünden atmaya geldim
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni

Gün gelecek çıkacağım dağlara
Belki yem olacağım canavarlara
Kanım karışacak yayla toprağına
Dökmeli donlum gel beri
Dudağından emzir beni

ÖLDÜRÜLMÜŞ KÖYLÜLERİN ARDINDAN

Genç bir köylünün
Fırtınalı bir gecede aktı kanı
Onlarca az bilinen
Bence çok iyi bilinen eller
Kurumuş beyinler
Bölünmüş yürekler
Ve özgür caniler tarafından öldürüldü

Yerle göğün arasını doldurdu
Evdekilerin çığlıkları
Acıları ağaçları söktü
Suları durdurdu
Kan fırtınaya karıştı
Fırtına kana
Kar kan renginde yağdı

Kan fırtına gibi esti
Kurtların bile zor yürüdüğü yola baktılar
Gözleri geceye düşmüş birer ateşti
Dağlara kalktı sıkılmış yumrukları
Çilekeş bilekleri
Uşak kız gelin avrat bacı
Dede nene azap eci
Taslak suratları
Kabarmış öfkeleri
Ve sessiz ama yüce yaşlarıyla
Ağladılar

Hepsinin bellekleri bir anda işledi
Karı bastırdı ağıtlar
Geceyi şaşırttı
Fırtınayı yıldırdı ağıtlar
Tabiat zorlandı artık
Düşlere kan karıştı
Beşiklere kan sıçradı
İnce örülmüş saçlar kana bulandı
Kader katmer gibi dürüldü

Köylüler damlara
Damlar dağlara çıktı
Duyun ki ağıtlar başladı
Dadaloğlu dile geldi
Ferman köyleri unutanın
Dağlar bizimdir dendi

Köye gün değdi
Kaldıramadı karanlığı
Gecenin karanlığına
Ve yılların birikmiş karanlığına eklenen
Yoğun karanlığı kaldıramadı

Öğle oldu
Karanlık kalkmadı

Bebeler uyandı
Kadınlar suya gitti
Tezekler ocağa sürüldü
Yağlar eritildi
Ekmek edildi
Dumandan bir gök durdu köyün üstüne
Ağır ağır durdu köyün üstüne
Karanlık dağılmadı

Yıkadılar
Namazını kıldılar
İki değnekli bir sala koydular
Üstüne yamalı bir çul attılar
Kımıldayarak gitti
Bütün yürekleri yerinden oynatarak
Yıkık taşlı mezarlığa gitti
Bir karanlıktan
Bir karanlığa
Mezarlığa benzeyen köyden
Köye benzeyen mezarlığa
Hiç doğmamış
Hiç yaşamamış gibi gitti

Başına bir kaya
Ayağına bir kaya koydular
Onu
Ve onunla birlikte
Bütün öldürülmüş köylüleri de
Ak tarlaya bıraktılar
Karın altına
Kapalı yolun ağzına koydular

Ben de dönenlerle ağlamak istiyorum
Yaşlarımız bir damlasın toprağa
Gözlerimiz bir aksın

Gömülen ölmedi
Hiçbiri ölmedi
Toprağa döndüler
Ama ayaktalar
Dişleri dağılmadı
Kemikleri erimedi
Etleri çözüldüyse de
Yürekleri yitmedi
Benim de gözümdü
Onların gözleri
Ben ölmedim
Onlar da ölmedi

Kalemimin ucunda onlar var
Kulağımda sesleri çınlar
Su olsun
Varsın vücudum topraklarına
Bereket olsun ekinlerine
Yakacak olsun ocaklarına
Ben ölmedim daha

Bizler ölmeyiz
Yeni yeni doğuyoruz
Hep birlikte kuruyoruz geleceği
Bizler ölmeyiz arkadaşlar
Onlar da ölmedi

MANAV

Güneşin sütünü emmiş karpuzlar
Yere vurdun mu
Soğuk bir su başındasın
Gözünü alamadığın bir gelincik ormanında
Kesersen
Yumuşak karlara basıyorsun
Dilim dilim izlediğin bir ay batışında

Enginar mı
Nasıl toplandı bilemezsin
Hançer gibi değdi ellerine
Yorgun yürekli ninelerin
Bu yüzden pahalı satılır
Enderi sebzelerin

Yapraklarından kayıyor su damlaları
Köklerini kesip atma
Tabiat gücüyle besledi onları
Yeni getirdim ıslak bir tarladan
Toprağın demiri ıspanakları

Fasulya da var
Körpe kuzu ayşeler
Bahçelerin küpesi
Çıt diye kırılır
Rüzgârın eğlencesi

Muzların düşü deniz köpüğü
Nar çiçeği elmalar
Portakallar güneş yavrusu
Hep duyduğum bir türküdür
Dükkânımın kokusu

KEDERİN GÖKLERİ DAR

Durnalar uçar önümden
Kederin dar göklerine
Dağıtırlar gözlerimi
Halkın kara gecelerine

Durnalarla aramda bir şey var
Köyüm kadar yakın
Sevdiğim kadar sıcak
Yüreğimin çarpmasından bir dal kopar
Süzülür boğazıma
Çatal uçlu bir bıçak

GERİ DÖNMEYEN SIĞIRTMACA AĞIT

Dağdan yıldızlarla inerdin
Tuzluğunda bir dilim ay
Baban evin yetim koydun
Oy yiğit Alim oyyy

Kuşun kanadıyla geldi haber
Dizildik yollara çıktık
Üstümüze vardı ağalar
Oy yiğit Alim oyyy

Hınzırının başı kardır
Eksilmez yeli boranı
Ezik yüreğim dardır
Oy yiğit Alim oyyy

Kurban olurum dayısı
Tam yedi yerinde yarası
Dağlar bile çekti yası
Oy yiğit Alim oyyy

Doğrul da bir bu yana bak
Yaraların pek mi derin
Param yok yok kefenin
Oy yiğit Alim oyyy

Koyununu güttün mü
Dürüm savdım aldın mı
Al abanı giydin mi
Oy yiğit Alim oyyy

Jandarma bile üzüldü
Ergenler yola düzüldü
Gözüm önünde derin yüzüldü
Oy yiğit Alim oyyy

Sürü gelir hiç bakamam
Koyunu kuzuyu ayıramam
Ben onları eğleyemem
Oy yiğit Alim oyyy

İfademi yazma kâtip
Kim okur kim bakar
Sığırtmaç de bilen anlar
Oy yiğit Alim oyyy

SONSUZ GÖÇ

Kağnılar geçiyor
Bir sessiz ikindide
Kağnılar
Derelerden değil
Değil yollardan
Ey bahar değil yollardan
Yüreğimin
Gelip gelip geçtikleri
Yüreğimin ortasından

NALBANT

Yaşlı bir nalbandım
Köy köy geziyorum
Seferberlik olacak mı yine
Kendimi ateşin içine salacak mıyım

Nallarım
Bağışlamaz bir tekme
Çivilerim
Kayan yıldız izleri
Dükkânım o günlerden kalan
Bir ağaç dibi
Boşalmış bir bey öreni
Sandığım
Hep o sandık
Çekiç keser değişmedi ama
Görünmez oldu
Göğün sevinçli yüzü

Şu dar günlerde ölürsem
Gözüm arkada kalır
Getirin bir daha nallayayım
Bağımsızlığın atlarını
Bir daha tıkansın
Emperyalizmin gırtlağı
Unuttular herhal bizi
Getirin atları ben de bineyim
Kuvayi Milliye yeniden başlasın diye
Gün üstüne gün doğsun diye

YALNIZ KALAN ERKEĞİN TÜRKÜSÜ

Kadınım

Kadınım kuşluk vakti boğuldu
Etekleri değerken suya
Büyümesi durdu buğdayın
Dağların benzi soldu
Çekildi gücüm kuvvetim

Suskun dostlar başımda
Şurda yılan yüzlü ölüm
Uğursuz bir kuşluk vakti
Sonsuz bir karanlıktı dünya

Gayri varamam suya
Kederime gülen belirsiz mezara
Başaklar kararır düşer
Ağıt yakar toprak
Yağmur yağsa da
Kar örtse de ormanı ne çıkar
Artık Allah bile bana uzak

Her akşam bir ışık doğar
Yürür onun öldüğü suda
Bütün köy düşünü görür
Gözyaşlarıyla yıkanır uykular
Uyanmaz olur çocuklar serin şafakta

GÜN OLA

Tarlalar ne zaman genişleyecek
Ne zaman yeşerecek dağlar
Dik başlı kayalardan
Sütü ağzında
Güneşi elinde bir yel
Ne zaman esecek
Ne zaman

KIŞ BİLE

Bu yıl ağaçlar erken çiçeklendi
Enginlerden yükseklere kadar

Kış anladı
Çekildi
Yüzleri gülsün diye yoksulların
Çabuk tuttu elini

ANADOLU DESTANI

Kalk gidelim sevdiceğim
Bizim oralara kar kulun attı
Gök erken doğurdu çocuğunu
Bozkır hasret kaldı kışa
Geceler süt aydınlık
Koyunlar göz kırpıyor kurtlara
Sabah akşam allanıyor kayalar
Sen bir durna ol
Tüne koluma
Üşüyen yüreğini
Halkın yüreğiyle ısıt
Şu kör hayatı koyup gidelim

Kalk gidelim ağa yârim
Doğan aylar gibi doğanları
Alnı top perçemli yiğitleri bilelim
Yasa kendilerinin
Yargıç kendileridir
Yağlı kama mekik olur işler
Karalar giyer gökte yıldızlar
Üstü kan köpüklü akar dereler
Ve otlar kanla ışılar
Düzen elin düzeni
Bir garip divan kurulur
Dön olur
Her biri bir zâlıma kul olur
Söğüdün yaprağı solgun duruyor
Kalk gidelim

Kalk gidelim göğ kederim
Bulutlar boşanıyor dağlara
Görüyorum
Damlar damladı
Ahırlar aktı
Yaşardı tüm eşyalar
Hayvanlar ve insanlar
Hastanın yarası yaşardı
Bebeklerin mavi boncuk düşleri
Kadınların katran gerçekleri yaşardı
Uykular terk etti geceleri
Yastıklar diken oldu
Ekinlere çul olan kar
Ve bereket olan yağmur
Dert oldu
Düzüldüler yollara
Sel ha geldi ha gelecek
Yıldırımlar dövüyor tepeleri
Obanın eli böğründe
Yaşardı umutlar
Yaşardı içim
Kalk gidelim

Kalk gidelim seher kuşum
Su çalkandı göllerde
Dere boyu yeşerdi
Serinledi
Gelincik düştü kıra
Kar yürüdü göğün ardına
Kurt yürüdü dağın ardına
Elmalar oğul verdi
Gövdesi ıranıyor
Dalları yere batık
Süzüldü topraktan
Yedi dağın çiçeği
Yıldızlar aktı sulara
Yeşil gözlü bahar geldi
Gülümsüyor ekinlere
Çayırdaki mor mine

Bahar geldi
Yürek oynar
Can titrer
Yollar açıldı
Kurudu çamurlar
Bizi bekliyor Ahmetler Mustafalar
Gözleri yolda kalık
Hepsini göresim geldi
Kalk gidelim
Hayatımıza dolsun ışık

Kalk gidelim ikindi güneşim
Yaylaya çıktı Türkmenler
Yaralı bereli bir göç gidiyor
Eşekler yuvarlanıyor tepelerden
Kağnılar devriliyor koyaklara
Uşaklar ağlaşıyor
Avratlar koşuşuyor
Yüzyıllar öncesinden kalma göç
Yağ yoğurt süt
Ve kırık dökük bir hayat için
Düşe kalka gidiyor

Aşağıda harman var
Tırpanlar işliyor
Şimdilik buğdaylar devriliyor
Kimsenin gücü tükenmemiş
Çocuklar güneş gibi duruyor
Gençler
Babayiğit köy gençleri
Tırpanı bilinçle sallıyor
Kadınlar bir şey gözlüyor sanki
Yaşlılar bir şey seziyor
Adını bilmedikleri bir şey

Dillerinin ucuna
Köyün yakınına
Tırpanın ağzına
Düşlere uykulara
Suya toprağa
Kağıda kaleme okula
Bileklerdeki güce
Gövdelerdeki kana
Evlerdeki zamana
Kaçırılan kızlara
Samanlığa
Koyun damına
Dövülen avratlara
Yaralanan erkeklere
Çobanın çilesine
Çalışan kafalara
Ve kükreyen bütün yüreklere
Bir şey geliyor

İnsanca bir şey
İnanılacak bir şey
Namuslu zihinlerin balı
Helal süt emmiş insanların anıtı
Dünyanın övüncü
Halkların yüz akı
Bilimlerin zaferi
Sanatların amacı
Gök mavisi bir şey
Nar tanesi bir şey

Ve bir ateş
Halkın ısındığı
Sıcak canlı
Hiç sönmeyecek bir ateş
Budur Anadolumun diyemediği
Ağu olur yediklerimiz
Kefen olur giydiklerimiz
Gün gün işliyor yaram
Ne yaman zor imiş toprağı
Ve halkı sevmek
Bunu bildim duramam
Kalk gidelim

Savrulan
1971

Birinci Basım: Yücel Yayınları, 1971

SEVGİYLE BAŞLARIZ İŞİMİZE

1.

Olmuşu olacağı bir rençberim
içim bulut.
Erciyes'ten kaynamış
kar tarlası bir bulut.

Sevgiyle başlarım işime.
Yağmur yağmış
güneş şeneltmiş her yanı
harmanını sermiş.
Sevinçle başlarım işime
gökkuşağı bir sevinçle.

Deniz nedir bilmem.
Ama toprağı
varım yoğum
çulum abam
ölümüm yaşamam
ve sonsuz bir bozkır denizi olan
toprağı bilirim.
Varsın bire iki versin
hiç vermesin.
Çifti geleceğe sürerim.
Terim bir buğday tanesidir
parlar toprak altında
bazı bazı yarar toprağı
gün gelir sarsar köyü, kenti
dağı, ormanı.

Bu günler kötü günler.
Bir soğuk kuyu bile alamam eşime.
Saat geri dönmüyor
güneş unutmuyor dünyayı
toprağı, suyu ve havayı sürüyor ileri.
Ben rençberim inanırım bunlara
sevgiyle başlarım işime.

2.

Topu topu halıcı bir kızım
içim bahar dalı
dokuduğum halılardan kalma
yüreğimde açılan bir bahar dalı.

Sevgiyle başlarım işime.
İplikler dizilmiş
halı tutmuş yarıyı
direzler tel gibi.
Sevinçle başlarım işe
alaşafaktan örülü bir sevinçle.

Önce tezgâh kurulur
direz çözülür.
Mastardan çıkarım yola.
Beşikte uyuyanımız
gün geçtikçe erir
ağzından solucan gelir.
Mastardan çıkarım yola.
Sıçan dişlerini teker teker dizerim
bir bacım bir ben
topraklığı da çıkarırız aradan
bir ilmek bacım bir ilmek ben.
Güller açılmaya başlar
Kuşlar dallara konar
Yıldızlar kayar
Yürür halı.

Yerimiz karanlık
El kadar bir pencere.

Bir ben bir bacım
çığırırız türküleri
halay, düğün, imece...
Gönlümüz ışır
ışır odamız
durur halının üstünde
umudumuzun renkleri.
Ağladıkça sallarız canımızı
beşikte sızlayanımızı.
Ve ilmekler bir bir yazar yazımızı.
Vururuz kirkiti
sıralar sıklaşır
akşam olur.

Güçlü ve becerikli ellerimizle
çalarız öküzün altını
durmaz, yazar derdimizi kınalı ellerimiz
yaramızı işler.
Sevip de varamadığımız oğlanları...
Yatıp da kalkmayan anamızı...
Etimizi kanımızı
gözümüzü gönlümüzü işler.
Kınalı ellerimiz halı dokur ama
ezer geçer bizi yaralı dünya
ezer geçerler.

İlmeği gelecek için atarız sıraya.
Göz pınarımız buğu olur
karışır havaya
usulca durur yaprağın yeşiline
buğdayın sarısına.
Gün gelir
oynatır yerinden köyü kenti
dağı ormanı.

Kınalı ellerimiz unutmuyor
çürüyen kızlığımız
unutmuyor solan gözlerimiz
büyük ateş unutmuyor.
Toprağı, havayı ve suyu sürüyor ileri.
Kollarımızla
işleyen kirkitlerle
zamanı ve düzeni itiyor ileri.
Biz halı dokuruz
inanırız bunlara
sevgiyle başlarız işimize.

3.

Altı üstü bir demirciyim
içim başlayacak yangınlarla dolu.
Düşlerim bir gelincik ormanı
büyüdüğüm bahçelerden çıkagelmiş
utangaç bir gelincik ormanı.

Sevgiyle başlarım işime.
Ocak yanmış
korlar tutmuş her yanı
sıcağını yaymış.
Sevinçle başlarım işime
ateş ırmağı bir sevinçle.

Demir işlenmezden önce kan gibidir
benim emir erimdir.
İlkin ocağa sürülür
ordan örsün başına gelir
balyozlar iner kalkar.
Bir ben bir o
yuvarlanır, yassılır
tavlanır demir.
Bir ben bir o
kaslarımız gerilir

vuruşlar yavaşlar
soğumaya başlar demir.
Nasıl unuturum:
Babam Halit
Kilis'te
hastalıklı bir ciğerle
geçmiş ocağın başına.
Duman, sıcak ve coşku...
Yalnız silah onarmış
silah yapmış
Emperyalizmi dağladığımız savaşta.

Ham demiri
gelecek için atarım ocağa
terim bir demir tomurcuğudur
parlar örsün üstünde.
Gün gelir, zorlar köyü, kenti
dağı, ormanı.

Bu günler bana göre değil.
Ereğli Demir-Çelik bana göre değil.
Ocak hiç sönmüyor.
Babamı ve o kutsal savaşı unutmuyorum
emekçi güneş unutmuyor
toprağı, suyu ve havayı sürüyor ileri
kara yarık ellerimle kollarımla
inip kalkan balyozlarla
üretilen demirle
zamanı ve insanları itiyor ileri.
Ben demirciyim inanırım bunlara
sevgiyle başlarım işime.

ORTA ANADOLU'DAN BİR BOZLAK

Vurulduk.

Yirmi otuz yıl oluyor.
Dostluk mu
para mı
silah mı bilmiyoruz.
Yurdumuzda bir sızı var.
Evlerimizde hiç yoktan bir sessizlik.
Dalgalanıyor kalabalıklar
birbirimizin kanına giriyoruz
kanımıza giriyorlar.
Yirmi otuz yıldır bir dere akıyor
sol yanımızdan çıkan öksüz bir dere
kimi zaman al
kimi zaman bulanık akıyor.
İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana
hiç durmuyor öksüz dere
hiç kapanmıyor yara.

En çok ölüyü biz verdik savaşlarda.
Yine en çok ölüyü biz veriyoruz barışta.

Serptiğimiz tohum göğermez mi?
Fabrikaların türküsü yok mu?
Büyümez mi çocuklar?
Diktiğimiz fidanlar dönmez mi meyveye?

Bunlar hayattır
bizim hayatımız.
Ölüm değil, zulüm değil
bizden bize geçer yaramız.
Yad ellerden kurtarırız onu bir gün
ergeç kurtarırız.

Çevirelim gözlerimizi içimize:
Acıların kazdığı, güneşin işlediği
yazıların en güzeli yazıyı okuyalım.
Nakışlarında, yalnız kurumuş kan lekeleri değil
taze kan lekeleri de bulunan sözümüzü görelim
bağımsızlığın halkçasını bilelim.

"Dostlarla da bozuk gitti aramız
Düşmana yeke yek varma sıramız
Biz düşmana sardırmayız yaramız
Kendi yaramızı saranlardanız"

Gün aşsın sırtları
bir tas su olsun, aksın.
Akşam, konaklasın enginlerde
bir yorgunluk gibi çöksün
yıldız olsun
dolsun düşlerimizin göğüne.

Çalıştıkça
yürüyen işimizde olsun
işe yarasın çalışmak.

Yemeğe oturdukça
çorbamızda gülsün yüzümüze
boğazımızdan geçsin çorba.

Öldürüldükçe
kanımız gibi taze kalsın
güç kazansın devrim.

Kederlenince
aklımızda olsun
uyuşturmasın bizi keder.

Dövüştükçe
adımız gibi aklımızda olsun
sonuç versin dövüşmek.

"Dostlarla da bozuk gitti aramız
Düşmana yeke yek varma sıramız
Biz düşmana sardırmayız yaramız
Kendi yaramızı saranlardanız"

Gördükçe yaşadıkça ve bildikçe
bilincimizde yankılansın sözümüz
kazanılsın yüce bağımsızlık.

GURBET

Ayışığı unuttu karları:
Nerdeyse tipi çıkar.

Yaralı bir keklik
uçtu önümden.
Bende kaldı kanadı.

ANKARA YOLU

Su yavaşça ışır
makinaya gün değer
güne bulut.

Doğar fabrika önünde
ala kanlı bir çiçek.
Doğar ala kanlı
doğar bir çiçek.
Doğsun.

Yaşayacağım.
Sağ yanım yere gelmeyecek.

SALAZAR NEREYE GÖMÜLECEK?

Garip bir fotoğraf duruyor önümde:
Sağda bastonlu bir ihtiyar
gözleri, kör kandillere benziyor.
Yüzü
tavlanmış bir deriyle örtülü.
Sokulmuş Rio Kraliçesi'nin yanına
yanaklarına bakıyor
yatmış sanki yanaklarına kadının.
Sırıtıyor.

Yarım yüzyıl kalmış
derisinde Portekiz halkının.
Sunmuş emdiği her şeyin tazesini
generallerine Amerika'nın.
Mozambik mi sanmış kadını Angola mı
bilmiyorum.
Sırıtıyor.

Bu garip fotoğrafa bakıyorum.
Ama aklım fotoğrafta değil:
Nereye gömülecek Salazar
hangi toprak benzetecek O'nu kendine
hangi toprak söküp atmayacak kemiklerini
hangi toprak?

"Portekiz halkı çocuktur,
yüz vermeye gelmez hemen şımarır" diyor.
O'nun hesaba göre
dünya halkları da "şımarık"tır.
Yarattıkları ne varsa onlarındır çünkü
barışa doğru dönen dünya onlarındır.

Ey vahşetin içinde semiren ihtiyar!
Saldır tarlalara
yağmala fabrikaları
yapış eteğine burjuvazinin.
Ordun, beklesin başında zulmünüzün.
Sınır dışı edin
asma yapraklarındaki kuşları
Azor Adaları'nda üsler yaptırın Emperyalizm için.
"Tanrı, Amerika
Otorite, İktidar, Çalışma"

Düşünüyorum:
Hangi deniz bozar maviliğini Salazar için
hangi rüzgâr savurur küllerini göğe?
Hâlâ o garip fotoğrafa bakıyorum.
Ama aklım fotoğrafta değil.

Portekiz halkı!
Bu çağ bitiyor.

Kopar at sülükleri artık
çık maden ocaklarından.

Durma, yükselt o kanlı güneşi
okyanus kıyılarından.

BÜTÜN GÜN

Sabah
işe gidiyorum.

Erkenci işçiler, kuruyan topraklar
çalışmaya zorlanan küskün çocuklar...
Onlarsız düşünemiyorum.

Kara bir gökkuşağı sunan
şehirle uğuldayan sesi...
Görüyorum
loş hanlarda çınlayan
durunca acı su
dinleyince yanan sesi...

Akşam
eve dönüyorum.

Tedirgin patronlar, şaşkın vekilleri.
Odalarda çürüyen, üçüncü hamur memurlar.
Herkese dargın, küçük, işçi kızlar.

Duyuyorum
borçlarımın sıkıntısını dağıtan
ilanlar, telefonlar içinde akan
büyüyen oğlumla yüzüme bakan sesi...

Güm posamı çıkaramamış
saplanıyor gövdeme sesler
sönen ocakların külleri.
Bütün gün yeni bir...

İçtikleri kan kışkırtıyor beni.

İSPANYOL İŞÇİLERİ

Demem yarın İspanya'ya gelsem
şair olduğumu bildirmeden hiç kimseye
Granada sokaklarında dolaşsam
rastlar mıyım işçi apartmanlarına?

Hayır, diyor Madrid'li bir demiryolu işçisi
rastlayamazsın.
Şehirlerimiz ağaçlarla değil
zırhlı tugaylarla çevrili.
Havadan anlayamayız sabah olduğunu
saatlerimize bakarız
bir de sert adımlarla kol gezen polislere...
Yalnız sert adımlarla değil elbet
cop, tabanca, bomba
ve her türlü maskeyle bizi gözleyen
polislere bakarız.
Sen söyle şimdi
rastlayabilir misin işçi apartmanlarına?

Bir yıl sonra gelsem İspanya'ya
hiç kimseye şair olduğumu bildirmeden
Granada sokaklarında dolaşsam
bir tek işçi evi göremez miyim?

Bilemem, diyor Granada'lı bir inşaat işçisi.
Rota adlı bir Amerikan üssü var ülkemizde
sizin İncirlik'ten de önemli
radarlarından biri Akdeniz'i tarıyor
halkımızı izliyor biri.
Şairsin bilirsin sen de
arkadaşımın biraz önce söylediklerini düşün
sırtımıza vurulan yükü
yağsız zeytini
ucuz şarabı
okula gidemeyen çocuklarımızı...

Yevmiye düşüyor boyuna
vız gelir gedik faşizm
greve gittik geçenlerde
üç ölü verdik.
İşçiyiz
sesimiz bile kanlı çıkar ağzımızdan ama
az da olsa yol aldık sayılır.
Yine yükseliyor binalar kat kat
alçalıyor Granada inşaat işçileri.
Bilmem
sana bir işçi evi gösterebilirler mi?

Üç beş yıl sonra gelsem
şair olduğumu bildirmeden hiç kimseye
İspanya'yı dolaşsam.
Evet, diyerek kestiler sözümü.
Bugün
binalar yükseliyor kat kat
trenler işliyor
alçalıyor İspanyol işçileri.

Yarın?
Yarın değiştireceğiz tarihi.

Yollara bakıyorlar
fabrikalara...
Birden, rastlayabilirsin diyorlar
görmek istediğin apartmanlarda işçilere.
Şair olduğunu da gizleme o zaman
çık oku şiirlerini istediğin yerde.

AŞIK MUSA'NIN OĞLU

Karlı değil, kanlı dağlar benzeri Aladağ'da
Seyyid Osman'la beraber yaslanmış bir taşa.

Çekilmiş sütü kadınların
düşman.

Ölüyor çadırlarda bebeler
kavga.

Gökyüzünde durnalar
iskân.

Seksen yıl göğüslemiş kurşunu
eski bir tüfekle.
Karbeyaz Tepesi'ni destan yapmış
varmış Çukurova'ya, Adana Pazarı'na.

Üstümde yılların dumanı, kol işlemez.
Halkımın içinde vurdular beni, gönül yorgun.
Bekliyor bütün dağları kılıç gibi, susmuş
destanı ustamın.

SUSUZ

İlkin, onlar sezer sarı bulutu
göğün kuru çeşmesini anlar
doğulular
sabahçılar.

Keserler yolumu:
— Neden kalkmaz bu kalın yorgan
ölü toprağı mıdır gece
tarla susuz bir yalak mı?

Söylerim:
— Karanlık uzun
sızar ağzından su kurtları
testin
evine benzer senin
boştur
kaçar yıldızlar.

Gün açık.
Akar oluktan duru bir su.
Cebinde ağanın
dolarlar.

Anlar hayatın kanlı geçidini
doğulular
kin bekçileri.

NÖBETÇİ

Dağ başından bir ışık geliyor
yansıyor gözlerimden şehre
bozkıra köy evlerine...

Yorgun değilim, seninle buluştum
bir mendil sevinç yolladım sana askerden
sevdamın nöbetini tuttum bütün gece.

Dağ başından bir yel esiyor
dönüyor tüfeğimin namlusundan şehre
fabrikalara harmanlara...

Üzgün değilim, anamla konuştum
bir tokat izi yolladım ona askerden
vurulan yeğenimin nöbetini tuttum bütün gece.

Dağ başından bir su kaynıyor
akıyor postallarımdan şehre...
Sana izin teskeremi yolladım askerden
acılarımın nöbetini tuttum bütün gece.

DUVAR

Ali Habib Özgentürk'e

Gençliğim çevrili.
Atlayıp geçsem
ne taş, ne tarla
kâğıt, mürekkep, yıldız
bir adım atsam.

Düğün var karşıki evde
aramızda duvar.
Gece kolla beni
rakının hatırı için
gidip dönsem.

Duvarın ötesinde
kemik topluyor
yeni açmış iki çiçek
Güneşten önce düştü çöplüğe
varıp koklasam.

Yıkılır bir gün gülerim:
Kâğıtlar eskir
yazılar ses vermez
yıldızlar düşer.
Bir yel çıkar
uçup giderim.

TOPRAK REFORMUNDAN ÖNCE ÜÇ ŞİİR

1

Gözümün bebeği heybe
malımın torbası.

Kuzuların beşiği heybe
oğlanın arabası.

Kızın çeyizi heybe
eşeğin yazgısı.

Yüreğimin ağrısı heybe
iş kefenim.

2.

Şu kötü öküz kendini çamura bırakır
amcam uşağı kaçmaya dururken
toprağın kuruduğu göğün böğründe
yaralı türküler söyler kağnılar çiftçilere.

Diyemem buraya nasıl düştüm.
Kuru yufka, bacımdan gelen mektup cebimde
döner gelir bir gurbet eline
azalır tabakamda sabır ilacı
boyunduruk bana vurulur
çöktürür karasaban tırpan.
Bir tek şeye inanırım
bir tek şeye...

Mıhlı değneği doğrultur
Hoo! derim öküzlere.

3.

İki kişi daha göründü alıcın ordan
bırakıp gelen değil
gidip getiren.

Nicedir görmediğimiz:
Bakıp susan değil
bağırıp duyuran.

Tez dağılmayacak bir karaltı. İlerliyor:
Ağırlaşmış gövdeler için
dönmüş canlar için konuşan
ahrazı dillendiren, konuşturan...

Çamurdan gelemiyorlar, kardan.
Yolun kıyısına birikmiş, tepe olmuş
tepelere tırmanmış, efsane. Yayılmış
çıralı, çırakmalı yıllardan...

Çarpa çarpa yürüyorlar rüzgâra
karanlığa, dağa
yağmur olan yıldızlara...

— Tütün, ter, mapusluk
bir çıkın elma, bir dürüm...
Bana bir şey sorma.
Ahmed'in avradı çıkıyor topraktan, meşegülü.
Ölen anası, acı değirmeni.
Çocuklar oynuyor damda, öksüzoğlan çiçeği.
Bana bir şey sorma.

Dura dura yürüyorlar ağıtlara
kurşunlara, kanlara, düşen kollara...

— Sen hoş geldin Ahmed
gözlerinde demir kapı izleri
yüzün eksilmiş
canevinde akşam oluyor.
Köy sana baktı yayladan
oniki yıl seni hep böyle düşündüm.
Sen hoş geldin Ahmed.

— Hoş gelmişsin Asker
giderken mendilini unutmuşsun.
İlkin sustu, oturdu köşede
suya vardım, oluğun ağzında
hasta yattım, düşüme girdi iyileştim.
Tarlaya gittim, değdi elime
hoş gelmişsin Asker.

Şehre, evlere, hastanelere
daha yakından bakıyorlar
daha içinden.

Tezgâha, makineye, fabrikaya
daha yanından, daha derinden.

İNCİR AĞAÇLARI

Sevinen
zafer muştusu olup yükselen güneş
soğumuş
sönüyor
atmışlar kanlı bir kuyuya...

Ben hangi şiiri yazacaktım?

Daha dün
yatağını bulmuş bir dereydim
bazen çağlıyor
doymuyordum kendi kaynağımla.
Büyük sulara kavuşmaktı dileğim
geniş topraklara...
Nerde dinledim?
"Oğul bu muydu sadıklığın
Vala yedirdin kurda beni"

Ne zaman anladım bu uzun havayı?

Sarıldı dört bir yanım incir ağaçlarıyla.
Uç verdi kurumaya yüz tutmuş çıbanlar.
Toprakta kaldı ilkyazın körpe çığlığı.
Oğlum beni adam yerine koyacak mı?

Kalktı dünyanın bir ucundan
nişan aldı halkıma, suçsuzluğa.
Bütün türküler ölümü söyledi
yurdumun yarasından doğan şehitleri.

Kimleri gördüm, kimleri göremedim?
Ne gitti ne kaldı?
"Kuş uçtu yavru kaldı"
kayalardan her şafak vakti
yuvarlandı kalbim.

Göründüğümden genç miyim yaşlı mı?

Dallarda kanadı kırık bir yavru çırpınıyor
kıyımların kapısını aralayan
yorgun bir haberci.
Onu dinliyorum.
Karanlık
güneş kara, gök kara.
Babaların boynu bükük sabrını.
Kardeşlerin sevgililerin yeri var
gönlümüz, yolumuz kadar yüce.

Oğullar...

Her gün konuşacağız onları
başakla harman arasında
ateşle çelik arasında
anayla çocuk arasında...

Nelere gülüyor nelere ağlıyorum?

Söyleyin kederle dolu kondular
yaslı köy evleri
silinmiş mi parçalanmış gömleklerdeki izler?
Yeryüzü mekikleri
savrulan güzel günler
umudun sütünü emen yarınlar silinmiş mi?
Dilimin ucunda söylemek istediklerim
ne sağ ne ölü.

Bu kadar yükü taşıyabilecek miyim?

Halkım!
Soluklarımız kıvılcıma dönüşecek
kanlarımızın süzüldüğü imbikten damlayacak...

Daracık bir dünya
küçük bir pencere:
Oradan boy atacak gelecek bahar.
Sarmaşık kollu inancım
seni çalamayacaklar yere.

Hayat ile Şiir
1980

Birinci Basım: Hür Yayın, 1980

HAYAT İLE ŞİİR

I

Nedir bildiğin
bildiğin nedir?
Hayat ile şiir arasındaki
bakır teli...
Gördün mü bakır teli?

— Çıldır'da oturuyorduk. Seferberlikte dağıldık.
Ben, Karaköse'ye 16 yaşımda gelin gittim.
4 yaşımdayken, babam Kâmil, Ardahan çayında
atlarıyla boğuldu.

Kapıda beklerler kanlı bezi.
İpekböceği gökgürültüsünden ölür.
Önce erik ağacı çiçek açar.
Katır doğurmaz fabrikalar doğurur.

Aldandın işte.
Bulamadın bakır teli
dokunamadın.

2.

Nedir bildiğin, nedir?
Gördün mü
hayat ile şiir arasındaki şimşeği?

— İki yanımdan mermi yağıyordu. Zor vardım eve.
Kapıya yığılıp kalmışım.
Ilık ılık birşeyler değdi elime.
Yaşarken herkese ağıt söylediydim. Şimdi kime söylerim?
Besbelli kendime.

Keçiler yağmurdan korkar.
Tabaka, çakmak, tabanca bir eşyadır.
Analarına ses olsun diye çocuk yaparlar.
Şekerdir en değerli hediyeleri.

Yanıldın yine.
Bulamadın şimşeği
yakalayamadın.

3.

Bildiğin nedir?
Köprüyü gördün mü
hayat ile şiir arasındaki köprüyü?

— Maaşım yetmiyordu. Geceleri de çalıştım.
Hanımı çamaşıra yolladım.
Çoğaldı borçlar. Çocuğu aldım okuldan.
Kötü bir eve çıktık.
Aç durduğumuz günler oldu.
Borçtan kimsenin yüzüne bakamadım.
Döktüm gazı üstüme kibriti çaktım.

Gelinleri keserler kurbanlık koyun gibi.
Ceketlerini sürürler yerde, kurt saldırmasın diye.
Bebelerini bırakırlar bir kuytuya kaçarlar.
Daralınca, ahırın tavanına asarlar kendilerini.

Umduğun çıkmadı.
Bulamadın köprüyü
geçemedin.

4.

Söyle bildiğin nedir?
Bakır tel kopmuş
düşmüş yıldırım
sel bölmüş köprüyü.
Bir daha düşün, iyi düşün:
hayat nedir
şiir nedir?

ŞİİRLER

1.

Nemli kumlarda keyifle gezen böcek!
Yuvana dön
donanma geçiyor
sular yükselecek.

2.

Yine birikti ilkyaz bulutları.
Savaşlar çoğalıyor.
Aklım kim bilir nereye gitti
çıplak
üşüyor.

3.

Beni uzun bir yolculuğa çağırıyorsun
geliyorum.

Dışarda, kızgın bir yel esiyor
görüyorum.

Dağılıyor kanlı saçları
çocuklarla otların.

Gidiyoruz.
Sıkıntımız bizden önce gidiyor.
Çözülüyor dili yolların.

4.

Açmayın kapıyı ellerim
ne bir muştu gelir
ne de Atina'lı bir misafir.

Gelen olsa olsa kış gecesidir.
Yıllardır böyle bu
açmayın kapıyı ellerim.

5.

Oralardan geliyorsun değil mi yolcu
söyle neler gördün nasıl gördün
kıyımlar mı açlıklar mı
oralarda da hayat hemen doğuyor
hemen ölüyor mu?

6.

Yaşıyorum, ama nerede?
Hiç kimse bilmiyor
ne o, ne arkadaşları
ne de okuduğum psikoloji kitapları.

Ey çırpınan!
Uç artık
havalan içimden
güneşe doğru.

BAZI YARALILARA

Nereye bakıyorsun?
İşte yaralı insanların fotoğrafları...
İşte yangından çıkarılan çocuk cesetleri...
Bu, savaşmış bir atlının sakat kalan ayağı.
Bu kesik kol, önemsiz bir iş kazası.

Kime bakıyorsun?
İşte bacağından alınan üç parça kemik...
İşte bombardımandan sonraki yaralılar..
Bu, sınırı geçemeyenin aldığı yara.
Bu yarım adam, küçük bir işkence hatası.

Neye bakıyorsun?
Sayamazsın o ciğerdeki yaraları.
Kime bakıyorsun?
Bilemezsin geçmişindeki yaraları.
Nereye bebeyken nazar boncuğu
kime büyüyünce kurşun yarası?

Ama sen
yine de verirsin çiçeğini yaralı ağaç.
Uçarsın yaralı keklik.
Kan diner, yol açılır
gün döner, gece kısalır.

İsteyen denize, isteyen kendine baksın.

ÜÇ KARDEŞ

Eski bozkırda çınsabah:
Kırıldı zeytin dalı.
Üç parça güneş
dünya üç tane.

Duymaz halk avcıları
sesini kanlı günlerin.
Üç boyutlu ufuk
memleket üç hane.

Uzadı harın acım
yankısı dağlarda.
Yırtıldı üç ak bulut
büyüdüm üç kere.

Dolduysa da yüreğim
gönlüm göçmedi.
Ağaçta üç fışkın
dal üç tane.

MEKTUBUNU ALDIM

Bira da girdi köye diyorsun, kimsenin çaya baktığı yok.
Hacı Ekber seksen yaşına değdi, yine aynı derede yıkanıyor.
Uğraklı avratlar çoğaldı, enfiyenin fiyatı arttı.
Altında çamaşır yıkadıkları söğütler vardı ya, yıktılar.
Şimdi ordan Nato yolu geçiyor.
Döktüğün diller boşa gitmiş, dediydim sana, dangalaklar
anlamaz;
Shell istasyonunu bunlar hâlâ İzzet'in benzinlik sanıyor.

— Can kulağıyla dinler görünür
içindeki derdi söylemez, herkesin bildiğini söyler.
Çok konuştun, ağzın mı kurudu, ayran verir.
Muhtar seçimlerini ciddiye alır, kavga eder, adam
öldürür.
Genel seçimler için sana söz, hemşerisine oy verir.

Kitleyle organik bağ kurduğuna inananları
ve kendisini parti sananları düşünüyorum.

Seçimlerde kavga nizah olmadı, kimsenin baktığı yok:
Aşağı mahalle Feyzioğlu'na, yukarı mahalle Karaoğlan'a
verdi.
Kızamık bol, frengi de var, yine öldürüyor koyun kenesi.
Kurt biraz seyreldi, Zemheri'de geliyor, o da tek tük.
Askerden kaçan olmadı, doldular kamyona, hepsi gitti:
Birine bir şey olmuş talimde, bilen yok, haber gelmedi.

— Benim en yakın askerlik arkadaşım defterimdir
bir kısmını takdim ediyorum:
"Baştan geçen hatıralar
7 yumruk ve 4 tepik yedim, ağzım burnum kanadı.

Memleketten bir mektup gelmedi, tabii selam da
gelmedi
Bir gariplik çöktü üstüme sabaha kadar uyuyamadım.

Talimde dalgınlık yaptım ve kıymetli bir sopa yedim.
Bu da bana ebedi bir hatıra oldu.
Koruyucu bakım harpte zafer için esastır.

Dün arkadaşım İsmail'le yılın filmine gittik.
Tabii efkârlandık ve dertleştik.
Gurbet yolu gariplerin yoludur.

Bir aracın en büyük parçalarını sayınız.
285 TL. babamdan gelen para budur.
Her şeyi defterime yazarım. Şarkı, türkü, şiir, ne olursa.
Bazı kederli anlarımda çiçek resimleri yaparım.

Teskere bekleyenleri
Sakat sakat tâdatlara çıkanları düşünüyorum.

Yine Domuzderesi'ndeki köprüden işliyoruz, n'apalım.
Yanındaki çatlak duruyor, kimsenin baktığı yok.
Kiremit damlı evler yaptırıyor Almancılar
Yüksekçe, helası içinde, güzel oluyor.
Bizim, Gazi Mecit ustayı bilirsin
iyiden iyiye çöktü, aç gezip tok görünüyor.

— Karacaoğlan'ı ezbere bilir.
Kadınlara yüz vermez.
Radyo neyse ne de, teybe aklı ermez.
Madalyalar mı? "Adam sen de" der "hatır gönül işi"
Düşman müfrezesini bir başına imha etmiştir, ama
söylemez.
Güneşin, açık havada çıkacağına inanır.

At pisliğindeki arpaları kaynatıp yiyenleri
bayramları kollayan tahta bacaklıları düşünüyorum.

Kızını okula gönderen pek az, gidenler beşi bitirmeden
çıkıyor.
Milliyetçi öğretmenin çocuğu oldu, perişan zavallı,
şikâyetçi burdan.
Geçende müfettiş vardı, tavşan tersi gibi bir adam, yazık.
Haaaa, senden sonra iki kız öğretmen geldi
bir evde kalıyorlar, pantolsuz gezmiyorlar, başları
önlerinde
sarı benizli, zayıf, âşık gibi kızlar, ağlıyorlarmış avratlara
sularını kendileri taşıyorlar.

— Üşürüz yine de tezek istemeyiz.
Çaputla sıkarız ağrıyan başımızı.
Korkudan yalan söyleriz, nişanlıyız deriz.
İlk günler ikimiz birden ağlıyorduk, şimdi öyle değil.
Alışmışız, olmayacağını bile bile
her yıl daha iyi bir yere atanmamızı isteriz.

Kardeşlerini kıskananları
yüzü gülmez ablaları düşünüyorum.

Sorma, burda da aldı yürüdü pahalılık
tezek yüzelli kuruş, kötü oğlak yüz lira, kimsenin elmaya
baktığı yok.
Elektrikten haber çıkmadı. Çeşme, eski çeşme.
Kumarcılar azgın, iki gece üstüste uyumadıkları oluyor.
Başlık parası yükseldi, düğünler azaldı, nazlandı kızlar.
Hasan'ın oğlu çobanlık ediyor, avradı kaçtı
dönmedi o günden bugüne, yeri bilinmiyor.

— Yıllardır arar babasının mezarını.
Silahına güvenir, kahveye çıkmaz.
Okula gelip sobaları yakar, çocukların kalemlerini açar.
On lira borç alır, beşini arkadaşına verir.
Gelen büyük adamları karşılamaya gitmez.
Her lafın sonunu "ağız tetik, dil tüfek" diye bağlar

İnlerde saklanan kaçakları
işleyen kama yaralarını düşünüyorum.

KIBRIS

4250, Kıbrıs'taki çarpışmalardan sonra Yunan ve Türk resmi makamlarının açıkladıkları ölü sayısıdır.

1 darbe 3 emir 10 çıkarma gemisi
4250 asker 4250 kimlik 4250 mezar

5 muhrip 50 ton bomba 100 makineli
4250 asker 4250 ölü 4250 tabut

10 jet 100 dalış 1000 isabet
4250 asker 4250 haber 4250 ilan

100 uçaksavar 1000 korugan 1000 cephe
4250 asker 4250 nüfus kâğıdı 4250 baş

1000 tank 10000 cemse 100000 malzeme
4250 asker 4250 tören 4250 dua

4250 insan 4250 komşu 4250 kardeş yok
Diğerleri şimdilik hayatta

DOSTLUKLAR DA

Aksi bir rüzgâr çıktı:
Sevgiyi budayan kuşku.
Başım ağrıyor.

O günlerin artığı birkaç anı
soğukluğun gizlice başlaması...
Şaşkınım
sesime sevinç yakışmıyor.

Geçmişe gömdüğüm merhaba
yorulup sızan hoşgörü.
Başım ağrıyor.

Çadırını toplayan coşkulu geceler
bana içerleyen acılar...
Şaşkınım
sesime sevinç yakışmıyor.

Fırtına gören denizler
yağmur görmeyen topraklar...
Başım ağrıyor.

Can'ı uğurlarken akan gözyaşım
çağın avcunda boğulan dostluklar...
Şaşkınım
sesime sevinç yakışmıyor.

BİR EL ATEŞ

İçime vurdu has gelin
doğan ayın soluğu.
Yıldız değil parlayan
sevdamın kıvılcımı.

Kat canımı nazlı gelin
canının mercanına.
Göründü hayatın ucu
tez soldu mavi yazma.

Toplanma zamanı taze gelin
serçe kuşlarının.
İlkyaz değil gezinen
gölgesi ölümün.

Üç ay vardı gül gelin.
Neler yağdı neler...
Suya varma, bensiz söyleşme
dola yüzünü kalbime, yetiş.

Yetiş gelin.
Bir el ateş.
Bir
el
ateş.

UZUN SÜRMEYECEK

Dün görmüştüm:
Pankartlarla, bez afişlerle, sloganlarla donatılmıştın.
Biraz yavaş yürüyordun.
Şimdi?

Koşuyorum sana
nisan sabahında altında ezildiğim gazete başlıklarından.
Öksüz kaldırımlardan, gözyaşı dolu sokaklardan.
Kapalı kepenklerden, kapalı kapılardan, kapalı kalemlerden.
Pencereden içeri girecek sandığım helikopterlerden.
Bir evden bir eve geceleyin ıssızda gitmelerden.
Yasaklanan ve yakılan kitaplardan.
Ayağım takılıyor. Sendeliyorum.

Koşuyorum sana
iç çekişlerden sarsıla sarsıla ağlamalardan
meşe güllerinden türkülerden
"Almışlar..... belli değil"
"Görüştürmüyorlar..... İlgisi yoktu"
".....Asılsız bir ihbar. Kime anlatırsın?....."
Yanımda kimse yokken kulağıma gelen seslerden
ayranın koyuluğundan
ucuz başlıklı gelinlerden.
Gülmeyen yüzümle yorgunluğuyla ayaklarımın
kayıyorum.

Koşuyorum sana
evde orda burda geçen kara günlerden
işyerinde bir türlü geçmeyen çok zor günlerden
yan yana kazılan mezarlardan
bizce kurumayan harçlardan.
Al yanaklı kızların
yamuk çapalarla pancara gittikleri yollardan
eşiklerinde çıplak çocukların uyuduğu evlerden
dağlardaki alevlerden
buz tutmuş yazılardan.
Düşüyorum. Sıyrıklar içinde kalıyor dizlerim.

Neden koşuyorum ama neden?
Nasıl olur, nasıl koşarım?
Dün görmüştüm:
Tulumlarla, kasketlerle, aydınlıklarla donatılmıştın
hızlanmıştı adımların.
Şimdi?

Koşuyorum sana
kaynağı derindeki suların madeninden
deniz dibindeki fosfordan
önüme çıkan çiçeklerden
tel örgülerden
çitlerden
karlı rüzgârlardan, bıçaklardan
yanıklardan, çıvgınlardan
yeryüzüne çıkamayan bitkilerin köklerinden
çaydan, sigaradan, bitmeyen konuşmaların gereksizliğinden.
Yıkılıyorum. Kanıyor yüzüm saçlarım.

Koşuyorum sana
"Alınteri Un Değirmeni"nden taşlardan
tanyerlerinden, geceyarılarından
bozbulanık ırmaklardan, sallardan
burgaçlara kapılmış, sazların dibine inmiş
boğulmuş deniz görmeyenlerden.
Gözlerim akarken toprağa yastan kapkara
görmeden ardımda bıraktığım kanı
römorklardan, kamyon kasalarından, motorlardan
iplerden, barutlardan, zincirlerden.
Yaza yaza ölülerimin adlarını, gücünü
inişleri yokuşları yaza yaza.
Yuvarlanıyorum. Kan bağırıyor beynimde kollarımda.

Nereye koşuyorum, nereye?
Olmaz böyle şey nasıl koşarım?
Dün görmemiş miydim seni?
Gece vardiyasında, ekili tarlalarda, kuşların uçuşlarında...
Acele ediyordun.
Şimdi?

ARADA BİR

Canım ağır geliyor.
Toprağa gömsem
damarı dışarda.

Yeryüzü, yabancım değil ama.
Derbentler var;
omuz omza geçiyorlar
çiçeğe beleniyor kanlarının sesi
bukağılar inceliyor
eskiyor artık.

Savaşlar, kuru tayın.
Zaferler, yırtık kaput.
Bakakalıyor üslere
çatlıyor bulut.

İncirlik yakınlarında bir köy:
Uçakları alkışlayan çocukların köyü.
Ağlamıyor, güne dönüyor.
Bukağılar aşınıyor
tutmuyor artık.

İncirlik yakınlarında bir köy:
Bazen gülüyor.

ŞAHİN ÇAVUŞ

Ali İhsan Yakut'a

Ölüm bana daha yakın beni gözlüyor:
Su uzak, ekmek uzak, gün uzak.
Dikene kesti yastığım karardı gülüm.

Sağ belim dolu
sol belim dolu
yüreğimde elim.

Çamur oldu teknem, yoruldu toprağım.
Koptu bulut dağdan, yaprak fidandan.
Kan gördüm yollarda, dolandı dilim.

Sağ belim dolu
sol belim dolu
yüreğimde elim.

Acı dumanı duydum acı yerine koştum.
Banka, zulüm, korku, hepsini geçtim.
Şahin Çavuş'u da vurdular bulandı selim.

Sağ yanım dolu
sol yanım dolu
yüreğimde elim.

DURDUĞU VAR MI?

Zihin soyunuyor
dökülüyor tütmeyen ocaklar
sahte özgürlüğün içindeki zehir
tedirgin uykuların kanatları
suçlu düşler
acı soğan, zeytin ekmek dökülüyor...

Gerçek soyunuyor
bükülüyor geri dönen gün
yüreğin üstüne çemrelenmiş umut
gönülsüz uçan güvercin
soluğan yanı karayelin
yırtık ceket, kanlı gömlek bükülüyor...

Eli kolu bağlılık soyunuyor
geliyor dağlardaki can kulübesi
bir çağrımlık yerdeki öncüleri devrimin
gökteki durna geçidi
göbeğini kendi kesenler
acımasız hayat
düşük yevmiye, kısır toprak geliyor...

23 EYLÜL, GECEYARISINDAN ÖNCE

Pablo Neruda'ya

Yanardağlara ölüm yağmış.
Şili'nin her yanardağı
kaynıyor odanda.
Kanlarla örtülü üstün
Şiirin sürgünde.

Tutuklu yanardağ sana bakıyor
günler belirsiz.

Yaralı yanardağ halka bakıyor
ölüler belirsiz.

Kurşuna dizilen yanardağ satraplara bakıyor
kaynıyor odanda.

Bahçe kapın mavi
sonsuza dek.
Sana ne gönderebilirim ki
şiirden başka
bir yanı çayır çimen
bir yanı kepek.

Pampalara ölüm yağmış.
Şili'nin bütün pampaları
dört dönüyor başucunda.
Sürgünlerle örtülü üstün
yaran derinde.

Tutuklu pampa gözlerinin içine bakıyor
günler kaypak.

Yaralı pampa direnenlere bakıyor
ölüler kaypak.

Kurşuna dizilen pampa Nixon'a bakıyor
dört dönüyor başucunda.

Kan büyük
gitmiş sonsuza dek.
Sana ne gönderebilirim ki
şiirden başka
bir yanı gelir geçer
bir yanı gerçek.

Çöllere ölüm yağmış.
Şili'nin sayılı çölleri
tozuyor ortalıkta.
Acılarla örtülü üstün
yüreğin nöbette.

Tutuklu çöl seslere bakıyor
günler serap.

Yaralı çöl dönmeyenlere bakıyor
ölüler serap.

Kurşuna dizilen çöl Frei'ye bakıyor
tozuyor ortalıkta.

Devrim unutmaz
sabırlı sonsuza dek.
Sana ne gönderebilirim ki
şiirden başka
bir yanı kıraç
bir yanı bitek.

Bakırlara ölüm yağmış.
Şili'nin olanca bakırı
parçalanıyor yanı başında.
Umutlarla örtülü üstün
aklın çarpışanlarda.

Tutuklu bakır sokaklara bakıyor
ölüler belli değil.

Yaralı bakır duvarlara bakıyor
ölüler belli değil.

Kurşuna dizilen bakır Pinochet'ye bakıyor
parçalanıyor yanı başında.

Gece gündüz demiyor kan çağıltısı
gece gündüz uluyor çakallar.
Evini, bahçeni yemişler
kitaplarını da...

Bizim dağlardan baksam
kalbim kırık dökük.
Görünecek And dağları
kalbin kırık dökük orda.

Şiirin bakırsı
yanık sonsuza dek.
Sana ne gönderebilirim ki
sözcüklerden başka
bir yanı kan gölü
bir yanı çiçek.

GEÇMİŞ GELECEK

Dereler var uzaklarda
buzağı gözlü gencecik dereler.
Taşımış ölümlerin gizlerini
ağaçların köklerine varmış
tarla görmüş çıkmış toprağın yüzüne.
Dereler
gecenin ve eşkıyanın yatağı.
Dereler
boynu bükük yolu dağların.
Dereler
taşları hızlı kanları yavaş götüren
çocuklara gülen
kıyımlara ağlayan dereler
duymuş gelenlerin ayak sesini vahşetini
derelerde kurt izi
kurt izinden yaram geçer.

Mapusane suyu içinden akar
öğütür zamanı, sıkıntıyı, ayrılığı
direnci öğütemez.
İnce dillerden bir yazı yazsam
solmadan gözümün bebeği
dinmeden gelecek günlerin doruklarındaki uğultu.
Kimseyi göremiyorum çünkü hiç kimseyi.
Bırakıp kendimi çalkantısına günlerin
dünyadan gelen haberlere
beni ayakta tutan muştulara bırakıp kendimi
ince dillerden bir yazı göndersem...
Babalarını tanımayan mapus çocuklarının
oğulsuz kalan anaların sonsuz acılarını bile bile
kırık dişleri, yarık tabanları, mor suyu, elektrotları
bazı türkülerden korktuklarını bile bile...
Kuru ekmeğin, göçen köylülerin, satılan toplu sözleşmelerin
ve yalanların ellinci yılına geldiğimizi bile bile
bir şeyler yazsam ince dillerden
yazıdan yangınım geçer.

Sanki Zap Suyu aldı onları
yalnız kaldım.
Yüreğimde anlatılmaz özlemin kara çiçeği
yalnız kaldım.
Sabah serininde yel ile oynarım
batar gövdeme suspus oturmanın dikeni
öcün güçlü belleğini yoklarım
"Unutmamış" derim
"Unutmayacak bu gidişle"
kanatlarına perçinlenip umudun
yel ile oynarım.
Bir tutam ateş düşer elime
ben ona bakarım o bana.
Ölümü bölüşen
açlığı değişen
tuzaklara birlikte düşenler
ihaneti yanı başında görenler
yalnız kaldım.
Boştur canevim
canevimden Zap Suyu geçer.

Gelir mi yanınıza
alaca bulutun sıcağı
deniz köpüğünün kokusu
yalar mı yüzlerinizi?
Bir resim yap Mehmet
Ahmet gibi çok renkli bir resim.
Bir şeyler söyle Murat
türkülerin bizim olduğunu ispatlayacak bir türkü.
Şiirler yaz Can... Şiirler. Üzümden şarap yapma.
Bir bakarsın anlarlar, Eluard'ı okumuşlardır belki.
Bira içerken nasıl gülümsüyordun Osman
yine öyle gülümsüyor musun?
Ulaş ilkokula gidiyor. İnanıver buna. Yarın
yarın değil bugün başlıyor okula. İnanıver gülümse.
Nerden nereye geldiğini bir daha anlat Bekir
ilk anlattığın günkü gibi anlat.

Hangi birinizi getireyim aklıma?
Hanginizin adını sayayım bilmiyorum?
Hepinizden utancım geçer.

Elbet hayatı garipserim.
Sık sık kesiliyor gün ışığı
akşamüstü Ferit'le mi buluşacağım?
Rakıyı
ilk yudumdan sonra sessizliğin rengini alan rakıyı...
Masanın ortasına damlayan katranını günlerin...
Yanım sıra dolaşan aldanışın inadını garipserim...
"Az bir yolumuz kaldı" diyorduk;
uzamış.
Uzayışını garipserim.
Ocak ateşsiz
ev çatısız
ben ne zamandır partisizim.
Elbet her şeyi garipserim.
"Var mı bir haber?"
Kulak veririm kısık seslere
seslerden aptallığım geçer.

Geriye doğru çeviririm
ikiyüz yıllık bir takvimin yapraklarını
kurşunlar boşanır ellerime.
Ayaklarımda falaka, sırtımda cop izi
savaş harekatı, çift patlamalı mermi.
Bir denize dökmemiş miydik Emperyalizmi?
Neden ölümler harman toz gibi?
Ölümlerden inancım geçer.

Enginlerde eğlendim hep
tırmanmadım tepelere.
Yaşadım yarattığı fırtınayı
kanayarak dağılan yüreklerin.
Dal oldum
günüm doldu kırıldım.

Şimdi sarı deniz başakları
fır dönen dövenleri hatırlıyorum
ve birbiri ardından patlayan grevleri...
Dünyaya
dünyaya çeviriyorum gözlerimi
"Sonları geldi" diyen dünyaya
dünyadan halkım geçer.

Uzamış mı? Uzasın.
Tıraşla mı uğraşacağım şimdi?
Pantolon nerde?
Bir de temiz gömlek ver.
Kirayı mı?
Olur, bugünlerde yatırırım.
N'apalım borç buluruz.
Paranın, işin, geçimin, borcun, alacağın...

Kimleri nasıl satın aldıklarını bilmeyeceksin.
Kimlere nereleri sattıklarını hiç bilmeyeceksin.
— Kime yaradı 12 Mart?
Sana ne. Sen kiranı öde.
Evini geçindirmekten acizsin ileri geri konuşuyorsun.
Anladık anladık uzatma.
Sabah sabah attırma tepemi.

Aydınlık bir sabah.
Pencereden öyle görüyorum
sanırım daha da güzeldir.
İyice anlayamıyorum güzelliğini.
Son yıllarda birşeyler oldu bana
eskiden hiç böyle değildim
inandığım, inanmadığım herşeyin anlamı değişti
ne yaptıysam, ne yapıyorsam anlamı değişti
dostluğun, arkadaşlığın anlamı değişti
sevgi, aşk, kadın, evlilik, bunların da anlamı değişti.
Şöyle diyor devrimlerin büyük ustası
"Böyle dönemlerde en yakın tehlikeler alkol, seks ve
intihardır."
Ben bilmeden ilkini seçmişim demek ki.
İkinciyi seçmek için ne vaktim ne de param var.
Üçüncü henüz çok uzakta.
Kendi devrimcilikleri yolunda son hızla seyreden
bazı arkadaşlara duyururum
malzeme olur eleştirilerinde.
Her akşam olmasa bile sık sık çekiyorum pırnayı
bu akşam da çekeceğim, şimdiden belli oluyor.
Güzel bir sabah çünkü, yüzde bin güzel
Ama ben anlayamıyorum güzelliğini.

Öyle güzel bir mavi var ki gökyüzünde
her şeyi maviye dönüştürmüş
sabah mavi, kuş mavi, oğlum mavi, ağaç mavi, evler mavi
radyo mavi, insanlar mavi, üstüm başım mavi, karım mavi.
Paralar, pullar, orospular, tüccarlar mavi.
Karakola gidiyor bir polis bir vatandaş bir bekçi;
mavikol, mavi polis, mavi vatandaş, mavi bekçi.
Gittim eski gazeteleri karıştırdım
o günlerin gazeteleri, onlar da mavi.
Sabah güzel, gökyüzü mavi
doğru, hiçbir itirazım yok
yeryüzü de mavi
dedim ya...
Bir şey demedim
ne diyebilirim ki?
Demir parmaklıklardan
tel örgülerden
duruşma salonundaki sandalyelerden
hücrelerden
ranzalardan
kalın ince bütün zincirlerden bakıyorum
çıplak gözle bakamıyorum nedense
çıplak akılla, çıplak yürekle, çıplak sağduyuyla bakamıyorum.

Rakı da boş
sevmiyor çıplaklığı
giriyor gecenin altına uyuyor.
Bir kez daha yalnız kalıyorum.
Uyku mu?
Ne o beni tanıyor, ne ben onu tanıyorum.

Akşama erken mi gelirim geç mi?
İşte bütün mesele
benim yerimde "büyük bir şair" olsaydı
"That is the matter" derdi ya, neyse...
Bilmiyorum yavrum, belli olmaz
bakarsın hiç gelmem
günler çok kısa, yetmiyor
büyük bir bölümü zaten benim değil
akşamleyin başlıyor benim günüm
doyamıyorum düşüncelerin doruklarında gezmeye
Huma kuşu olup acıların ovasında uçuyorum
neden uyku girsin araya ne gereği var
neden düşlerin morfiniyle uyuşayım?

Bekleme sen beni anahtarım var nasıl olsa.
Gelince"Nerdeydin kimler vardı?" gibi
çok güç, karşılığı çok uzun sorular sorma.
İstersen şimdi söyleyeyim olsun bitsin
ikimiz de rahat ederiz.
Nerdeydim? Gülmek yok ama.
Gülersen bir şey söylemeden çekip giderim.
İstanbulda'ydım, Şili'de, Elbistan'da, Filipinler'de
Sivas'ta, Mozambik'te, Niksar'da, Selanik'te
Laos'ta, Adıyaman'da, Khmer'de, Brezilya'da
Paris'te de az kaldım Lizbon'a geçtim
ordan Madrid'e.
Birkaç gün Afrika'yı dolaştım.
Pasaportun süresi doldu İstanbul'a dönmek zorunda kaldım.
Kimler vardı?
İyi. Biliyorsan mesele yok.

Buyrun hünnap ağacı meyve vermiş
çok seviyorum meyvesini
tadı güzeldir herhalde.
Çiçeklere bak, duvarı delecek nerdeyse
çiçek bu, ne denir?
Özgürlüğün kardeşi
duvar muvar dinler mi?
Peki oğlum, olur
sana hem sakız hem de şeker alırım.
Tamam, çok tane alırım.

Yumurtanı yiyeceksin değil mi?
Öğleyin de köftelerini yiyeceksin.
Sonra uyuyacaksın, kendi yatağında ama söz mü?

Nereye gidiyorsun evlâdım?
Hey delikanlı akıllıkanlı
kendini gözden geçir bakalım
Türkiye'ni, dünyayı getir aklına.
Korkma korkma. Haberlerden korkma.
Hele şiirlerden hiç korkma.
Baktın ki dokunuyor böyle şeyler
"Bırak canım" der geçersin.
Otuz yıldır yaşıyorsun bunu geçemezsin
Varın yoğun iki şiir kitabı, bir oğlan. Bunu da.

Nereye böyle acele acele?
Tabakhanede mi çalışıyorsun?

Ne güzel insanlar:
güzel güzel bakışıyorlar
güzel güzel konuşuyorlar
güzel güzel kokuşuyorlar.
Erkekler
dar pantolon, slip don, uzun saç
hepsi çağdaş.
Kadınlar
onlar da öyle.
Güzel güzel dolmuş bekliyorlar.
Karşı kaldırımdan bir adam geçiyor
sarı beyaz sakallı
gözleri karanlıkta
saçları geceyle, toprakla taranmış
tanıdım
sesi kül renginde.

— Bizim patron yeni bir araba aldı. Nefis bir BMW
— 74 mü?
— 74.
— .....
— Helal olsun adama. Parayı yemesini biliyor.
— Yemeyip de ne yapacak parası olan yer.
— Öyle deme. İstif edenler de var memlekette. Partilerden biri bunlarla mücadeleye karar vermiş. Mesela bizim patron durmadan yatırım yapıyor. Senin anlayacağın parayı battal etmiyor. Faydalı hizmetlerde bulunuyor.
— İşine gelmese, büyük kârlar sağlamasa yapar mı?
— Anlamadım.
— Sonra konuşuruz bu konuyu.

Güzel bir işadamı.
Arabası güzel
faydalı hizmetleri güzel.
O konuyu dolmuşta konuşamamaları güzel.
Her duraktaki kuyruk, kuyruklardaki kavgalar güzel.
Ağaçlardaki, asfaltlardaki, arabalardaki kargalar güzel.
El ele işe giden, sevgileri de sömürülen sevgililer güzel.
Apartman topuklar üzerinde yükselen butik ve parfümeri heykelleri
her yeri dolduran, yakında gökyüzünü de dolduracak olan ışıklı ışıksız reklamlar güzel.
Otomobil galerileri güzel.
Büyük bir otomobil galerisinin toprak ağası olan sahibi de güzel.

— Hastanede inecek var.
— Oğlum beni hastanede indiriver.
— Hastanede inelim kardeşim.
— Hastaneden geçer mi?
— Hastanede inecem de...
— Hastaneye gelmedik deel mi?

Hastane güzel.
Güzel güzel doktorlar hemşireler var.
Her kliniğin önünde güzel kuyruklar var.
Anasının kucağında ölen çocuk güzel.
Yıl 1973, ülke Türkiye, rejim hür ve demokratik. Çok güzel.
"Sıraya sıraya" diye bağıran Elazığ'lı hastabakıcı
sayıları asla bilinmeyen yurt dışındaki doktorlarımız...

— Bir de içine girsen bu kışlanın. Yolunu kaybedersin.
Burda iki kardeş askerlik yapmışlar da birbirlerini görememişler. Anla ne kadar büyük.

(.....)
— Günaydın
— Günaydın
— Bugün yüzün gene sarı.
— Bilmem, farkında değilim.
— Biraz sonra oturalım da şu...

Yüzümün rengi
Özgürlüğün yüzünün rengi.
Kim gördü özgürlüğün yüzünü?
Herhalde biz görmedik
genç evliler görmüş olmalılar ki
güzel bir doğum ilanı vermişler gazeteye:
"50. yılda oğlumuzun doğumu ile
bir muharip daha kazandığını Cumhuriyetimize
müjdeleriz."
Ve bir devlet bakanı da görmüş özgürlüğün yüzünü
güzel güzel açıklıyor:
"734 köyün sahibi vardır. Ama bunlar şahıslardır."

Boğucu günün
bir türlü geberemeyen düzenin rengi...
Bu akşam
ucuz, yakın ve dâhi sanatçıların gelmeyeceği bir yere
gitmeli.
Bir başına otur.
Söyle garsonun getireceklerini.
Getiremeyeceklerini de sen getir.
Sözgelimi genç bir şairsin. Getir.

Yazman gereken
ilerde yazacağın şeyler var. Getir.
Hayatın ortasında bir mıknatıs gibisin. Getir.
Ama sittin sene şiir yazmak zorunda değilsin. Getir.
Sen bakma yazanlara. Getir.

— Geliyorum
— Bu müşteri...
O zaman
— Birkaç alternatif...
— Stopper...
— Biraz sofistike
— Reklamcılıkta...
— Bence çok banal...
— Sür titr, titr, tekst, logo, slogan
— Okey
— Hürmetler beyfendi. Bütçeniz...
— Grev başladı mı? Nasıl olur tehir edilmesi lazımdı.
— Bu yılki kârımız...
— Zamanında müdahale
— Endişe duyuyoruz
— ... endişe duyuyoruz
—... numaralı bildirisi
— piyasa hareketlenmiştir
— Alî menfaatler, vatandaş huzur içindedir
— Kumpanyamızın yaptığı yatırım (kaldırım cüzi bir şeydir)
açtığı kuyular.....
— Mutluluğunuz için. Mutlular. Mutlu.

Bir süre hiç konuşmadan
dinleyerek yoğunlaşan birikimi
kırık havayı duyarak...
Hiç konuşmadan
karşında kim olursa olsun
kulağını radyoya ver
güzeldir TRT haberleri
AP UPI AA haberleri güzeldir.

— Karma ekonominin faziletlerini anlatamıyoruz.
— Özel sektör üvey evlat muamelesi görmemeli.
— İş krediye kalsın kolay. İstediğimizi alırız.
— Bir de anti-komünist yayınlara ilan vermeliyiz.
— Lokavt bizim en tabii hakkımızdır.
— Senelik çekap için İsviçre'ye gitmem lazım.
— Aşırı isteklerde bulunuyorlar. Vermeyince, grev. Ne âlâ memleket.
— İş hacmimiz büyüyor. Sermaye arttırımına gidebiliriz artık. Hisse senedi veya tahvil, bakalım.
— Objektif kalem sahipleri var. Kendilerini mağdur etmemeliyiz.
— Neden reklam bütçeni arttırmaktan çekiniyorsun? Nasıl olsa maliyete ekleniyor. Alacağın komisyonu da düşünürsen...
— 2 Ağustos 1971'de "Amaçlarımız ve Görüşlerimiz" başlığı altında bir yazı kaleme alındı. Bütün matbuata ilan olarak verdik. Hatırlıyor musun ikinci maddesini? Dün gibi aklımda benim. "Hür teşebbüs, iktisadi hayatın dayanağı ve demokratik hayatın teminatıdır." Bizden söylemesi. Bundan sonrası kendilerinin bileceği iş. İktisadi hayatın allak bullak olmasını istemeyenler, demokrasiye âşık olanlar hür teşebbüse düşman olamaz. Tersini gördük Şili'de. Yazık günah değil mi?
— İşçi partisi gibi partilerin ne lüzumu var? Kardeş kavgası yaratmaktan başka bir işe yaramaz.
— Haldun, Nil'in boynuna sarılmış, Nil de Haldun'un beline, ayakta duracak halleri yok. Tam arabanın önüne geldiler Haldun sağa sola bakınmaya başladı. Gittim. Haldun tutturmaz mı ben kullanacağım diye. 74 Mercedes, yeni getirtti babası. Neyse bağra çağra evlerinin yolunu tuttuk. Çok içtiler o gece. İyi ki ben içmedim o kadar. Yoksa halimiz dumandı. Hikâyenin en kral tarafı neresi biliyor musun? Ben direksiyondayım, onlar arkada. Haldun yakalamış kızın kafasını ha babam sallıyor. Bir yandan da "Dünya dönüyor sen ne dersen de"yi söylüyor. Doğru dürüst söylese neyse. Görecektin hallerini, işerdin gülmekten, tam festival.

Bilet almış kürkler, japoneler, şallar
broşlar, smokinler, puloverler vs...
Köroğlu Operası'na gidiyorlar
Köroğlu Operası, İstanbul Festivali
"İşerdin gülmekten, tam festival"
— Ödül mü? Siktir et ödülü mödülü. Karşıyım böyle şeylere.
X ödülünün bana verilmesi.....gönendirdi
Aslında bir yerde ..... filan yani
Benim kitaba bir kuşak hazırlasak.
İkinci baskı için.....
— Sayın Mehmed Kaplan her ne kadar.....
Değerli bir
Yerinde ve doğru.....
Ben Tarık Buğra'ya verdim oyumu.
Olabilir. Gazete ayrı, edebiyat ayrı.
— Dinamit, bomba, anarşi. Huzurumuz kaçtı. Bizlerin huzuru kaçınca bittabi edebiyatın ve kültürün de huzuru kaçtı. Atatürk aklınızı kullanın dedi, kokteyl kullanın demedi ki. Toplatılmış bir tek kitabım yoktur. İlan ve iftihar ederim 40 yaşına bastı dergim, ben böyle şey görmedim. Ben tepeden tırnağa Atatürkçüyüm ve aklımı kullanıyorum. Deli miyim? Dergim de mazbuttur, yayımladığım kitaplar da.

Edebiyat güzel, edebiyatçılar güzel
dergiler, kitaplar güzel
güzel güzel ödüller var, az paralı çok paralı ödüller...
Güzel güzel jüri üyeleri, ne dedi içlerinden biri:
— Nâzım'ın aile anlayışı farklıymış, oğlunu ihmal,
yakınlarına ilgisizlik, dava dışı şiirleri güzelmiş
Daha bir sürü kabul günü dedikodusu.
Sokaktan geçen macuncuların kandırabildiği kadar saf ve
ölümsüz jüri üyeleri
çoğu memur ve edebiyat öğretmeni.

Güzel şairler var tüfenk gibi;
Şiirin kalbine kurşun sıkan ve öldüren şiiri.
Ya da pres gibi sözcüklerin suyunu sıkan ve çöpe atan
sözcükleri.

Güzel hikâyeciler;
ana dilini bilmeyen, hikâyeler bilen
ama ne hikâyeler, her mevzuda...

Güzel romancılar;
romanlarını güzel güzel daktiloya çektikleri yetmiyormuş
gibi
yazdıklarını görmemek için gözlerine mil çeken...

Güzel elek sahipleri var sonra;
Durmadan un eleyen ama bir türlü eleğini asmayan...

Güzel güzel çeviri yapanlar;
Lambayı çevirip gazı
kitabı çevirip parayı yakmayanlar var...

Bir şey güzel değil:
Milyonlarca ayağıyla vakitli vakitsiz damarlarımda gezinen
ve adına entelektüel literatürde sıkıntı denilen hayvan.

N'oldu babası faşizmin?
Çin Hindi, Kore, Afrika, Küba n'oldu?
N'olacak Güney Amerika, Yunanistan, İran, Türkiye,
Filipin?
N'olacak dünya?

Uzanıyorum yurduma dört bir koldan, duyuyorum.
Aşıyorum sınırları milyarlarca insan oluyor, duyuyorum.
Çığlık oluyor bütün duyduklarım.
Ağzım, gözlerim, yüzüm, ellerim, kollarım
gücüm güçsüzlüğüm
umudum umutsuzluğum
bilincim bilinçsizliğim
hüznüm, acım, sevincim
beklediğim, beklemediğim
inandığım, inanmadığım
sevdiğim, sevmediğim
hayatım, geleceğim, ölümüm.
Beni ben yapan ne varsa
bir araya gelip haykırıyor.

Hep aynı insanlarla dolmaz mapusaneler
Ve hiçbir yerde görülmemiştir kuruduğu aradaki kanın.

BÜYÜR SENİN ÖLÜMÜN

Ölüm yürüyemez, soğuktur elleri ayakları
geçer gider dünyanın üstünden, bugün var yarın yok.
Zamanın içindedir
içindedir unutuşun.

Yürür senin ölümün, sıcaktır elleri ayakları
durur dünyanın üstünde, çakılı.
Zamanın dışındadır
dışındadır unutuşun.

Ölüm konuşamaz, dili taşta ağzı derindedir
geçer gider dünyanın üstünden, dayanıksız.
Çağların içindedir
içindedir yerin.

Konuşur senin ölümün, dili çözülür ağzı bağırır
durur dünyanın üstünde seher.
Çağların dışındadır
dışındadır yerin.

Ölüm büyüyemez, bellidir boyu gövdesi
geçer gider dünyanm üstünden, erimiş.
Ufkun içindedir
içindedir yalancı tarihin.

Büyür senin ölümün, değişir boyu gövdesi
duru dünyanın üstünde, ikinci bir güneş.
Ufkun dışındadır
dışındadır yalancı tarihin.

SON İLKYAZLAR İÇİN

Birdenbire başlamalı yazacağım her şiir. Kuşku gibi.
Bir sokaktan bir sokağa bakarkan
girerken bir şehirden bir şehre
bir merhabadan bir merhabaya doğru. Arayan
Benzeten göz. Korkak ama. Ölüm gibi.
Ne pus vardı, ne duman: Binlece umut
binlerce şaşkın yavru kayagüvercini
çilerdi gözlerimizden geleceğe
ölüm yeni öğrenmişti, öğrenmemişti bile
izler bırakan, sivri, soğuk yürümeyi.
Açıyor arayı şimdi. Gençliğim geç kaldın
bir arkadaştan bir arkadaşa
bir acıdan bir acıya yetiş. Kendine gel.
Kasnağı döndüren kıvılcım düşmedi
yüzümde biriken ter ve sevinç düştü.
Susmayı dene kalbim:
Burada.
Çomarların arasında
bir başına
ölüm gibi.

Kapa radyoyu. Gazeteleri de. Bu konuyu ve bütün konuları...
Kapıyı, perdeleri, kitapları, dergileri...
Umutsuzluğun umuda bakan mazgalını aç kalbim
hıncın bağışlamaya dönük yüzünü kapa.
Bazen yanıltan bir şey mi balkıyor ordan burdan? Onu da.

Şehirlere sızan kanı gördüm.
Taze, güzel haberler aldım. Mavi haberler aldım dünyadan.
Her pencereden özgürlüğe baktım
Az şey istedim. Çok şey bekledim. Gölgesini gördüm
Burada.
Ateşin ortasında
bir başına
yalaz gibi
ölüm gibi.

Yaşayan ve biriktirenim
duruyorum yerimde.
Dinmeyeni düşünüyorum: Büyüyeni
depreşeni yazmak istiyorum
Ve doymayan toprağı.
Daha taşıyor gövdesinde
eriyip bitmiyor öğüte öğüte.
Yaşlanmış olmalı artık, diyor, utanıyorum ondan.
Zamansız bir aşıydı o. Aldatan.
Bir fırtına: Gelip geçen belki.
Zamansız mı? Yanlış mı? Güçsüz mü?
Burada.
Kitapadamların arasında
bir başına
hayat gibi
ölüm gibi.

Çıldırtacak bir durgunluk, yokluyor günleri, geceleri:
Yurdumdaki ırmakların sesini duyuruyor
bir doğum sancısından doğar
bir kurşun yarasından akar onlar
göğe özenen dağlar olsun
bulutlar üzerinden aşırır efsaneleri
görünmeyen sabrı yeraltından akıtır onlar.

Pişman olan yokuşların çığlığını duyuyorum:
Islanır geçit vermez.

Dövünen koyakların iniltisini duyuyorum:
Kapanır sır vermez.

Düşer yola. Kana alışkın bir kağıt
söyler söyleyemediğim ağıdı.
Burada.
bir başına
sürgün gibi.

BAHÇENDEKİ GÜNEBAKAN

Davul zurnayla Mevlâna havası çaldılar
onları bu yüzden sevmedim belki.
N'olurdu mapusaneler olmasaydı?
Üzüntü dediğin, günebakandır bahçendeki.

Yüzyıllardır gidiyorlar daha bitek yerlere.
Sanki biz hiç gitmedik mi?
Mapusaneler olmasaydı böyle mi olurdu?
Dostluk dediğin, günebakandır bahçendeki.

Ben kırılırım, sevince hemen kırılırım.
Hayatı ezberleme, ezberleme kendini.
Mapusanesiz ülkeler de olacak yeryüzünde.
Aşk dediğin, günebakandır bahçendeki.

Bilinç taşıyamaz, para taşır seni anlamaz.
Güneş anlar, gitse demiştin, gitti.
Akıllarına bile getirmezler mapusaneyi, üşenirler.
Özgürlük dediğin, halka bakan bir çocuk günebakandır bahçendeki.

KOPACAK BİR GÜN

Tomris'e ve Turgut'a

Gidersem âni giderim:
Binlerce ağaçkakan uçuyor üstümde.
Kirli bir su akıyor yanımdan.
Bitmeyen bir göçün içindeyim.
İçindeyim, taş avluların toprak damların.
Faytonlar azalmış, taksiler çoğalmış
bana mektup yaz Hamdullah Usta
gelirsem âni gelirim.

Ne çıkar karım zayıfsa, küçükse oğlum?
Şiirim o dünyanın kapısında.
Bana mektup yazın, sövün bana.
Partimizin hep kilitli bir yeri vardı
şimdi kırgın, sinirli, sevmiyor beni.
Yatağında mı umut kınında mı öfke
Amelepazarı, Sanayi Çarşısı, Ahmet Abi?
Gelirsem âni gelirim.

Kim bilir kaç fabrika daha kurulacak.
Onlar yine yalnız, yine tek başına.
Mektup yazın arkadaşlar, çatın biraz.
Çoğumuz malın mülkün derdinde.
Kış geliyor, çok hızlı geliyor bilirim
belki de gelmiştir oralara.
Kopacak bir gün paslı zincirim.
Gelirsem âni gelirim.

SEVGİLİ ARKADAŞIM

1.

Gözlerinin rengi gibi
yüreğinin rengi gibi
saçların da kendi renginde.

Ama ben ellerini gördüm önce
toplayan, düzelten, onaran ellerini...
Dokunduğuna soluk aldıran
telaşlı, usta, sevecen ellerini...

Geç anladım ve inandım.
Her gün daha çok inanıyorum.
Ellerin, güzel işlerin karıncası.
Ellerin, ellerden bıkmış ellerime sığınak.

2.

Yüzünün rengi gibi
dudaklarının rengi gibi
saçların da kendi renginde.

Ama ben, özverini gördüm önce
içinden çavlan gibi dökülen özverini...
Hep koşan, yürümeyi bilmeyen
hesapsız, gücendirmeyen, saydam özverini
Neye uzansa dirilten
susan, hüzünlenen, sıcak özverini...

Geç anladım ve inandım.
Gün gün daha çok inanıyorum.
Özverin, güzel işlerin arısı.
Özverin, sözcüklerden yılmış kafama barınak.

3.

Derinin rengi gibi
sesinin rengi gibi
saçların da kendi renginde.

Ama ben, seni gördüm önce
gülen, yaşayan, bilen seni...
Körpe bir söğüt dalı gibi çırpınan
durduğu yere can veren
gönüllü, duyan, seven seni...

Geç anladım ve inandım.
Şimdi, daha çok inanıyorum.
Sen, hayatın ablası.
Saf olan her şeyin mayası.
Sen, eşyalardan usanmış kalbime dayanak.

4.

Sevgili arkadaşım benim.
Sana "sevgili arkadaşım" diyorum.
Budur, bizim anladığımız sevdamn tanımı.
İşte sana bir aşk şiiri.
İçinde "sevgilim" sözcüğü geçmiyorsa
suçun yarısı senin
çünkü, ben de bize yaraşanların sözcüğünü değil
kendisini seviyorum senin gibi.

DAĞ YELİ

Nerden böyle dağ yeli?
Üstün başın kekik
ayakların çamur
gövden buz gibi
kolların ılık.

Nereye böyle dağ yeli?
Acelen ne
incitme mor beyaz çiçekleri
el uzatma yağa, ekmeğe
gelecek yıl yine haşhaş ekeyim

Sen uğulda ay doğsun.
Birkaç gün inme yere.
Gelecek yıl yine haşhaş ekeyim.

Giyin kuşan güzelce, yıldız ol.
Uyu, düş gör, dünyayı gez, bulut ol.
Gelecek yıl yine haşhaş ekeyim

Nereye böyle dağ yeli?
Sakın gücenme
yazın yine beklerim.

KALFA

Aldım kalemi yazdım.
Kalem ki ezbercilere göre benim "en güçlü silah"ım.
Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, yazarın telif hakkı
ekonomik ve sosyal güvence
hastalık ya da ölüm halinde ortada kalmama vs. vs...
Sen, sen ol bunları ezbercilere bırakma.
Aziz nâşını bırak, düşündüğün son şiirin müsveddesini
teypteki sesini, üstünde başında ne varsa hepsini
kitapları, dergileri, gazeteleri, gerekirse resimleri
başkalarının "bozuk" dediği dengeni ve
rakının son dublesini bırak.
Sen, sen ol inandığın doğruları bırakma.

Şöyle bir kalfaya kulak ver:
Sarıbal sokağında oturuyor, epeyce olmuş askerden geleli
yalnız yattığı için, sabaha karşı atıyor yorganı üstünden
çok geç uyandığı için de
sabahleyin uyku gözünden yağmur gibi yağıyor.
Evlenemiyor, ama seviyor kendisi gibi evlenemeyecek bir kızı
ikisinin de aylığı ayın onyedisinde bitiyor
kalfanın uçan kuşa borcu var, kızın yürüyen karıncaya.
Her gece aynı şarkıyı söylüyor
"Bir yer ki sevenden sevilenlerden eser yok".
Neden devrimci bir sendikaya geçmeleri gerektiğini
anlatıyor arkadaşlarına.
En sevdiği yemek, köfte piyaz ekmek.
Birbirine benzeyen devrimci kızlarla arası iyi değil
onları erkeksi ve fazla ukala buluyor.
Sevmiyor onların bayıldığı türkücüleri
kurdukları cümleleri yadırgıyor
çok sigara içtiklerinden
çok konuştuklarından ya da çok sustuklarından yakınıyor.

El ele tutuşup
Boğaz Köprüsü'nden atlayan sevgilileri bir türlü unutamıyor.
Sevişince serçe gibi değil fil gibi sevişiyor
ağır bir hastalıktan kalkmış gibi oluyor.
Yalnızlıktan kesinlikle hoşlanmıyor
yolda, taşıtlarda, meyhanede, kahvede
hiç tanımadığı insanlarla konuşabiliyor.
Ne devrim, ne hayat, ne insan, ne aşk, ne şu ne bu
yalnız kitabî olan hiçbir şeyi anlamıyor.

Bir de ezbercilere bak:
Kendilerini, kitapları ama yalnız kitapları
vitrinleri, modaları izleyenlere
haketmedikleri, kendi güçleriyle kazanmadıkları şeylerle avunup
hüzün, acı, yalnızlık, yabancılık anlaşılmama nutukları çekenlere
iç dünyalarını, dış dünyalarını
değerlerini, inançlarını
davranışlarını, arkadaşlıklarını, aşklarını ithale açık tutanlara
askere gitmemiş ve gitmeyecek olanlara
bütün ezbercilere
çürümekte olan ağaçtan meyve bekleyenlere bak.

Mutlu evlilere, uykuları düzenli olanlara
ustalara, profesyonellere, mekaniklere, otomatiklere,
naylonlara
bıraksan pahalı bir elbiseyle sevişecek olan karılara
koyversen güzel kokulu bir perukla evlenecek olan erkeklere...
Sidiği deterjan, teri plastik kokanlara
turfanda sebzelerle meyvelerin
pek seyrek çıkan balıkların adını
hayatın gerçek tadını bilenlere...
Kalfa, bekâr odasında gece yarısı
sevgilisini, borçlarını, hayatını düşünürken
kapının önünden Mustang Mach I ile
International bir otelin odasına gidenlere bak.
Ve bıkma, usanma, yılma bakmaktan.
Şimdilik bak.

Bütün olup bitenlere şimdilik bak:
Ve gör
dört aç gözünü.
Düşün ki her soru sana da soruluyor
her cevabın içinde senin cevabın da var.

İşte aldım kalemi yazdım:
Belki iyi ettim
belki büyük hatalar yaptım
belki de kınayacak beni ezberciler.
Sağlık olsun n'apalım
kalem bu
benim en acemi silahım.

KEBAN

Bu havada gül üşüimez
Bu yeni yazda gül üşüimez
Üşür Hızni'nin evi
Üşür kalbimin evi

Aldığı yaranın adı bilinmez
Aldığı yaranın aslı bilinmez
Bilir Hızni'nin evi
Bilir kalbimin evi

Düinya küçük, serçe sekmesi
Düinya küçük, darı tanesi
Sele gider Hızni'nin evi
Sele gider kalbimin evi

YAZILMAMASI GEREKEN ŞEYLER

1.

Bütün gece bir koza ördün
yorgun yüreğimin soluğuyla getirdin güneşi.
Uykusuzluk gitti geldi, gitti geldi
ilk defa ona yenildik
ve dünyada ilk defa sabah oldu.
Çünkü kolum değildi belindeki
söyleyemediğim seçemediğim sözcüklerdi.

Sabah serdi örtüsünü üstümüze
yalnız bulutlar gördü bizi
bir de sessizlik: Sevindi, büyüdü.
Kapıdan çıkarkan bir şey değdi elime:
"Kapıyı çektin mi?"
Senin sorduğun soruydu belki
belki yoktu da bana öyle geldi.
Kül renkli, baş döndüren bir sabah
sundu bana serin bir sevda mendili.

Göremedim
seher yeli değiştirmiş elbiseni.
Oturdum karşında
bilmediğim bir yere gider gibi.
O kadar çok ve o kadar pis şeyle boğuştum ki
uzak durmaya çalıştım senden
bulaşmasın diye gecenin, alkolün zehri.

Bir gün her şey sona erse
ihtiyarlasa kafam, kalbim ve şiirim
hiçbirini hatırlamasam yaşadıklarımın
etimdeki ateş, derimdeki alev beni terk etse
nerede olduğunu bilmesem senin
hiç kimse de bilmese...
Mutlaka uyanacağım sabahların en sessizinde
kim bilir neler geçecek aklımdan
dar mı gelecek odalar, evler, şehirler
dar mı gelecek geçmiş günler, kâğıtlar, kitaplar
dar mı gelecek zaman bilmiyorum.
Kalkıp uzanacağım bir kanepeye
uyandığımda "Dünya" diyeceğim
"insanlar ve hayat"
bakıp pencereden bir ağaca
bir börekçiye, bir manava, bir sabahçı kahvesine
şımardıkça yorganı başına çeken çocuğa
babasına masal anlattıran bir genç kıza
yaşarken hiçbir şeyini esirgemeyen bir kadına
bakıp bütün bunlara:
"Dünya, insanlar ve hayat" diyeceğim
Sizi sevdiğim için oluyor, ne oluyorsa"

2.

Gece, yağmur gökgürültüsü
Sallanıyor ağaçlar, göğe karışıyor sesleri
Yaprakları görünmüyor
Benim seninle olduğum gibi

3.

Boya değil, ışık sızmış geceden saçlarına
Nereye gideceği belli olmayan göçmen kuşlar gibisin
Vaktin gelir gidersin
Bir tek haber bile bırakmadan kapıma

4.

Ben nasıl beraberim seninle, neden beraberim
Sevsem sevmek neye yarar
Öpsem n'olur sanki
Gelip geçen su gibi

5.

Ya bir bulutsun rüzgârlara boş veren
Ya da bir insansın çok uzaklardaki
Çünkü her tatilin bir serüven
Her kaçışın limansız bir gemi

6.

Her şeyleri bırakıp kaçmanın, unutulmanın meleği
Ne var beni hatırlatacak sana
Okunmayan şiirlerden, toprak kokan türkülerden
Ve insanların bitmeyen hüznünden başka

7.

Hiçbir yerini görmesem de olur, dokunmasam da
Başkalarının olsun görünen güzellikleri
Kimse paylaşamayacak biliyorum
Uçup gelen ve göğsümde kalan kelebeği

YAŞANMAMASI GEREKEN ŞEYLER

Ne eskilere benzeyen bir gece ne de yeni.
Aynı şehirde yaşayan iki insanın yolda karşılaşması gibi.
Geç kanatlanmış iki üvey kuş
gökyüzünü tanımıyorlar
küsüşmemişler, kavga etmemişler
bir daldan bir dala uçabiliyorlar, birbirlerine tutunarak
ürkek acemi.
Ağaçlardan evlerine evlerinden ağaçlara
görünmeden atmacalara
yürek yiyen akbabalara
namuslu kumrulara...

İkisi de inanıyor ki hayat geniştir yakınlık da.
Sahici, hesapsız her şey geniştir.
Geç kanatlanmış kalbimiz diyor biri
öbürü biliyor ki uzansalar değmez elleri.
Kurşun sıksalar geri döner.
Ve söylüyor ona
tuzaklar kursalar önce kendileri düşer
sonra yine kendileri.

Yeni yeni baş veriyorsun ama yara değilsin.
Farkına varılmayacak kadar küçük
bizi uğraştıracak kadar büyük, gizli
henüz patlamış bir tomurcuk
dalın ta en ucundaki.

Yan yana olsun öyleyse değsin birbirine.
Değsin ama
ilkel, amatör vücudum
bak hayvan postu gibi serilmiş yanma

bitecek biraz sonra sevecen soruların sıcak sesin
bu yüzden tırmanmadım kalın, kara duvarına
sabahı benim olmayan gecenin.
Düpedüz bir yangındı o
ilkin kolum tutuştu söndüremedim
derken ellerim...

Ve yayıldı kıvılcımlar gövdeme.
Duygularım "bana ne", çelişkilerim "haklısın"
İnançlarım "iyi düşün" hatalarım "boş ver".
Tutarsızlıklarım "doğru" derse.
Söyle nasıl sürer o yangın
nasıl aydınlanır gece
nasıl kaynar tehlikeli su, nasıl akar ?
Söyle kimi bulur eziyet
kimi seçer çile?

Soğuk, pis, acımasız saati düşündüm ben de
ağır meşreplerle karşılaşma
yollarda olma saatini düşündüm.
Para ver, bilet al, sigara-çay iç, armut gibi bak şaşır
anlayama.
Sürüklen bu şehrin bir duvarından bir duvarına.
İş tut, tıraş ol , önüne sürülen değerlerin
hem içinde hem dışında yaşa
oğlunu hür ve demokratik rejime teslim et
sevgiler alsın başını gitsin, sen eşyalaşmış sevgilerle oyalan.
Jilet, çakmak, güzel bir gömlek, şık pantolon
gözlük çerçeveni değiştir, saçlarını uzun tut
çağdaş kıl kendini
nereden geçsen bir mobilya-dekorasyon, butik
yüz eşyası, vücut eşyası, mide eşyası...
Eşyalarla zenginleştiğini, yüceldiğini sananları gör:
Sonra sevgi, aşk, inanç, dürüstlük
insancıl değerler, sosyalizm filan...

Ey unutuşun dalgaları
yüreğin kıyılarını yıllar yılı döven dalgalar
insanın sınırlarını daraltan kargaşalar!
Ey inciyi bile aşındıranlar, körpe fidanların özsuyunu
götürenler
tedirginliğin, kuşkuların, yabancılığın anaları!
Alın bu yakınlığın bütün sözcükleri sizin olsun
kendisini verin bana
bırakayım zamanın, mekânın
ve içinde yaşadığım çevrenin dışına.

SUÇLU ŞİİRLER

1.

Haberim olmadan yer bulmuş bende
geçilmemiş bir yol görmüş
uzanılmamış bir dal
çiçeğe durmuş aşkın güneşiyle.

Kar fırtınaları, donlar
düşüp kalkan kırağılar...
Birdenbire kararan hava, sağnaklar
görmemiş o inatçı dalı.

Habersizce gelip yerleşmiş.
Bilinmeyen bir sığınak bulmuş
derinden çıkan bir kaynak
fışkırıp duruyor aşkın yeni güneşiyle.

2.

Nerede, nasıl oldu?

Deniz gören yüksek bir yerde.
Belki de ilk günde.

Yanağında cıvıldayan renkte.
Bazen yapmayı düşündüğümüz delilikte.

Ta o zamandan belliydi ama
kendi elimizle çekmiştik duvarları aramıza.

Biraz harap da olsa duvarlar duruyor.
Dün, silindir geçti üstünden bir çiçeğin
bugün yine açıyor.

Demek ki kalbinin çevresinde kalbim dolaşıyor.

3.

Hiç duymadım kokunu
kokuların altında kalmış derinin ilk kokusunu
karagülündeki kokuyu
saçlarına ait kokuyu...

Hiç bilmiyorum sıcaklığını
giysilerin altında kalmış teninin ilk sıcaklığını
kırlangıç yuvandaki sıcaklığı
boynuna ait sıcaklığı...

Hiç bilmiyorum rüzgârını
mevsimlerin altında kalmış vücudunun ilk rüzgârını
arısız peteğindeki rüzgârı
göğsüne ait rüzgârı...

Hiç bilmiyorum bunları, tanımıyorum
yıllardır görüyorum.

4.

Bildiğin bir yana
geldiğin yerde de oturmuyorum artık.
Ne adımlar ne taşıtlar
hiçbiri kâr etmiyor mesafelere.

5.

Sık sık gelme aklıma
düşüncen gitsin kendin gel.
Denize dökülmek isteyen bir ırmağım
ben yokken benimle konuşma.

6.

Uzaktan bakınca görülmüyor:
hendekte su birikmiş
havuzda yaprak.

Uzaktan bakınca belli olmuyor:
Sende sabır birikmiş
bende duygu.

Uzaktan bakınca görülmüyor:
Denizde yosun birikmiş
kıyıda toprak.

Uzaktan bakınca belli olmuyor:
Sende söz birikmiş
bende kuşku.

Uzaktan bakınca görülmüyor:
Dağda kar birikmiş
ovada sıcak.

7.

Saat onbirbuçuk.

Yüzün denize karıştı
gözlerin gün ışığına
saçların serinliğe...

Uzayan güze karıştın
İstanbul'un güzüne
uzayıp gittin içimde...

8.

Ne mutlu anıları olan aşka:
Zamanın zindanında gizli
bakımsız, perişan aşka.

Ne mutlu sisle örtülü aşka:
Düşlerin toprağında gizli
susuz, gariban aşka.

Ne mutlu boynu bükük aşka:
Kavuşmanın sokağında gizli
ışıksız, pişman aşka.

Ne mutlu anıları olan aşka.

9.

Bütün ikindiler çabuk olur
diğer günlerin ikindileri.
Aydınlık yavaş yürür
güneş bırakmaz bizimkini.

Hızla geç tanıdıktan, komşudan
yaşadığın gibi.
Hızla geç engellerin orasından burasından
konuştuğun gibi.
Hızla geç yüreklerini saklayanlardan
sevdiğin gibi.

Sen yak zamanın ateşini, ocağını
ayrılığa ölüme sen kafa tut.
Bekletme, üzme bizim ikindiyi
kendine benzet.

10.

Sokul gecedeki sessiz yalnız saate
uyandırsın kendimiz kılsın bizi.
Hızla yayılıyor kuraklık
kaçıyor bereketi sözcüklerin bile.

Sokul gösterişsiz sıradan bir yere
toparlasın sevmeye alıştırsın bizi.
Hızla gelişiyor ucuzluk
uçuyor rengi aklın bile.

Sokul karşı durmayı bilen birine
anlatsın tuzaklardan uzak tutsun bizi.
Hızla çoğalıyor kolaylık
aşınıyor kabuğu yüreğin bile.

11.

O solgun ışıkta gökyüzü oldun
sardın dört bir yanımı.
Acıyla dokundun bana.
Şaşırdım:
Parladı dudakların acıyla
parladı kaçan deli bir kısrak gibi
şimşekti uzaklarda çakan
yanıp söndü o solgun ışıkta.

UZAKTAN

İkimizin olduğu ahşap bir ev
nasıl gizlenmiş ağaçların içine
akşama dönmüş yüzünü
ne bize bakıyor ne denize.

Andırıyor gelecek günlerin uzaklığını
merakla bekliyor güzü
ılık yaz gecelerini bırakmış geride
bir emekli geçiyor aklından
olmazsa hayalleri karışık bir sevgili.

Rahat mı bakımlı mı kimsesiz mi?
Umrunda değil
yaslanmış karşı tepeye
masallardaki gibi
puslu, bulanık, gri...

YENİ AŞK

Yanında oturan ben değilim
zamanla dirilen anılar.

Sorular soran ben değilim
pişman eden merak.

Geçmişini kabartan ben değilim
yeni biten maceralar.

Seninle yaşayan ben değilim
yere düşen yaprak.

Duygularını şaşırtan ben değilim
gelip geçen acımalar.

Kolunda uyuyan ben değilim
uzaktan gülen aşk.

Karşında ağlayan ben değilim
yürekte esen rüzgâr.

SENDEN SONRA

Ayrılık sesine benzedi uçak sesi
onun kadar uzun bir ses.
Havalanan
kaybolan
geri dönen bir ses.

Sevgililer
geçip gidin akşamın içinden
kendi akşamınıza...

— Nedir ayrılık delikanlı?
— Kara, sıcak bir duman.

Ayrılık, yığdı bulutlarını üstüme.
İnsanlar uzaklaştı
söz bitti.
Yalnız, baykuş öttü kuşlar içinde.

Sevgililer
geçip gidin akşamın önünden
kendi akşamınıza...

— Nedir ayrılık delikanlı?
— Boşalmış bir şehir.

Ayrılık, saplandı yüreğime
ölünceye kadar doymayan canavara
avutulamayan hırçın çocuğa.

Sevgililer
geçip gidin akşamın yanından
kendi akşamınıza...

— Nedir ayrılık delikanlı?
— Yuvalarına girmeyişi güvercinlerin.

Ayrılık, vurdu sırtıma kızgın demirini
ufukta durdu
soğudu geldi
kırdı kapıyı girdi içeri.

Sevgililer
geçip gidin akşamın yolundan
kendi akşamınıza...

— Nedir ayrılık delikanlı?
— Çığlığı bedenin.

Ayrılık rengini aldı kanım
nasıl oldu bilmiyorum.
Kara
durgun
akmıyor.

Sevgililer
geçip gidin akşamın üstünden
kendi akşamınıza...

— Nedir ayrılık delikanlı?
— Rüzgârsız havada yıkılması bir ağacın.

Ayrılık, duymadığım şarkılar söyledi
yas çiçekleri taktı boynuma
karıştırdı birbirine günle geceyi.

Sevgililer
geçip gidin akşamın altından
kendi akşamınıza...

— Nedir ayrılık delikanlı?
— Bahçıvanı, çiçeksiz bir bahçenin.

Ayrılık o gün atına atlayıp gidecek
başka ovalara
dörtnala.
Adını bile unutacağım o ihtiyarın.

Sevgililer
buyrun gelin akşamla beraber
bizim akşamımıza...

— Neydi ayrılık delikanlı?
— Hiç. Benden kaçması ihtiyar bir atlının.

BOLLUK

Çok şiir yazdım son günlerde:
Dünyanın bir ucundan atılan mermi
yurdumda patlayan tabancalar
deldi kaldı ciğerimi.
Verdiğim sözleri unuttum
eve geç gittim
yanlışlıklar yaptım
sevdiğimi üzdüm.
Hiçbir yerde tartışmadım sosyalizm üzerine
hiçbir partiye kayıt olamadım.
Bir dergi mi çıkarsam acaba
çok şiir yazdım son günlerde.

Dünyanın birçok ülkesindeki gibi
yurdumda da alınıp satılan sevgi
durdu kaldı yüreğimde.
Yarın ne yapacaktım unuttum
rakıyı fazla kaçırdım
sevdiğimden sıkıldım.
Hiçbir yerde tartışmadım edebiyat üzerine
hiçbir derneğe kayıt olamadım.
Bir dergi de ben mi çıkarsam acaba
çok şiir yazdım son günlerde.

DURUP DURURKEN AKLIMA GELENLER

1.

Erken çiçeklendi meyve ağaçları:
Pusu kurdular nişan aldılar taradılar
birçok dalı düşürdüler yere
gövdeleri uzun uzun kanadı
yine de erken çiçeklendi meyve ağaçları.

2.

Yurdumun en geniş penceresinden
bana ve dünyaya akan ırmak!
Akışın
sesini topraktan
işten
özgürlükten alan akışın
bütün inanmış yürekleri yerinden oynatabilir
uzatabilir ömrümüzü
zaferimize ve zaferlere kadar.

3.

Menekşe mi koymuşlar gülün adını?

Ona sorarsan "mavi boncuk"
Soğuk alır çiçek satar akşamları
vazolara yerleştirir konuk ağırlarsın.
Yazık
senin dilinde menekşenin adı bile yok.

TC VATANDAŞI

Sekiz on yıl okudun Cumhuriyet okullarında.
Atatürk'ün hayatını ve şahsiyetini ezberledin.
Radyo dinledin, gazete okudun, bayramlar gördün.
Takımlarını giydin, kunduralarını boyattın, rozet taktın.

Biraz da çevrene baksana.
Pub'lara uğrasana akşamları.
Geceleri Club'lere...
Biriyle çıksana, flört etsene.
Whisky alsana, şampanya patlatsana.
Hoş geldiniz denince, teşekkür etsene.
Modern hayata, modern şeylere önem versene.
Yorgun olmasan da hep yorgun görünsene.
Kadınların elini öpsene (çekinme, bakımlıdır
yumuşaktır elleri).

Biliyorum merak etme
tahtalarla tenekelerden yapılmış evin
dört bir yanında çiçek açmış ağaçlar
iki adım ötede harika bir otel
az başını kaldırsan ilk yaz
ılık, mavi, geniş, sonsuz gibi...

Yine de gecelerin kapalı kış gecesi.
Erkenden yemek uyuşukluk uyku.
Arka sokakta renkli bir hayat.
Geç yatsana geceleri uzatsana
eğlence, dans, karı kız
hareketli, tatlı, hoş, doyumsuz gibi...

YENİ GÜVEYİ

Davullar zurnalar arasındaki şaşkın güveyi
yürümek isterim son yolunu
uyumak son geceni.
Görmek isterim düşünü
ergenliğinde tanıdığın hayvanlarla boğuşmanı.

Ah toy güveyi
gelin geliyor gelin.
İç biraz daha
bir kurşun daha sık.
Gelin geliyor gelin
tayını tanıdığın atla.

DİLEKÇE

Geceleri sen tut. Sok gözüne
karanlık ağaçları, korkak enikleri.

Malları sen al. Giy üstüne
yeni çıkan eskileri, aldatan vitrinleri.

Adları sen belle. Geçir belleğine
butik kadınları, manken erkekleri.

Gündüzleri bana bırak.
Canları bana ver.
Sümüklüler benim olsun.

Aslını astarını sorma.

YAŞAMAYI BİLMEYEN

Küçük toprak bir yoldan çıkıyorsun evine.
Ellerini hiç mi hiç boş görmedim;
su, gaz ya da öteberi, ikide bir soluklanıyorsun
dönüp arkana baksan güzel bir İstanbul manzarası.

Lambanı yakıyorsun, iki lokma bir şey, sendika gazetesi
düşüyor elinden, vardiyadan dönmüşsün, çözülüyor etlerin.
Birkaç zeytin, bir dilim ekmek, bir sigara. İniyorsun yokuştan
hızla. Önünde güzel bir İstanbul manzarası.

ÇİĞDEMLER

Kar satan adam dağdan indi
kar getirdi.
Ekmek verdik kar aldık.
Yediğimiz kar yazı serinletti
tozu tüketti.

Karcı nereye ben oraya...
Karcı nereye ben oraya...
— Eşeğin semerindeki çiğdemler var ya
verir misin bana bir tanesini?
Çeyrek ekmek vereyim...
Hepsini değil bir tanesini...
— Çiğdemler satılık değil.
Oğlum hasta yatıyor.
Çiğdem istedi benden
ona götürüyorum hepsini.

Elimde
ucundan yenmiş bir çeyrek ekmek
geri döndüm.
Yolu şaşırmışım.
Akşam karanlığında vardım eve
dayak yedim.
Ama unutamadım o çiğdemleri
kimseye söyleyemedim o çiğdemleri.

MERAK

Birbirlerini çok iyi tanıdıklarına
deli gibi sevdiklerine
yerinde kıskandıklarına inanan
anlaşmış, kaynaşmış, bağdaşmış
bütünleşmiş, tamamlanmış
"tek bir ruh ve beden" olmuş sevgililer soruyor:
Ne yapmamız gerekir?

Balkondaki yalnız ve yorgun kumru:
Ayrılıın, ayrılııııııın, diyor.

Güneş, hava, su, toprak ve ekmek:
O sizin bileceğiniz iş, diyor.

Soruyor sevgililer, utangaç nişanlıya
sabahlayan fırın işçisine
genelev arayan köylüye
Amerikalı küçük zenci kıza
Cevap: Biz bilmeyiz.

Zeytin toplayan kadın:
Ananıza, babanıza danışın.
Zeytinyağı tüccarı:
Metres yaşayın, diyor

"O nefis yemekler"i yapan baş aşçılar:
Acele etmeyin.
Çok iyi servis yapan garsonlar:
Güzel bir düğün yapın, diyor.

Gülümseyerek kitaplığa giden:
Vaktiniz var mı?
Bye çekip diskoya giden:
Beraber çıkın, diyor.

Kuyunun dibindeki su:
Düşünün.
Kenarındaki papatyalar:
Söz kesin, diyor.

"Gülelim eğlenelim kâm alalım dünyadan" ilkesine uyanlar:
Dilediğinizi yapın.
Dünyayı bilmek, öğrenmek, değiştirmek gerektiğine
inananlar:
Aranızdaki nasıl bir sevgi? diye soruyor.

Saçını başını gözünü kaşını havasını hayatını
konuşmasını bakışlarını tavırlarını
dünya ya da Türkiye çapındaki ünlülere göre ayarlayanlar:
Flört edin, diyor.

Edebiyat ve sanattaki, bilimlerdeki, politikadaki
gelişmeleri izleyenler, insanlığa ömrünü vermiş
kişileri iyi bilenler:
Aklınıza sorun, diyor.

Sözümona insancıl yanları olan
ama emperyalist tutkuları da olan
kibar, paralı yerli yabancı turistler:
Yolculuk yapın, diyor.

İnsanına göre insancıl yanları
ve toplumcu eğilimleri olan vatandaşlar:
Hiçbir cevap vermiyor.

Avrupalı olmaya özenen
eğlenmeyi eğlendirmeyi, gezdirmeyi tozdurmayı
en az bir yabancı dili iyi bilen
müşterilerin "cinsel gereksinim"lerini de gideren
yozlaşmış, sömürge yetiştirmesi Asyalılar, Afrikalılar,
Ortadoğulular:
Birlikte eğlenin, diyor.

Önce ülkesinin insanı
sonra üretici, yaratıcı birey olmaya çalışan
anadilini iyi bilenlerle sömürgeciliğe karşı olanlar:
Kendi sorunuzun cevabını kendiniz verin, diyor.

Son zamanlarda
"devrimci müzik" yapmak isteyerek
şairlerimize, halk şairlerimize sataşan
halk müziğimizin gül bahçesinde saksağan gibi dolaşan ve maalesef kendilerini
kitleleri bilinçlendirme sevdasına kaptıran
şöhret basamaklarındaki Marksist iyi aile çocuklarıyla
"devrimci film"ler yapmak isteyerek
kendilerine halkın yanında, sıra başında yer ayırtan
yeni yeşillenen çam yapımcıları, yönetmenleri, oyuncuları:
Aslında devrimci iki insanın, cinsel sorun, sınıfsal
kadınlar için, özgür cinsel, bir yerde "Tolga'nın Yeri"nde
belirttiğim, aşk öyle, "Demircan'ın Yeri"nde tartışmıştık,
evlilik için, isterim, geçen akşam "Papirüs"te, solcu dünya
görüşü, erkek denilen, geçtiğimiz yıllardan birinde
"Bodrum"da bu konu üzerine, diyorlar. Diyorlar ama...

Koleksiyoncular, antika düşkünleri
karı-kız esirleri
nadirattan sayılan yemek, içki
rafine ve gerçekten vinterize seks meraklıları:
Siz kardeşim önce yatakta anlaşın, diyor.

Ayı oynatan adamı, normal bir maaşı
güneşin batışını
Biafra'da fare satan çocuğun fotoğrafını
Politikacıların sözlerini
Türkiye'nin tarihi, turistik yerlerini
yabancıların işlettiği tatil köylerini enteresan bulanlar:
Deneme evliliği yapın, diyor.

Erkekler için yakışıklılığı
kadınlar için hoşluğu ölçü sayanlar:
Önemli değil, diyor.

Sosyalizm, kapitalizm, emperyalizm
edebiyat, kültür, sanat, felsefe vb. konularda
gerekli ve yeterli bilgiler edinmeden
kulaktan, gözden, ağızdan, burundan dolma bilgileri
kursaklarında evirip çevirerek yazar ya da teorisyen kesilen
yazdıkları kendilerince bile zor anlaşılabilen
genç, orta yaşlı ve yaşlı kalemler:
Çağımızın ve Türkiye'nin gündemindeki, duygusal
eşeysel sorunlar sürecine sınıfsal açıdan bir yaklaşım
denemesinde bulunursak, bu bağlamdaki ekonomik,
üretimsel sorunsalın kaynaklandığı güncel önemi
genelde vurgulamak olanaklıdır.
Son çözümde... diyor. Ama bu derin anlamlı cevabı
sevgililer anlamıyor.

Sevgilerini, dünyadaki her şeyin üstünde tutan
birbirlerinden bir an bile ayrılamayan sevgililer
aldıkları cevaplar üzerinde düşünmek
ve "hayatî karar"larını vermek için bir köşeye çekiliyor.

ÇİÇEK YERİNE

Yüzüne bak güneşin.
Yüzüne bak körfezdeki denize düşen güneşin.
Yüzüne bak acılı aşkların üstüne inen güneşin.

Gelişine bak akşamın.
Gelişine bak körfezdeki denize çöken akşamın.
Gelişine bak yarım yamalak aşkların üstüne giden akşamın.

Hayatı unutma.
Yeniyi unutma.
Yaşayanı unutma.

Sen ki duvardan akan sulara baktın ağladın.
Leğenlere dolan yağmura baktın ağladın.
Özendin sulara ve yağmura.
Kalbini gözlerinin yerine koydun.
Aktı mı sanki kanlı günlerin gecelerin kanı?
Uykusuzluk uçtu mu yuvasından?
Gönüller şen oldu mu?
Aktı mı ayrılığın deli ırmağı ayaklarının önüne?
Yumuşadı mı sert yanları
yuvarlandı mı kayaları?
Tutuldu mu ayrılık sevginin depremine
çekildi mi mağarasına inine
kayboldu mu ayrılık denilen yabanıl hayvan?
Hayır, hiçbiri olmadı bunların.
Çünkü, çamur içinde kalan çıplak ayaklarını
bana alacakaranlıkta da yazdığını unuttun.
Çocuk, genç kız ve kadın olduğunu unuttun.
Kapalı, uykuya dalmış gözlerinden duyguların yayıldığını
kalbimin içinde çarpan kalbinin sesinden sellerin
boşandığını
beni alıp sürüklediğini, bir o yana bir bu yana savurduğunu
kötü geçmiş zamanlarla iyi geçmiş zamanlar arasında
bıraktığını

yanından uzaklara uzaklardan yanına attığını unuttun
besledin adam ettin ayrılığı, iyileştirdin.

Çocuktun çocuk oldun "herbirşey"e özenmedin.
Büyüdün malları mülkleri terk ettin.
Gün oldu yalnız kaldın bir başına acıların ortasında.
Sevecen yanların eksilmemiş eksiltemedin.
Çoğu zaman kolların çocuğunu kucaklar gibi
koşman ayrılmak için değil, kavuşmak için sanki.
Sabahları ilk önce ısınan senin bedenin
kar yağsa da ısınan senin bedenin.
Ne olursa olsun en geç soğuyan senin yüreğin
insanlarla değil buzullarla da çevrili olsan
en geç soğuyan senin yüreğin.
Görmesek de yaşıyor o mavi kuş.
Beraber bakmasak da yağacak ilk kar.

Yağışına bak sevginin.
Yağışına bak körfezdeki dağların üstünde duran sevginin.
Yağışına bak vakitsiz aşkların üstünde kalan sevginin.

Yükselişine bak hasretin.
Yükselişine bak körfezdeki dağların üstünde uyuyan
hasretin.
Yükselişine bak yavru aşkların üstünde çırpınan hasretin.

Hayatı unutma.
Yeniyi unutma.
Yaşayanı unutma.

YAŞANMIŞ

Sana alacakaranlıkta bile bakarım:
Saçını okşarım gözyaşını silerim.
Kokun duman olur durur üstümde.
Adını söylerim içimden
yalnız adını söylerim.
Bir de belini örterim.
Gözlerinin ışığında yaparım bütün bunları
gözlerinin ışığındaki alacakaranlıkta.

Sana alacakaranlıkta bile varım:
Pek konuşmam
oturur seni dinlerim.
Sesin cıvıldar durur önümde.
Adını söylerim içimden
yalnız adını söylerim.
Bir de ateşe değermiş gibi öperim.
Acılarının ışığında yaparım bütün bunları
acılarının ışığındaki alacakaranlıkta.

ŞİİR ÇALIŞMALARI

1.

Göğün bu yanı senin
öte yanı benim.
Seninki derin, güneşli
benimki sığ, kapalı.
Dağlara vurdu otobüs
ovaya indi.
Dön şöyle bir bak
ikimizinki de aynı.

2.

Ah deli kısrak
bir tek kamçı vurmadım sana
gemine asılmadım
ben göstermedim aygırı
sen gördün, parladın.

Ah gülüm, vahşi kızım
koşumların çürük olmasaydı
çoktan ölmüştüm.

3.

Televizyon antenlerine inerken akşam
bir yıldız parlar uzaklarda.
Hangi yıldız o
gökyüzünün mü
Sovyetler'in mi Amerika'nın mı?

4.

Babası vurgun yemiş
dönmemiş süngerden.

Tortop olmuş oturuyor kıyıda
ufka bakıyor
yaşını bile unutmuş.

5.

Dolu bir küfe vurmuş sırtına
kar altında
yem çekiyor ineklere.

Yaşı belli olmuyor
ama yine de
vuruyor memeleri birbirine.

6.

Erkeğin gözü dişide
konuşabilse ne diller dökecek
ne havalar atacak kim bilir.

Saatlerdir bakışıyorlar
tanışacaklar yakında
bazı modern insanlar gibi
ikisi de ne zamandır boşta.

7.

Yan gelmiş ormanın kıyısına
çekmiş güneşi ve yeşili üstüne
umurunda değil yaklaşan fırtına.

N'olacak dağ köyü işte.

8.

Ağaçsız kurak yerde bir manda
kaç gündür öyle duruyor.

Akşama varmaz ölür ama.

9.

Yaralı köpeklere dayanamazdı.
Avuturdu ağlayan çocukları.
Kendi yemez
bana yufka yollardı.

Eve adam aldı diye
yedi yerinden bıçakladı karısını.

10.

Almış kızı yanma
oturmuşlar su kıyısındaki ağaç altına:
Kızın elini tutabilmiş
bir de yüzüne bakıyor.
Otobüs değil
motorun sesi geçti aralarından
kız bir yana
oğlan bir yana.

11.

Benim altımdaki eşek zayıf
biraz yavaş gidiyor
onunki besili hızlı.
Gücüne mi gitti nedir
"Eşekleri değişelim" diye tutturdu.

Ta ne zamandır
görünce bir hoş olduğum
ağırbaşlı, akıllı, çalışkan
yüzüne bile bakamadığım
ilkokul üçten ayrılma Türkmen kızı.

12.

Sık sık işsiz kalmış
benim gibi.

Ordan burdan konuşuyoruz
dizginlerini koparmış
dörtnala koşan attan alamıyorum gözümü
ona da gösteremiyorum ki.

13.

Yürüyüşü
yeni doğmuş bir kuzu
hiçbir zaman koyun olmayacak
küçük, kınalı bir kuzu.

14.

Giyinmiş boyanmış yürüyor
vitrinlerin içinden geçiyor sanki
çöplerin arasındaki
kesik ayaklı çocuğu görmüyor.

Vitrin bakmaya çıkmış
belli.

15.

Birkaç yıl evli kaldığı adamı
kocası sandı
çocuğu oldu
boşandı.

Beraber oturduğunu
sevgilisi sandı
ayrıldı.

Birileriyle gezip tozmayı denedi olmadı.

Tanıyanlar dul diyor
oysa düpedüz genç kız.

16.

Garajlara uğramayan
yoldan yolcu almayan
burunsuz ama
burnu büyük yapmacık otobüslerde
türkü dinlenmiyor.

HAYIR

Gül soldu.
Ay çıkmıyor.
Çiçek koparıldı.

Deniz durdu.
Güneş doğmuyor.
Tohum dağıldı.

Bahçe kurudu.
Serçe gelmiyor.
Dal kırıldı.

Su dondu.
Rüzgâr esmiyor.
Gazino kapandı.

Ay çıkıyor, bulanık.
Güneş doğuyor, şüpheli.
Serçe geliyor, yaralı.
Rüzgâr esiyor, isteksiz.

İnanmıyorum.
Bitmedi.

RÜZGÂR, KARINCALAR, SARI ÇİÇEKLER

Gözlerinin kamaşması
yol kenarındaki kavak ağaçları
rüzgârla oynaşması
en tepedeki iki yaprağın.

Gözlerinin kamaşması
cumbalı eski Rum evlerini sevişin
koca bir ağacın gövdesinde çalışan
huysuz, kavgacı karıncalar.

Gözlerinin kamaşması
elektrik direğinin dibindeki
koyu mor yapraklı sarı çiçeklerin
yine de açıyor olması.

Gözlerinin kamaşması
azalması sıcağın
akşama doğru kımıldanışı
palmiye yapraklarının.

UÇURUM, SU, KIRLANGIÇ

Alnın bir uçurum
önce gözlerimin
sonra dudaklarımın düştüğü
ve her seferinde
saçlarına takılıp kaldığı bir uçurum.

Serin bir su alnının kokusu:
Bu çok sıcak şehirde
birdenbire önüme çıkan
yenileyen dirilten
serin bir su.

Gözlerin
yükü ağır iki kırlangıç:
Bana doğru kalbime doğru
uçan uçan iki kırlangıç.
Kimi zaman değip geçen
kimi zaman çarpıp kalan
karanlık şeylerden aydınlıklar taşıyan
sevinçle kederi
aşkla çileyi
bugünle yarını yansıtan
iki kırlangıç.

GEÇMİŞ BİR GECE

Neydi gün doğarken beliren
içi kum dolu aralık gözler
sıkışan yürek seyiren beden?

Bakardım yüzüne uykusuna
içi dışı ak mermer döşeli
büyük bir avludaydım sanki.

Neydi yorucu zamanlardan artanlar
bir çırpıda büyüyüp kaybolanlar
unutmak istediklerim neydi?

Bakardım sesine duruşuna
dört bir yanı gecelerle çevrili
küçük bir gündeydim sanki.

Her şey çıplak olsa çıplak olsa
örtse soluğunu üstüme
ilk karda ilk soğuklarda.

GECESİZ

Başını omzuma koyar koymaz
geçti gitti yorgunluk...
Geceler hep ayrı geçecek.

Yanyanaydık aktı gitti uzaklık
izi kaldı şurda burda...
Geceler hep ayrı geçecek.

BİZ Mİ?

Geçen günler, çözülen kanlı bir yumak...
Dolu dolu, ama uykusuz geçiyor geceler
bir derenin bir denize koştuğu
bir dalın bir ağaca baktığı
ağrılı ve tutsak.

Soylu yanı bedenimizin
o da geçiyor.
Saatler bir ölümden bir ölüme ilerliyor
yolumuz sanki ölülerimizle açılıyor.

Güzelim, nedir yüzümüzdeki sıkıntı?
Kana meraklılar derin kuyuda
partal bir çuvalda ufalanacak
yıllardır gelmediğine bakma
gelecek özgürlüğün zamanı.

Yağmurun durup durup yağdığı
bulutların çekilmediği aylar vardır;
otursak yan yana
solgun güneşe bile hasret kalsak
saçlarımız uzasa bunlardan
sürgit böyle olacağına inanır mıyız?

Ve biz..
Biz mi?
Görüyorsun, yeri gelse
"aşklara ölüm" diyecek
Faşizm tehlikesi.

1976-1977

Türkiye'de
"Cumhuriyet Türkiyesi"nde
her gün en az birkaç yaralı birkaç ölü.

Her akşam televizyonda gerdan kıvırıp diş gıcırdatıyor
kitaplardan ateş
insanlardan sabun
başka ırklardan kamp yapmaya meraklı
bir iki faşist dölü.

Saçak altındaki kuş
uçmak istiyor gökyüzüne.
Vesayet altındaki Faşizm
vurmak istiyor hayatın can evine.

Dünyayı güzelleştirenler
gitmek istiyor kardeşliğe barışa.
Ölüm tutkunu faşizm
tırmanmak istiyor kan duvarına.

Kuşku altındaki Türkiye gidiyor
nereye?
Silah altındaki Faşizm koşuyor
kendisini gömeceği yere.

YARIN DA TARTIŞIRIZ

(Soruları "malûm" bir röportaj)

— .....?
— Nüfusu hakkında ne yazık ki hiçbir bilgi veremeyeceğiz. Kimse olduğu yerde durmuyor. Bugün saysak bir türlü yarın saysak bir türlü. Siz biliyor musunuz yaşadığınız şehrin nüfusunu? Tamtamına ama. Ne eksik ne fazla.

— .....?
— Anadolu'daki ikinci Darüşşifa, Divriği'de kurulmuştur. Kayseri'den sonra en tarihi yerdir burası. Eti, Roma, Bizans, Mısır, Ermeni, Selçuklu, Osmanlı medeniyetlerini görmüş geçirmiştir. Şimdi de Türk medeniyeti...

— .....?
Köylerine doyum olmaz. Hele adları... Şiir gibidir. Gökçeharman, Yürektaşı, Balova, İkizbaşak, Kayacık, Kavaklısu ve... Neyse onu geçelim. Dokunaklıdır. Bana bile tesir ediyor. Söyleyeceğim ama yazmayın. (Yalnız söğüt. Sakın yazmayın rica ediyorum. Hassas biri okursa şey olur. İyi olmaz yani.)

— .....?
— Var. Fakiri olmayan yer kaldı mı? Ancak yeni fakir olan pek az. Çoğu eskiden kalma fakirler. Onların da bir ayağı çukurda zaten.

— .....?
Hayvancılık çok ileri gitmiştir. Evcil olmayan hayvanlar bakımından kalabalık bir durum arz eder. Hastahanemiz, doktorumuz ve diş tabibimiz vardır. Fazla salgın hastalık olmaz. En önemli hastalıklar baş, diş, mide, böbrek, safra kesesi ağrılarıdır.
Cami ve türbe bakımından zengindir ilçemiz.
İki de kalemiz vardır. Birini Süleyman Şah, birini de –sözüm meclisten dışarı, aslı varsa– Ermeni'ler yaptırmış.

— .....?
— İçmelerimize diyecek yoktur. Erikli içmesi, bağırsak, karaciğer ve safra yolları rahatsızlıklarına birebirdir. Müshil tesiri de yapabilir. Kaynağı açıkta olup, halk tarafından büyük rağbet görmektedir.
Divriği içmesi de faydalı bir içmedir. Her ağrıya iyi gelir. Kaynağı açıktadır. İptidaî olarak faydalanılır.

— .....?
— Batıl inanışlar vardır ama, hiçbiri bugüne kadar sağlam bir esasa bağlanamadığından hükümsüzdür.
Sizin o tarafta da, fala, büyüye inananlar vardır herhalde.
İnsanların zarurî ihtiyaçlarındandır bu kabil şeyler.

— .....?
— Halkımız yemeklerde et ve sebzeyi tercih etmez. Onlar ihraç malıdır. Bu sebeple mahallî yemeklerimizin başında bulgur çorbası, bulgur pilavı ve bulgur köftesi gelir.

— .....?
— Halkın dış görünüşü şöyledir: İlçe merkezindeki kadınların çoğu basmadan entari, ileri görüşlüler ise tayyör ile etek giyerler.
Köylerdeki kadınlar salta ve şalvar, erkekler zıvka ve yelek giymeyi severler. Malı olan, sözü geçen erkekler de ceket ile pantolona meraklıdırlar.
Çocuklar kız olsun erkek olsun pazenden entariyi tercih ederler.
Halkın iç görünüşünü siz de bilirsiniz. Herkesin kendine göre bir derdi vardır. Ancak, yeni yeni moda olmaya başlayan renkli iç çamaşırını 1506'dan, yani Divriği'nin Osmanlı idaresine geçişinden beri devamlı giyeriz.
Önemli bir noktayı vurgulamak istiyorum, bunu aynen yazınız:

İlçemizde yaşayanlar olur olmaz şeylere gülmez.

— .....?
— Evler, yurdumuzun her ilçesinde olduğu gibi kerpiç damlıdır. Son zamanlarda, modern mimari evleri de yapılıyor. Elektrik az olmakla beraber mevcuttur. İsteyenler petrol ve lüks lambası kullanır.
Su boldur. Zaten kazanın ortasından Çaltı çayı geçer.

— .....?
— Evet. Büyük bir felaket oldu. 10 Eylül 1965. Saat 15:30 suları. Muazzam bir yağmur boşandı. Gök delinmedi de yarıldı sanki, öyle bir yağmur. Ardından dolu. Her biri taş gibi. Bir–birbuçuk saat kadar devam etti ve birdenbire sel geldi. Mahvetti bizi. İnsan, hayvan, ev ne varsa aldı götürdü. Allah bir daha göstermesin.
Olay yerine zamanında hareket eden ilgililerin aldıkları tedbirlerle daha büyük bir felaket önlendi.

— .....?
— Particilik biraz var. Fakat, Divriği'de de yurdumuzun her yerinde olduğu gibi yer yer demokrasi hadisesi görülür.
Halk istediğine oy verir. Sandık başında kimse kimseye karışamaz, herkes serbesttir.

("gerektiğinde yapılan" bir sendika toplantısı)

Toprak bir şey vermiyordu. Verse de yetmiyordu. Sattık savdık geldik buralara. Fabrikaya girene kadar iki yıl gezdim. Belli başlı bir işim yoktu. Ne iş olursa yaptım. Şimdi memnunum. Sigortam var, sendikam var, işim var. Bazı grev de yapıyoruz. Yapmayınca olmuyor.
Hakkımızı almak için hep grev mi yapacağız? Başka bir çaresi yok mu? Bunun cevabını rica ederim.

Arkadaşımız yerinde bir soru sordu. Grev, daima, sendikamız, şimdilik, tüzüğümüz, 750 kuruştan 760 kuruşa, gelecek yıl, hayat pahalılığı, üyelerin aidatı, dayanışma grevi, genel grev, siyasal iktidar, ekonomik mücadele, işçiyiz
(Hep bir ağızdan: iş-çi-yiz güç-lü-yüz)
Temaslarda bulunmak üzere, uçağıyla, hareket edeceğim.
Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlarım.
Yaşasın işçi sınıfının savaşımı!

— Dur bakalım. Önce bir tartışalım. Nedir politik mücadele?
Osmanlı toplum yapısının...
— İyi iyi, dışarda tartışırız.

Aslen Sivas'ın Divriği kazasındanım. Sekiz yıllık işçiyim. Evimizi barkımızı bırakıp buraya çalışmaya geldik. Zaman geçtikçe bilgilendik, kimin kimi nasıl sömürmekte olduğunu öğrendik.
(Alkışlar. "Konuş aslanım konuş" sesleri)
Burada büyüklerimiz, hocalarımız ve aydın arkadaşlarımız varken, bize fazla söz düşmez.
(Hafif bir uğultu)
Onlar bize işin ilmi tarafını öğreteceklerdir. Kendilerine şahsım adına haddim olmayarak sormak istiyorum. Neden her toplu sözleşme zamanı aramızda ikilik çıkar? Bizi satmak veya satın almak fikri kimin fikridir? Sendika seçme hürriyetimiz var mıdır, yok mudur? Esas sorum da şudur: Örgütlenme faaliyetlerimize neden hız verilmemektedir?

Sendikamız, işçi arasındaki ikiliği, patronlar fazla bir şey yapamaz, sendikanızı siz kendiniz, örgütlenme konusunda sendika personelinin maaşları, markası Mercedes değil, örgütlenme konusu, arkadaşlarımız, yeni yerimizde, bütün olanaklar, ilgilenemedik, bir yere kadar

Af buyrun, örgütlenme neden hızlanmıyor onu sormuştum.

Anlıyorum. Ancak bugünkü koşullar, biz, dinlenme sitesi, avukat, daire, telefon, Ankara, gelecek hafta, Büyük Tarabya Oteli'nde, seminer, panel, toplantı, kurul

— Nasıl bir örgütlenme? Meseleyi doğru koymak gerek aslında. Sendikaların bugünkü...
— Tamam, sonra tartışırız.

Ben görüyorsunuz yakında emekliye ayrılacak bir işçiyim. Partimizi bilmek ve üyesi olarak ölmek istiyorum. Bizi başka hiçbir parti ve hiçbir örgüt kurtaramaz.
(Yer yer kısık sesli karışmalar)
Yasaksa susalım.
("Devam et" sesleri ve sürekli alkışlar)
Sendikalar, yalnız ekmek kavgası için kurulmamıştır. Her yıl grev, her yıl lokavt. Ben artık yıldım bunlardan. Partimizi bilemezsek yarın siz de yılacaksınız. Buna al, gülüm ver gülüm derler. İşçiyiz güçlüyüz sözü de yanlıştır. Partisiz işçi hiçbir zaman güçlü olamaz. Yüzyıllardır varız şu memlekette. Milyonlarcayız. Bugün herkesin partisi var, bizimki belli değil. Sayın misafirlerimize, yöneticilerimize ve hepinize soruyorum partimiz hangisidir? Biz işçi sınıfı, daha ne kadar zaman çil yavrusu gibi dağılıp duracağız?

Elbette, önce, program taslağı, fikirler, fraksiyonlar devrimci cephe, ulusal demokratik cephe, aydın kesim, TİP deneyi, mevzuat, bugün için, 12 Mart'tan sonra, gerekli ortam, faşist tırmanma, feodalite, Mao'cular, Asya tipi, doğu-batı, tekelci sermaye, revizyonist sapmalar, küçük burjuvazi, proletarya, işçi sınıfının partisine özgürlük, 141-142, savaşım, belgi.

— Bir yerde yanılıyor filan yani
— Anladım anladım, çıkınca tartışırız.

ANA, ÇOCUK VE FAŞİZM

Her yerden dağlar görünsün.
Sen o mahmur yüzünle
gülümse bir çocuk yüzüne.

Ne diriltir ne öldürür
bunu sen bilirsin.

Hangi yavru ne zaman büyür
bunu da.

Sen gel sen bak
sen arıt yaşadığımızı
gözlerinle duruşunla.

Sisin hiç kalkmadığı bahçelerde
sabahki göğün
soğuk
belirsiz
uzak göğün altında
sen olmalısın sen
ölü ve yaşayan
bütün çocuklara ana.

Çocuklar
neler çıkar karşılarına;
saldırı
yaralama
ölüm kargaşa.

Çocuklar;
gözleri faltaşı
parmakları ağızlarında.

YAZ GECESİ

Asma yaprağının ucuna dokundu ay
sallandı durdu bütün gece.
Bu gece yaz
çok sıcak bu gece.
Asma uzadı uzandı
girdi girecek içeriye.

ZAMANSIZ

Tavan aktı, kalorifer yanmıyor.
Buz gibi evin içi dışı.
Zamansız bastırdı soğuklar.

Yıldız aktı, ay parlamıyor.
Zindan gibi göğün içi dışı.
Zamansız bastırdı bulutlar.

Bir şey aktı, yürek dayanmıyor.
Yok gibi bedenin içi dışı.
Zamansız bastırdı kaygılar.

Su aktı, dere ışımıyor.
Mezar gibi ovanın içi dışı.
Zamansız bastırdı karalar.

Dil aktı, sözcük yetmiyor.
Çöl gibi aklm içi dışı.
Zamansız bastırdı zorluklar.

Çınar aktı, yaprak durmuyor.
Çıplak gibi doğanın içi dışı.
Zamansız bastırdı rüzgârlar.

Tohum aktı, sonu gelmiyor.
Gebe gibi gecenin içi dışı.
Zamansız bastırdı hazlar.

Zekâ aktı, çark işlemiyor.
Deli gibi zihnin içi dışı.
Zamansız bastırdı sorular.

Şafak aktı, güneş dönmüyor.
Çiy gibi sabahın içi dışı.
Zamansız bastırdı uykular.
Yollar aktı, böğürtlen bitmiyor.
Sonsuz gibi günün içi dışı.
Zamansız bastırdı çocuklar.

BİR GÜN

Dün sana benziyordu:
İlk güzel serinlik.
Son yeşil yamaçlar.
İlk güz günü.
Son ölü sıcaklar.

Dün, sana benziyordu:
İlk dağ çileği.
Son kesap mısırlar.
İlk Romen müziği.
Son güzel anlar.

Dün, sana benziyordu:
İlk tedirgin akşam.
Son bulanık aylar.

Bugün öyle değil:
Görüyorsun işte
her şey her yerde.

"ACELE GİDEN ECELE GİDER"

Güneş açtı, uzun sürmedi
gözle görülmüyor.

Çocuk okula başladı, uzun sürmedi
bir yerde çalışıyor.

Rüzgâr esti, uzun sürmedi.
yaprak kımıldamıyor.

Delikanlı oldu, uzun sürmedi
ev geçindiriyor.

Kar başladı, uzun sürmedi
sular akıyor.

Karısı iyileşti, uzun sürmedi
tımarhanede yatıyor.

Ağaç büyüdü, uzun sürmedi
sobalarda yanıyor.

Emekli oldu, uzun sürmedi
kadavrada bekliyor.

NEDİRCİK YAVRUSU

Nedir aydınlığı yaratan, günü güne benzeten
hayatı yaşanır kılan, insanı insan eden?

Nedir yarına inanmalar, inanmamalar
geçmişteki gül bahçesi, gelecekteki diken?

Nedir azgınları, kaçkınları yola getiren
iyileştiren, yaşama gücü veren?

Nedir sevecenlik aşılayan, sıcaklık saçan
destek, dayanak, merdiven?

SAFDİL

Her zaman güneşin doğduğu yere bakıyorum
suyun kaynağına
derinliği olanların dibine
yaşayanın kendisine...

Kim bilir
bir şeyler bekliyorum herhalde.

EĞLENCE PROGRAMI

Aşağıda küçük bir dere akıyor
suyu azalmış, taşları görülüyor.

Bir adam otobüs bekliyor
elbisesi solmuş, karnı acıkıyor.

Uzakta ince bir yol, aşıyor tepeyi
belki dar, belki genişliyor.

Bir kadın hastanedeki kuyrukta
çıkan gözünü elinde tutuyor.

Biraz ötede bir ağaç budanmış
bahara serpilecek, çabuk büyüyecek.

Bir çocuk mezarlıkta çalışıyor
çiçek çalıyor, su satıyor.

Geçim, emeklilik, tatil, hediye, kartvizit, terfi, etiket, masa, gençlikte...
Yarın iş yok, televizyonda güzel programlar var
eğlen bu gece.

DEĞİŞMEYEN

Tutkudur gece
ama çıplak gece:
Uysal, sessiz
gideriz onun istediği yere.

MAZOŞİST

İnce, mavi bir buğu örter yeryüzünü
aşk kusursuz olduğu zaman.
Erol'a sorarsan
"kusursuz bir yara" olduğu zaman.

ÖMÜR

Canın çektiğiyle baş başa kalınan
kısa, uçucu
düş gibi bir an, bir yürek sızlaması
gelip geçici.

GİZLİ DENGE (!)

Güz bitti, başlamadı kış.
Kırlangıçlar gitti, gelmedi bıldırcınlar.
Deniz soğudu, kaçmadı kar suyu balıkların kulaklarına.
Ay soldu, girmedi bulutların arasına.
Kıyıda kimseler yok, sessizlik de yok.
Orda burda geniz yakan bir duman, tuhaf bir koku.
Ne bitti, ne başlıyor?
Nedir bu?

"HAYAT KADINI"

Gündüzleri işindedir. Pek anlaşılmaz.
Akşama doğru değişir. Tanıyanı azdır.
Yüzünün beyazlığını, kırışıklıkları gizlemeye çalışır.
Hiç mi arkadaşı yoktur? Vardır elbet.
Ama hepsi de önce içkinin, gecenin ve diğerlerinin, sonra onun arkadaşıdır.
Biz bitiririz bir günü, o yeni başlar
dumanlı bir havada, dansta, masada, eti açıkta
kumarda, salonda, koltukta, eti açıkta.

Sabah mı oldu? Uyanacak mıyız?
Sessiz olalım.
Uyuyor.
Eti açıkta.

KANSER

Bugün başka bir gün:
Uygar bir gün
Bilimsel bir gün
Teknolojik bir gün
Konforlu bir gün
Sanayileşmiş bir gün
Hazır bir gün
Portatif bir gün
Kentsel bir gün
Modern bir gün.

Bugün başka bir gün:
Eşya biraz daha eski
Güneş yorgun
Rüzgâr dumanlı
Hava kokulu
Doğa dengesiz.

Bugün başka bir gün:
Her şey kirli
insanlar tertemiz.

HAKLI HAKSIZ

Haklı
çünkü seviyor.

Haklı
çünkü sevgisine iyi bakıyor.

Haklı
çünkü sevdiğini biliyor.

Haksız
çünkü sevgi üzerine kafa da yoruyor.

Haksız
çünkü günümüzdeki sevgiyi sevmiyor.

Haksız
çünkü çağdaş sevgiden iğreniyor.

Haklı
"Ne bileyim. Seviyorum işte" diyor.

Haklı
"Seni seviyorum aptal" diyor.

Haklı
çünkü sevgilisine çiçekler ve hediyeler alıyor.

YOLDA RASTLADIM

Hiç sevmediği bir mevsime giren
akasyanın dibindeydi.

Akasya üzgün, rüzgârın kalbi burkulmuş
bulutlar somurtkan, toprak kararmış
kuşlar acıdan çığlık çığlığa...

Bulvar, asfalt, hızla geçen arabalar
vitrinler, yeni bitmiş gökdelenler, kafeler
limandaki gemiler, gardaki trenler
petrol yan ürünleri, sanayileşen toplum
enayileşen insan, kasetler, setler
vazolar, biblolar, tablolar, posterler
müthiş keyifliydiler.

Bürolardaki çelik eşyalar, ajandalar, defterler
sümenler çakmaklar, çantalar
çekler, bonolar, senetler, paralar
dedikodular, hava basmalar, roller, pozlar
trafik kazaları, sevişme hataları, haplar
çatlıyorlardı gülmekten.

Aşk yeniydi, acemiydi
can çekişiyordu.

KARŞILAŞTIRMA

Ay alçakgönüllü, çiçeği alçakgönüllü.
Bulut kalender, bağrını açan dağlar kalender.

Bilgi alçakgönüllü, bilgin alçakgönüllü.
Güneş görmüş geçirmiş, teslim olan dünya görmüş geçirmiş.

İyilik alçakgönüllü, verme alçakgönüllü.
Dostluk derbeder, insan derbeder.

Sevgi alçakgönüllü, aşk alçakgönüllü.
Sanatçı derviş, kendini esirgemeyen hayat derviş.

ISMARLAMA BİR AŞK-DOĞA ŞİİRİ

Gelincik, utangaç çiçeğiymiş kırların.
Siz, utangaç gelinciksiniz.

Sabah, utangaç zamanıymış göklerin.
Zat-ı âliniz, utangaç sabahsınız.

Nar, utangaç meyvesiymiş ağaçların.
Şahsınız, utangaç narsınız.

Tabii "şöyle güzel bir şiir" ısmarlarsınız.

TOPU TOPU ALTI SATIRLIK DRAM

Sevgi dönencesini tüketiyoruz
karşı konmaz yürek çekimini.
En yakınımızdan en uzağımıza ne varsa tüketiyoruz.
Önümüze geleni, getirdiklerimizi, getirilenleri.
Bütün uçurumları biz derinleştiriyoruz
bile bile.
Öyle gerekiyor herhalde.

Günümüzün insanı:
— Oooooh oooooh! iyi ediyoruz bir yerde.

TERSİNE MÜSLÜMAN

Hocam Nermi Uygur'a

Bulanık bir sabah:
Güneş çoktan doğmuş ama parlamıyor.
Metropolümüzün dışına –varsa– yürüyorum.
Yanımdan arabalı, çoluklu çocuklu aileler geçiyor.
İmanına kadar dolu trenler, vapurlar, minibüsler geçiyor...

Herkes o yana gidiyor
ben eve dönüyorum.

BÜYÜK VE ÖZLÜ SÖZLER

Ah ey yeni erik ağacı!
— Unut geçen kışı.

Birden karşıma çıkan bir esrik...
— Önüne baksana kardeş.

Sabahın yüzündeki çiy zerreleri...
— Bir zamanlarmış.

O yabanıl kaçman, bana sanki...
— Yalnızlık ve hüzün canım.

Yaz bahar aylarının uslu, alçakgönüllü rüzgârları
— Hemen gidecek misiniz?

Neresidir uzak, uzaklar nereleridir?
— Bilene rastlamadım.

BENZEMİYOR

Her zamanki gibi değildi "hâlet-i ruhiyye"m.
Yüzüm her zamanki gibi asık değildi.
Sevinçle çıkmıştım evden, geceden, düşlerden.
Yürümüyordum, koşuyordum sanki.

Benzemiyor:
Ne gördüysem iyiydi güzeldi olabilirdi.
Nasıl geçtim sıkışık yollardan hatırlamıyorum.

Benzemiyor:
Hava serindi, göz açtırmayan bir aydınlık vardı.
Metropolümüz doğru dürüst işliyordu.

Benzemiyor ki...

BİR İNSAN

Görüyor serin akşamları, kahve önlerini
sessiz sabahları, balıktan dönenleri.

Biliyor köylerle şehirlerin erkenci insanlarını
dağlarla denizlerin mevsimsiz kuşlarını.

Duyuyor gün ortasında bastıran sağnakların tadını
bütün gece yağan karın yalnızlığını.

Anlıyor çocukların düşlerinde söyledikleri şarkıları
bir milyon yıldır durmayan zamanı.

Seviyor canıyla sevenleri
sevdiği için yaşayabilenleri.

BAKARKÖR

Çağırdım gelmedi
bakmadı bile.
Dolaştı durdu
başı yukarlarda, gözleri her yanda.

Havuz kenarına gitti:
Küçük bir gölge buldu oturdu
ara sıra gözlerini yumuyordu.

Bir tane daha geldi
sokuldu yanına.
Uçtular kanat kanada
bulutlara göklere doğru.

Ne bileyim
yalnız sanmıştım onu.

NEFRETLE KARIŞIK SEVGİ

Ey dağları ovaları bayırları aşan ey yelesi rüzgârlı uçarı
ey köpüre köpüre koşan ey yalnızlık bahçelerinin malı
ey geç sıkıntının yollarından ey uç göğe kanatlan
ey bulut olsun saçların ey bırakıp giden ey kim var sırtında
ey geçiyorsun günlerden gecelerden ey dur otur bilmeyen
ey gem vurulamayan ey gözleri içine bakan
ey betonların arasında yaşayan!

Çekil karşımdan.

PAY

İki kumru duruyor damda
biri, benim.

İki durna uçuyor havada
biri, benim.

Pencerenin önünde iki güvercin
biri, benim.

BAKIR İLE PLASTİK

Korkunç parlak güneşi sevdanın:
— Sizi böyle alalım.

Sonsuz bereketli toprağı:
— Görüşelim canım.

Uçsuz bucasız gür suyu:
— Meraba. Nasısın?

KOLAY DEĞİL

Bu masa mı o masa mı, bende mi sende mi?
Kırmızı mı roze mi, balık mı et mi?
Loş mu aydınlık mı, şimdi mi sonra mı?
Burda mı yatakta mı, şöyle mi böyle mi?
Araba mı arsa mı, yüzük mü kolye mi?
Kort mu koton mu, yerli mi yabancı mı?
Elbise mi tuvalet mi, çizme mi çanta mı?
Ucuz mu pahalı mı, Ege mi Akdeniz mi?
...mi, ...mı, ...mü, ...mu?

Seviyor mu sevmiyor mu, mutlu mu mutsuz mu?
İstiyor mu istemiyor mu, beni mi onu mu?
Evlenecek mi evlenmeyecek mi, aldatıyor mu aldatmıyor mu?
Seviyor sevmiyor, seviyor sevmiyor, seviyor sevmi
yor, sev, sevi, seviy, sevmiy, sev, se, s...

GÜNCEL BİR SORU

A. Rimbaud'dan naklen

Ey sezonlar, marketler, mağazalar, büyük adamlar,
müteahhitler, emlakçılar, komisyoncular, yaratıcılar!
Bakın bakalım defosuz ruh kimde var?

ÖNEMLİ DEĞİL

Ahmet Durul'a

Pencerelerinden metropol kokusunun değil
toprak ve ot kokusunun girdiği
her şeyi insan için insana göre bir oda.
Birtakım takımların değil
İnsanın kiralayacağı bir oda.
Eşyaların değil insanın olacağı
eşyaların değil insanın yaşayacağı bir oda.

Durur beklerim orada:
Dağ başında, kalabalıklarda, haksızlıklarda...
Koparılıp soldurulan bir çiçekte, elektrikli araçlarda...
Ciddi parasızlıklarda, maddi-manevi işkencelerde...
Telefonla kız tavlayan gencin neşesinde, parfümünde...
Öldürülmüş oğlunun mezarını arayan ananın yanında...

Durur beklerim orada:
Bunalım geçiren "çok iyi insan, serbest" hanımların
gecelerinde...
İçip içip yatmalarının arefesinde, ertesinde...
Balkonsuz ve manzarasız sosyal konutlarda...
Çocukları ve insanları sevdiklerini sanan
sanatçı kardeşlerimin sanatlarında...
Güreşçi develere benzeyen meşhur adamların
aksesuvarlarında...
Durur beklerim orada:
Kar yağışını seyrederken kıyıya vuran
küçük, köpüksüz bir dalgada...

Durur beklerim:
Nesli tükenmiş zanaatlarda ve zanaatkârlarda...
Apartmanlar arasında sıkıştırılmış çocuk ve araba
parklarında...
Her sınıftan vatandaşın iç ve dış piyasaya karşı giriştiği
büyük, milli ama normal taarruzda...
Benden sonrakinin benden önce dolmuşa binme
çağdaşlığında...

Durur beklerim:
Doğum günü, sünnet, evlenme, kayıp ve ölüm ilanlarında...
İçki–müzik ortamlarında doğan kısa ve çok kısa
meceralarda...
Taşıma sularla, havacıvalarla sürüp giden evliliklerin
karmaşasında...
Paralarda, bankalarda, kasalarda, altınlarda, hesaplarda–
kitaplarda...

Durur beklerim:
Oralarını buralarını, kesif zevk uzuvlarını yoran
mevzun ve atletik vücutlarını yoran
ama kafalarını yormayan, eskaza yorarlarsa sıkılanların
kibarlıklarında, kişilik makyajlarında ve bütün
makyajlarında...

Durur beklerim:
Yetinenlerin dangalaklığında...
Yağmurun altında, bahar dalında...

Dururum:
Huzuru, sükûnu yurt dışında bulan vatandaşlarla
ünlü-ünsüz sanatçılarımızın ortak ve haklı kaygılarında...
Bazı bilimsellerin karışık kafalarında
sakallarında, Batı'ya hayranlıklarında...
"Olay, genelde, yani, şey, gibi, oldu, tamam mı vb."
sözcüklerle
her şeyi anlatabilenlerin konuşmalarında...

Yeme-içme, mal-mülk, üst-baş konularındaki modalarla
donatılmış
mamur ve müreffeh ama biraz yabancılaşmışların
ömründe...

Dururum:
Bilumum avantalarda, fırsatlarda, tezgâhlarda...
Kiminle neden evlendiğini "çok iyi" bilen
kiminle neden evleneceğini "çok iyi" hesap etmiş olanların
ebedi saadet tablolarında...
Onsekiz yaşını doldurmuşların, özgürlerin, başıbozukların
bütün aşılarını yaptırmış, haplarını almışların rüştlerinde...
Erkeklerin "yemek", kadınların "görüşme" tekliflerinde...

Dururum:
"Çok iyi" hazırlanmış sofralarda
"Nefis"lerde, "harika"larda, "çok zevkli"lerde
"Artık korkusuzca gidebiliriz her yere"
"Ne iyi oldu. İyi eğlendik, çok keyifliyim bu gece" diyenlerin
ve "mutluluk durumu" olanların boşa giden sesinde...

Dururum:
Kumların üstünde ve güneşin altında değil
ağaç ya da çardak altında
öküz gibi, saatlerce, tahta bir masada
rakı içip keyif çattığımı sanan sağlıklıların
gittikçe azalan beyin kıvrımlarında...

Dururum işte. Önemli değil.
Yeter yukarıdaki oda.

ADI BELLİ

Kuru dala can veren; yeşerten, rüzgâra alıştıran.
Tohuma yol açan; bitkiye, hayvana insana dönüştüren.
Suyu bırakan; ırmağa, denize kavuşturan.
Doğayı sarıp sarmalayan; var eden ya da yok eden.
Kuşu yumurtadan çıkaran; besleyen, kanat takan.
Bazen sırtını dönen
Bazen elini uzatan
Bazen bir görümlük
Her dilde yalnız karşılığı bulunur kendisinin:
Özgürlük.

KISA ŞEYLER

Kuş
gökyüzünün mavi olarak bilinen sonsuzluğundan
kısaltılmış.
Gençlik
çocuklukla yaşlılığın sarsılmaz sanılan uyumundan
kısaltılmış.

Aşk
hayatla ölümün bozulmayacağına inanılan dengesinden
kısaltılmış.

Yok
Var olanın unutkanlığından, olanaklarından kısaltılmış.

RASTGELE

Hemen gece olur
söz biter içki bitmez
durur gümüşlerde kristallerde
biblolarda saksılarda.
Ne çok eşya var her yerde;
nereye baksam öyle
gitmeyi düşünürüm.

Sabah sabaha benzemez
acele edilmesi gereken bir zamandır
kaçar pencere içlerine çiçeklere
dışarıya uzak yerlere.
Ne bitmez tükenmez işi var herkesin;
nereye gitsem öyle
gitmeyi düşünürüm.

Nedir akşam dediğin?
Kurulan sofra gereken yemek
girer araya konuşmalara
kafalara yüreklere.
Ne çapraşık derdi var insanların;
nereye varsam öyle
gitmeyi düşünürüm.

SON TURFANDA

Bir yamaçta tek başına sarı çiçeklerle görüldü.

Isssız bir kumsalda kapanmış ağlarken görüldü.

Metropolümüzün kalabalığına perde aralığından bakarken görüldü.

Yavaş akan bir ırmakla akarken görüldü.

Yuvasından kaçmış bir yavruyla korkarken görüldü.

Sevinçten ve coşkudan ölürken değil, yaşarken görüldü.

Neydi o?
Bilinmiyor
ama görüldü.

SAĞLAM MALZEME

Mustafa Göçmen'e

Nasıl geldi bu günlere
ve nasıl "umutla bakacak yarınlara?"

Hızlı çarptı: Yoruldu.
Ağrıdı, sıkıştı: Yavaşladı.
Acıların içine içine baktı: Kımıldamadı bile.
Ürktü: Duracak gibi oldu.
En olmayacak şeyleri istedi: Hüzne boyun eğdi.
Allak bullak oldu: Vuruşunu şaşırdı.
Kimi zaman genişledi: Ondan bundan laf işitti.
Kimi zaman daraldı: Kimse farkına varmadı.
Sağlam malzemem benim: Oooo canım benim. Derdi derûnum
Yıllardır belleyemedi nasıl çarpacağını.

SORU

Nedir bu aşk?
Bu öteki önceki?
Olmayan sürüklenen örtülü.
Parçaları mı bir göktaşının?
Zakkum ağaçları mı
girilmesi yasak bir bahçedeki?

SON ARZU

Şarkılar türküler söylemek isterim
uzun uzun, dura dura, susar gibi.
Çiçek kokarken, gün dönerken
evlerde, yollarda, her durumda
yağmur durup kar başlayınca
sabah akşam, her şeye rağmen...

Şarkılar türküler söylemek isterim.
Metropolümüzün tam ortasında.

ALDANIŞ

Yaşananların çoğu
kendi ufuklarında yavaş yavaş solar.
Yürek yeniden doğar.
Aynı yerden değil
yeniden.

ZAMAN

Zaman kötü:
Şairler seyreldi.
Canlar haraç mezat.

Zaman kötü:
Bakır eridi.
Yün bitti.

Zaman kötü:
Sular kesildi.
Yurtlar harman hasat.

Zaman kötü:
Petrol tükendi.
Buğday bitti.

İSKELE BABASI

Nasıl başlayabilirim bu şiire
son geleceğin içinde gizliyken?
Yavrum benim korkulu umudum
baban sözümona bir şairken
utanır bakamaz yüzüne.

Bilmem eski günleri anar mısın?
Rahat verir mi kanlı yıllar?
Yavrum benim merak ettiğim
ola ki vereceklerim az gelir sana
bana ve anana boş ver. Hayat var.

Fazla yazamayacağım bağışla beni.
Çekmeni istemediğim acılarla boğuşmam gerek.
Yavrum benim çabuk büyü
düşüncen bile hız katıyor kalbime
parçalanmış hiçbir şey seninle sürmeyecek.

KANAMALI BEBEK

1.

Çok acele kan aranıyor.
Kanamalı bir bebek için, 0 grubu RH...

İşte kanamalı bir anons ya da spot.
İsterseniz duyuru, isterseniz imdat deyin
ama bilin ki kanamalı...
TRT de kanamalı, radyo da, spiker de...
Çünkü bebek kanamalı.

2.

Ya ana?
Ananın yüzü solgun.
Dalgın yabancı ürkek.
Darmadağınık birçok şey:
bitmek tükenmek bilmeyen geçim sıkıntısı
çok hızlı büyüyen işsizlik
mikrobu bilinen ama bulunamayan kentleşme
sahiplerinden başka kimseyi dinlemeyen sanayileşme
engeller, baskılar, yabancılaşma, sınıf değiştirme
modern hayat, elektronik çağ, yoksulluk
insanlararası soğukluklar
kardeşlerarası düşmanlıklar
sınıflararası uçurumlar
uluslararası hesaplar
kel tepeler, yamuk yumuk evler
tükenen doğa, kirlenen denizler
yaralanan değerler, yıkanan beyinler
başıboş gençlik, başıboş hayat, başıboş günler.

Darmadağınık çocuklar:
biri arada bir uğruyor eve, biri kaçak
biri "silahlı sol eylemci" biri "silahlı sağ eylemci"
biri içerde, biri öldürülmüş.
Olmuyor, yürümüyor bozuk: Ölüm
kim gidecek?
Yetmiyor, pahalı yok: Ölüm
kim gidecek?
Durmuyor, dinmiyor, susmuyor, Ölüm
kim gidecek?
Anarşistler, teröristler, tek yol: Ölüm
kim gidecek?

Ananın yüzü kendisinin değil.
Eğreti, sallantılı, hiç gülmüyor
düştü düşecek.
Göremiyor, anlayamıyor, bilemiyor.
Paramparça birçok şey.
Kime güvenecek?
Çok acele kan aranıyor.
Kanamalı bir ana için...

3.

Babanın yüzündeki ışıltı gitmiş
bütün çizgiler yerleşmiş yerlerine.
En ucuzundan kundura, pantolon, gömlek.
En ucuzundan şarap, en ucuzundan elma...

Oğlunu kandırmışlar
"Bizden olacaksın" demişler. Olmuş, öldürülmüş
Kızı daha küçük, karı yarı hasta
Stok, kaçakçılık, IMF, OPEC, AET...
Enflasyon, başıboş bırakılan fiyatlar, karaborsa...

Baba iki aydır işsiz, iki aydır sosyalist.
Sendika, parti, dernek
toplantı, bildiri, eylem koyma...
Çin, Sovyet, Amerika, Avrupa, Arnavutluk...
Baba iki aydır işsiz, iki aydır bulanık.

İki aydır daralmış dünyada.
İki aydır hiçbir şeyi gözü görmüyor.
İki aydır duruyor mutfaktaki pörsük lahana.
İki aydır kimse bakmıyor, evin önündeki küçük kavağa.
Çok acele kan aranıyor.
Kanamalı bir baba için...

4.

Dön yüzünü bir yana.
Sen bakma değerlerine, yurduna halkına.
Dön yüzünü bir yana, herhangi bir yana.
Önüne bakma, kendine bakma.
Durmadan unut, her gün unut.
Unut gitsin her şeyini.
Sana ait olanları ver isteyene.
Aklını, bilincini ver.
Gençliğini, geleceğini ver.
Umudunu, yaşama sevincini ver.
Acılarını ve hüzünlerini de ver.
Adam mı çıkmış, adam mı çıkacak sanki bizden?

ÖĞRENCİ- İŞÇİ- ÖĞRETMEN- PARTİLİ- ÖĞRETİM ÜYESİ-
ÇOCUK- DOKTOR- GAZETECİ- POLİS- ASKER- BEKÇİ-
ESNAF- SAVCI- YAZAR- ECZACI- MUHTAR-
SENDİKACI- VATANDAŞ

Bunları da ver isteyene.
Ölü ya da diri, ver gitsin.
Kurtar memleketi.

5.

Her gün kan akıyor.
Her gün kanları akıyor, her gün kanımız akıyor.
Her gün ölüler var.
Her gün ölüyorlar, her gün ölüyoruz.
Her gün ölümü çok seviyorsunuz.
Hepimiz ölümü çok seviyoruz.
"VİVA MUERTE"

Analarımızın, babalarımızın ölmesini istiyoruz.
Ağabeylerimizin, kardeşlerimizin ölmesini istiyoruz.
"YAŞASIN ÖLÜM"

Dayılarımızın, yengelerimizin, yeğenlerimizin
amcalarımızın, halalarımızın ölmesini istiyoruz.
Arkadaşlarımızın, komşularımızın, tanışlarımızın
kan kardeşlerimizin, süt kardeşlerimizin
sağdıçlarımızın, kirvelerimizin ölmesini istiyoruz.
"VİVA MUERTE"

Belleğimiz her geçen gün güçleniyor
çünkü, "Unutmayacağız".
Her gün biraz daha büyüyor onurumuz
çünkü, "Anıları onurumuz".
Hepimiz ölümlerin muhasebecisi olduk
çünkü, "Hesabını soracağız"
Buyur ettik ölümü. "YAŞASIN ÖLÜM"
Alıştık, anlaştık. "VİVA MUERTE"
İyi geçiniyoruz. "YAŞASIN ÖLÜM".

6.

Yurdum bir uçtan bir uca kanıyor.
İnsanım, toprağım kanıyor.
Tarihim, savaşlarım, bağımsızlığım kanıyor.
Halkım kanıyor, geleceğim kanıyor.
Çok acele kan aranıyor.
Kanamalı Türkiye'm için...
Sömürücüler, ölüm tüccarları, kan içiciler hariç
her gruptan çok acele
lafı uzatmadan, vakit kaybetmeden...
Bebeğe ve Türkiye'me çok acele
Türkiye'm gibi bebeğe
bebek gibi Türkiye'me çok acele
oyalanmadan beklemeden
çok acele, hemen şimdi.

Sen, Basmasın
1985

Birinci Basım: de Yayınevi, 1985
(İlk kez *Ufkun Dışında* adlı kitabında yer aldı.)

ŞİİR ÇALIŞMALARI

Hiçbir şey düşünmedim hayal etmedim.
Şiir yazdım, mazbut kaldım.

* * *

Hayat hikâyem mi?
Tarlaların kıyısındaki gelincikler.

Âmâ olsaydım
dalgınlıklarımdan anlardım güzün gelişini.

* * *

Kartalların saldırdığı
leylek sürüsüydü gençlik.

* * *

Kalbim dert dinler
başıbozuk rüzgârları.

Ney ile oyun havası çaldılar:
Kendiliğinden ney oldu bütün kamışlar.

* * *

Ağlıyor sokak köpeği:
Sokak köpeği olduğunu bilmiyor ki.

* * *

Yılın ilk günü:
Bir yıl sürer
bugün için günlük yazsam.

* * *

Gökyüzü aydınlandı
gecenin mağaralarına çekildi yıldızlar.
Birden parladı ölünün üstündeki bıçak.

Döküldü fesleğenin yaprakları:
Sesleri hâlâ kulağımda.

Anasıyla babası dans ederken
Samanyolu'na baka baka uyudu çocuk.

Günümüzdeki sevgilere
aklım da ermiyor yüreğim de.
Sizin de mi?
İyi.
O zaman, biraz ebegümeci toplayalım.

* * *

Dünyanın bütün cellatları
bir sarayda toplansa...
Kamçısı bile olmayan
arabacılarla faytoncularla gitsek oraya.

Yaz güneşi dinlenmek istedi.
Çınarın gölgesini seçti.

* * *

Ölene kadar gazel yazmak isterdim
kendini bilen aşklara.

* * *

Bahar açık seçik anlatılabilseydi
goncalar olmaz, yalnız çiçekler olurdu.

Yerle bir oluyoruz
kainattaki düzen karşısında.
Tek sığınağımız korkumuz.

Reçineyle akıyor
ölmüş böceklerin, kuşların sesi.

* * *

Hep dağlara baktım.
Kaç yaşındayım bilmiyorum.

* * *

Haydi git büyük ol.
Hasmım bile değilsin.

Asma dalında uyuyan kertenkele!
Uyu benim de uykumu.

Boşa konuşma
gerçeği kaçırırsın.

Anılar mı?
Çalı çırpıdır
yollarda rastlanan.

* * *

Birkaç meyve ağacı varmış evlerinin önünde.
Yüzü söyledi kendisinden önce.

* * *

Sabah. Fena değilim.
Her şeyim yerli yerinde.
Okudum gazeteleri, baktım insanlara.
döndüm geceki halime.

Ölümüzü teslim alır almaz
yüreği daraldı toprağın.
Çırpındı durdu.

Olması gereken yerde
adı bile geçmiyor utanmanın.

* * *

Bütün sabah öttü o görünmeyen kuş.
Buldu uykum yitirdiği dengesini.

* * *

Oraya da otopark yapılacakmış:
Korkudan her gün meyve veriyor ağaçlar.

İyi yetişiyorlar;
tutuk bir iç çekiş yaşayacak çocuklarımız.

Gözyaşını herkes görür.
Ağlayış görülmeden biter.

* * *

Toz toprak içindeki çocuk erik yiyor.
Şimdi inandım baharın geldiğine.

* * *

— Neden bu kadar uslu bu köpek?
— Hiçbir şeyin bekçisi değil de ondan.

* * *

Yıldızlar düşüyor damarlarıma: Göktaşları
yıllardır Sivas, Banaz, Pir Sultan, sehpa.

Çocuklar
hayatın ölüme verdiği gözdağıdır.

* * *

Çam dallarında kaldı
tozları sessizliğin.
Gelir mi dersin
herhangi bir rüzgârla?

* * *

Aklım ve hafızam da donuyor bazen:
Soğuktan değil, soğukluktan.

Ufka bir damla güneş damlamadan
dünyaya yaraşanların kalpleri aydınlatır sabahı.

* * *

Sakin ol
ki fırtına dinsin.

Toprağım!
Yalvarıyorum sana
mezarıma, mermeri
ve çiçekleri yaklaştırma.

* * *

Bu, zenginin tarlası
bu da fakirin.
Korkuluklarına bak, anlarsın.

* * *

Kim bilir bir daha nasıl görürüm
ilk kez gördüğüm sarı zakkumu?

Alıkoyma beni yolumdan çağ!
Ulaşayım yanımdaki insana.

Kurbağalar sağlıyor
sessizliğini suyun.

* * *

Koşuyor bombardımandan kurtulanlar.
Büyük adamlar, büyük insanlık
galiba size doğru koşuyorlar.

* * *

Tek başına kalan kartal
geçinip gidiyor gölgesiyle.

Ya çocuğu olursa sexshoptaki tezgâhtar kızın?

Ayışığı kımıldatıyor
kuşkonmazın yapraklarını.

Ne idüğü belirsiz insanların arasında
hiç rahatsız olmuyorum sivrisineklerden.

Çok içtim dün gece:
Bulutların arasında kayboldu gökyüzü.

* * *

Başdöndüren bir telaş:
İlkyaz serinliği çiçeklerden yapraklara taşınıyor.

İntihar eden arkadaşımın şiirlerini buldum
şiirlerimin arasında.
Ne yapacaktım unuttum.

* * *

Anasından ekmek isteyen çocuğun sesinde duruyor
söylemek istediklerim.
Arada kamu ve devlet.

O kadar istekli ötüyor ki kuşlar
bir türlü akşam olmuyor.

* * *

Tarçın kokusu yalnız ipeğe sinermiş.

* * *

Olur olmaz şeylerin üstünde durmayacakmışım.
Böyle emrediyor ilerleyen yaşım.

Yağmur dindi.
Bahçeler yollarda...

Kimindi eskiciye verilen aynadaki yüz?

* * *

Yeni kalktım hastalıktan:
Bütün saatler sabahı gösteriyor.

Ayçiçeği tarlaları geçti yanımızdan
geçmişe anılara...

Gizli gözyaşında yansır
gökteki en sönük yıldız.

Ne zaman kabristan görsem
unutkan oluyorum.

* * *

Deniz, gökten alır.
Dağlar, kardan ve güneşten.

* * *

"Kendine iyi bak."
Hangi dilde, ne anlama geliyor bilmiyorum.

Gökdelenlere sırtını dönen nar!
Kim vurdu seni şakağından?

* * *

Yaşlanıyorum galiba:
Günlerin uzaması kalbimi sıkıştırıyor.

* * *

Gül çiçeğinin taban fiyatı açıklanabilir mi?

Mutlaka çürüktür içi
ağaçtaki en alımlı meyvenin.
Değilse bile çürüyecektir
dışını düşünmekten çekirdeğinin.

Giderim.
Sabahlarla sessizlikleri
nöbetçi bırakırım.

Fırtınalar bile sökemez
acıları toprağından.
Yuvasız yavrular söker.

* * *

Bir zamanlar duraklayan sevinç
şimdi yerinden kımıldamıyor.

* * *

Kar yağıp da otlarım çürürse, dokunmayın.
Ben geçerim onların yerine.

* * *

Aşkı, ayrılıkla sınama gönül.
Kendine başka bir yol ara.

* * *

Kötülüğü ve iyiliği öğrenmeye çalışıyorum.
Böyle yaşlanıyorum.

* * *

İlkyaz sabahlarına benziyor
yeni diş çıkaran çocuklar.

* * *

Sızıp kalmışım ağustosböceğini dinlerken.

* * *

Dolunay tam tepede.
Göremiyorum denizin sesini.

* * *

Kekiğin kabahati yok.
Benim var: Kokluyorum.

Hayat her geçen gün biraz daha acı.
Çok şükür, biraz daha kısa.

Koruyu bülbüllerin sesi bekliyor.

Baharda ilk açan çiçek!
Gel yerlerimizi değişelim.

Kim aldı
ürperten sevgilerin canını?

* * *

Dertlerim, çöpe atılmış
çürük mor zambaklar.

* * *

Geceleri müsterih uyunabilse
temiz, yalın bir sabah olsa
kurtulur mu zihinler yükünden, kirinden?

Tahta masa duysaydı
dallanır, çiçeklenirdi.

* * *

Işık bile görmek istemiyor ki halimizi
pervanenin kanatlarıyla kapıyor gözlerini.

Ne kadar çabuk yaşlanırsam, o kadar iyi.
Daha rahat taşırım başımdaki gaileyi.

Gübre yığınından da geçer
gülibrişim kokusu.

* * *

Ömrümün saati kırkı vurdu.
Ödeyebilecek miyim bu dünyaya borcumu?

* * *

Deniz kıyısında oturmuşuz.
Mehtabı
ve kadın astronotların hamile kalmasını bekliyoruz.

* * *

Kasvetli bir akşamüstü:
Gökdelenler arasında uçurtmalar...
Karamsarlığım, aptalca da olsa yatıştı biraz.

* * *

Evlilikler de kurudu:
Çiçekleri koparılmış gül dalları.

* * *

Bir köşeye çekilsem
yanımda güzden başka kimse olmasa.

* * *

Etlerine güvendiler
güzel kirlerini de kirletti kadınlar.

* * *

Umudun ışığı
ayrılık gecesini de aydınlatır.

* * *

Varla yok arası bir rüzgâr:
Kelebekler konacak yer bulamıyor.

Uykudayken saatin kaç olduğunu öğrenmek istiyorsan
çocukların düşlerini gör:
anasız babasız çocukların.

* * *

Ey eşya, ey meta!
Kalmadı hiçbir sığınak
gücünüzden başka.

Bencil dolunay
bir tek yıldıza yer bırakmamış.

* * *

İyi bakın gönüllerinize
yara izi mi var, ayak izi mi?

* * *

Biraz daha uyuyacaktım ama
bırakmadı hanımeli kokusu.

Saçmalıyor muyum?
Olur.
Bahardandır.

* * *

Süt yürüyor göğüslerine:
Gözleri ışıklar içinde.

* * *

Kent-leş-miş insanların evleri:
Eşya polikliniği.

Hurdahaş zamanlardan oluşmuş
zehir gibi bir düş...
Damladı durdu bütün gece.

* * *

Yaz bitti.
Suların tadı yerine geldi.

* * *

Kafam yorgun.
Kalbim dinleniyor.

* * *

Kekeliyor geçen bulutların gölgesi.
Bu şehirde yaşanabilir mi?

* * *

Birden dindi sağanak.
Açtı perdeyi çocuk.

* * *

Nasıl ayrılır ürkeklik kuzudan?

Ummayız, yalvarmayız.
Bulanır sonra gönlümüz.

* * *

Menekşeler
sabah rüzgârının dokunulmaz yaprakları.

* * *

Benlik uçar bir gün
huma kuşu olur.

Ayrılığın bulutları yaşatıyor acıları
kök salıyor geleceğe, yüreğe.

Olduğum yerden başlasam yaşamaya
olduğumu sandığım yerden.

Yeryüzünde sis var;
Bakışlar ıslak.

* * *

Gözümüzden, aklımızdan kaçan bir sır;
Arılar, balmumu satılan yerleri çok iyi biliyorlar.

Aşk mı?
Kim bilir nedir onun bugünkü adı.

Gülümseyiş umutsuzluğun uçurumuna yuvarlanır
buruşur her yaşta.

Konuşmamızı kesiyor
denizin sesi.

Mutlu da olsam önemli değil, mutsuz da.
Güneş doğuyor.

* * *

Sabah güneşinden mi alır rengini ıtır çiçekleri?

Eşyadan gelen neşe, coşku garipser kendini.
Barınamaz bizde.

Çamur deryası içinde
yuvarlanıp gidiyor gözyaşları.

Saka kuşunun
yapraklardaki sesine kandı sesim.
Orada kaldı.

Hemen her gün ayaklarımızın altında
yalın hayatların kırıntıları.

* * *

Kıpkırmızı bir çileği güneşe koydum.
Baktım baktım
unuttum sıcağı.

* * *

Ey en yaşlı kaplumbağa!
Ben çıkamıyorum
sen çık dünya turuna.

* * *

Mezar taşıma rastlayanlar okusun:
Dünyadayken şiir de yazmıştır.

* * *

Bakmaya kıyamadığım koydaki
balıkçıl gibi geldi akşam.
Herkes gördüyse daha ne isterim.

* * *

Arkadaşlıklar da ağarmaya başladı.

Yola çıkmış geliyor güz.
Hafif esintideki kılcal damar neredeyse çatlayacak.

Savaşsız gün geçmiyor.
Bol bol güvercin resmi yapalım, geçer.

Sabah erkenden su yürüdü arklara.
Sarı üzüm dişleriyle gülümsüyor bağ.

* * *

Sormalı politikacılara:
Kaç yıl yaşar sabrın zeytin ağacı?

Neden iz bırakmıyor günümüzde yaşananlar
kendilerine özgü gizden?

* * *

Çağır beni artık ürkek sessizlik
ılık toprak, el değmemiş ova.

* * *

Cezaevinin açılış törenine katıldık
gizli ve müstakbel bütün mahkûmlar.

* * *

Sunî ve eğreti umutsuzluklarını yaşatmak için
zaman ve para harcıyorlar.
Fena mı?

— Nedir her gün gözüne ilişen?
— Bıktıran bir düş;
kül oluşu zamanın.

Kıyıya köşeye bırakılan
içkilerle hatırlanan
eşyalarla boğulan aşk!
Bir daha buralara gelme.

Bahar gelmiş;
köy kahvesinin kapısı ardına kadar açık.

* * *

Çağdışı hayallerin peşinden
koşup, duruyor aklım.
Bir yetişebilsem.

* * *

Şehir içinden bakarsan
rengi değişir güneşin.

* * *

Yılardır görmediğim arkadaşımın sesi:
Hüzünle yaşayan
genç bir kadının yüzü.

Canlanıverdi
yağmurun sesini duyan papatyalar.

* * *

Eski gönül şarkılarını söyledik.
Ağladık, o yaşlı ve yalnız kadınla.

* * *

Uyuyabilirim şuracıkta
böceklerden izin aldım.

Ey kimsesiz gelincik!
N'olurdu kuş olsaydın
bir defacık dinleseydim seni.

* * *

Başladı yaz sıcakları:
Canlanıyor içimdeki isteksizlik.

* * *

Mahzun akan dereye sordum:
— Neyin olur deterjan?
— Kefenim.

* * *

Çekil başımdan, dur.
Bırak beni, avara yürek.

* * *

Vücutlarımızın bizi terk edeceğini düşünüyorum.
Çok seviniyorum.

Uzun bir aradan sonra çiçekleri suladım.
Zamanı gelmeyenler de açtı.

* * *

Birkaç kez karşılaştığımız
yılkıya bırakılmış at.
Sizin âlemde Darülaceze yok mu?

* * *

Sulara karıştı aydınlığı Samanyolu'nun.

* * *

Hevâ heves yolcuları
varın gidin güle güle.
Biz kalıyoruz.

İdam mahkûmu karşısında
bir an durakladı kalem.

Güneş batışlarını gören güz
gitsin mi gitmesin mi karar veremiyor.

* * *

Neler neler yapılırdı gül yapraklarından.
Şimdi can veriyor salonlarınızda
sahnelerinizde ayaklar altında.

Kimseye borç vermedim.
"Senin" dedikleri bazı şeyler
el değiştirdi bir süre.

* * *

Muhatabı olsa da söylesem:
Seninle geliyorum.

* * *

Bir tek yaprak vermedi bu yıl:
Başını mı dinliyor okaliptüs ağacı?

Anılar üşüştü başıma dün gece.
Sağolsunlar. Sabaha sağ çıktım.

* * *

Anıtlarını arıyorum
savaşlarda ölen çocukların.

* * *

Bir-iki yıldız parladı derenin karanlığında.
Bütün balıklar orada.

Ölmeden önce bir yalan daha söyle hayat üzerine.
Öldüğüne değsin.

* * *

Aşevleri boş, kadınlar yemek pişiriyor.
Kayaların arasına çekiliyor rüzgâr.

* * *

Uzun, yavaş bir akşam:
Yapraksız kavak ağaçları.

Ayışığı sıcak esiyor.

* * *

Nereye gitti
çocuğu olduğu zaman utanan babalar?

Anlat, dinliyorum seni.
Dinliyorum tel örgülere takılı serçeyi.

* * *

Seher rüzgârının gömleği gül kokar;
her bahar.

* * *

Ayrıldık:
Ürün verdi ayrılık.

Çaresiz misin?
Göster izlerini.

Her yanda kumru sesi:
Uykuya yer kalmamış.

Severiz suyu.
Su olur yükseklere akmayız.

* * *

Benden daha çabuk yaşlanıyor kemiklerim.
Ölmeden önce
mutlaka bir çöl görmeliyim.

* * *

Ey dörtnala giden insan!
Akşamsefaları bile senden ağır başlı.

* * *

Yavaş yürüyorum.
Unutmak istemiyorum.

* * *

Kalbim düşünmeyi bıraksa
çabuk biter gece.

* * *

İdrakiniz hayatınıza uygundur:
Beş duyunuzla mücehhezdir arabalarınız.

* * *

Gerçeklerle çevrili olduğuma inanmıştım.
Yanılmışım.
Gözüm aldanmış.

* * *

Bıkmaya başladıysan
ne kaldı geriye?

Bahar geldi
Gök ne kadar uzak.
Ne kadar güzel çocuk olmak.

Ah deli umudum, serserim
ah alacakaranlığım benim!

* * *

Ne çabuk akşam oldu.
Bilmem. Kırlangıçlara sormalı.

Kim ki dünyaperest değildir
mekân ola canevimiz.

Doğan ay:
Huzura en yakın yeri göğün.

Rakıyı geçici bir süre bırakışımın ilk günü:
Havaya bak, müthiş kasvetli.

Gitme güz.
Kendini seviyorsan gitme.
Nasıl yaşarım bir yıl daha?

Işık oluyorum
çiçeklerin karşısında.

Size ait karanlıktan geçtik.
Gönlümüzün gözü aralandı.

Akşama kadar, gün battıktan sonra bile
didinip durmak...
Bir bilsem ne için?

* * *

Eskiyebilen bir evde ölmek isterim.

Öğleyin, kızgın güneşte
çığlığını düşünüyorum çınarların.

Küçük bir koy arar
yüreğe sığınır bütün acılar.

* * *

Kargalardan arındırılmış tarlalar, çınarlar
ve akşam kadar hazindir
tek başına yaşayanın ölümü.

Alın, tamamı sizin olsun.
Bana eyvallah insanlar
bana eyvallah dünya.
"Meta munya!"

Sus ve duy
ki aklında çiçek açsın.

Güneş bir şey unutmuş böğürtlenler arasında:
Yaşlı bir ateşböceği.

* * *

Yağmur altındaki küçük gelin hiçbir yere bakmıyor.

Barak'tan gelen davulcu!
Düşlerinle hayallerini verir misin bir günlüğüne?

* * *

Kök ve dal aynıdır, birdir diyenlerin
inançları üstünde duruyor dünya.

Saçlarını topla
Ay tutulması bitsin.

Pusulasız insan:
Kimi yerde durgun su
kimi yerde çavlan.

* * *

Dedelerimi tanımayanlar adam sayılıyor.
Ateşler saçılıyor canıma.

* * *

Kim anlatacak kırkgeçitli ırmakları
başları bağlı yaslı kadınlar mı?

* * *

Varını yoğunu sıradan ölümün
bir denk yapalım.
Taşınalım tez günde.

* * *

Açmalıyım gözümü;
hep açık tutmalıyım
uykuda bile.

Leylekler kahkaha atıyor:
Erken gelecek yaz.

Kalbinle bak.
Göreceksin, çiçekler bile kurumaz.

* * *

Yıktık kavağı, yükledik kağnıya.
Çıldırdı rüzgârlar.
Zor vardık köye.

* * *

Yeşeriyor, hep yeşeriyor
sevginin taçyaprakları.

* * *

Vücut saman alevidir.

* * *

Aklım can çekişiyor bazen.
Ağrılarım umurumda değil.

* * *

Talihsiz değil yeni insancıklar, tarihsiz.

* * *

Vaktinden evvel bozuldu
kalorifer bacasının yanındaki martı yuvası.

Yazmadıklarımı, yazamadıklarımı sırtımda taşıyorum.
Yüküm hafifliyor, ben ağırlaşıyorum.

* * *

Mevsim döndü:
Sevindi, donandı dağlar.

Yarışın, dolaşın hayat yolunda
kadın erkek, çoluk çocuk.
Elinizin altı varlık, bir adım öteniz yokluk.

* * *

Yoldan çıkaranlarla ayartanları görmüyorum bile;
yaşamış, yaşayacak dervişlerle
bilgelerin yüzü suyu hürmetine.

* * *

Ne beklersin benden yüreğim:
Yufka unu ne beklersin?

Çıplak gözle de görülebiliyor
umudun parçalanışı.

* * *

Bizden daha akıllı bir pervane
Deniz fenerinin çevresinde.

* * *

— Çok başım ağrıyor.
— İnanmış bir insanın yüzüne bak geçer.

İyice yaşlanmışım, geleceği düşünüyormuşum:
Gözlerimde, güneş battıktan sonraki aydınlık.

Kuğuları mı soruyorsun?
Kar yağmadan önce buradaydılar.

* * *

Ne gece çıplak ne de gün.
Kumrular çıplak;
ötüyorlar, ötüşüyorlar.

Bu çağın avlaklarına
ne biz görünürüz ne de düşlerimiz görünür.

Bahar dalları arasında
gencecik bir rahibe.

Sabaha karşı yapayalnız yürüyorum.
Beni buraya bağlayan hiçbir şey yok.
Yürüyorum.

Nerededir ölmüş aşkların mezarı?

Suya söylüyorum, suya yazıyorum:
Duran suya, akan suya, uçan suya.

Taraçadan akşama doğru uçtu güvercin.
Kılı bile kıpırdamadı
arabalarında disko dinleyenlerin.
(Burada küçük, kötü, acı bir kafiye var. Keşke olmasaydı.)

* * *

Ruhumuzun resmî tatilidir
kendimizle de barışık olmadığımız günler.

* * *

Acıyla mutluluğu aynı anda görmek istiyorsan
içine bak.

Yok, yok.
Bir şey yok.
Dün uçan bir kelebekti.

Çamla çınar arasında yükselen ay!
Dur da görelim seni.

Öldü.
Neden üzülüyorum?
Karlar eridi.

* * *

Gece siyah bir nokta.
Sen uyku tutturmayan aydınlık
düşlerimde aklımda.

* * *

Şehrimiz dünyanın güzel şehirlerinden biri.
Nedense yerlerine dönüyor
dökülen meyve çiçekleri.

Dünyayı bırakmamn eşiğinde
bembeyaz bir sessizlik olsam ben de.

* * *

Ötme bülbül. Bırak beni
arkadaşlar bekliyor.

Ekmek beğenemiyormuş.
Beğenemez tabii
buğday tarlası görmedi ki.

* * *

Sağanak:
Gök denize yağdı
balıklar ürküyor.

Ağaç altında çay içelim, dedim kendi kendime.
Kulağım çınladı:
Hangi ağaç altında, hangi çayı, kimlerle?

Çığlıklarla yer gürültüleri arasında yaşıyor
susuyorum.

* * *

Karıştıracaksın her şeyi birbirine
farkına varmayacaksın ki
renklensin ilişkilerin.

* * *

Zaman yürekten alır ışığını
akıldan karanlığını.

* * *

Tek tek ayıklarım kuşkuları:
Öyle yaşarım.

Oğlunun mezarını arayan anaya soruyorlar:
Sarışın mıydı esmer mi?

* * *

Ayışığıyla doluyor bardağım;
nasıl olsa biter bir gün
dünyadaki yolculuğum.

Denize akmıyor ırmaklar.
Sonsuzluğa akıyor.

Olağanüstü kıskanç ve bencil birine soruyorum:
— Nasılsın?
— Ben çok iyiyim.

Tutkularım mı?
Var elbette.
Gidin görün
bir akşamüstü pazar yerinde.

Köstebeğin yuvasına akıl erdiremeyenler
dünya üzerinde şehirler kuruyor.

* * *

Gözlerim zor alıştı karanlığa;
iki yavru yarasa.

* * *

Ufuk, tepeden tırnağa mum ışığı.
Neredeyse gelir sonbahar.

* * *

Yine ötüyor o erkenci kuş.
Kanadında kurşunkalem yanında sen.
Seviniyor
soyadını yazıyor maviliğe.

* * *

Her gece iki kelime bırakıyorum başucuma.

* * *

Vaktin geldiğini anlar çeker giderim.
İşgal etmem.
Terhis olurum.

Düşlerinde de bak ki yaşasınlar.

* * *

Yüreğim, buğdayların arasında çırpınan
kör bir serçe.

Yüreği, çoğu zaman
avcılarla karşılaşan bir ceylanın yüreği.

Issız dağlar!
Sevdiğimi yitirdim
yol verin bana.

* * *

Çok ince giyinmeli bu gece:
Güz mehtabı var.

Akıllı uslu yaşayın siz.
Biz yolumuzda deli divâneyiz.

* * *

Başucumdaki gaz lambasını yaktım.
Aldım kâğıdı kalemi
başladı yeryüzündeki saltanatım.

* * *

Sabah güneşiyle gülen
akşam güneşiyle içlenen
kim bilir seni daha kaç yıl göreceğim?

* * *

Yalnız kalmayagöreyim
o anda yanımdasın.

İstavrit tavada
sesi denize döndü.

Pervaneyi öldürdüm.
Avuç içlerimi yaktı ay.

Titretti kalbimi
yetinmeyi bilen durgun bir bakış.

* * *

Aramızdan ayrılan (!) şairler.
Şiiri bıraktınız mı sahi?

Mümkün mü bu zamanda
serçelerin neden toprak banyosu yaptığını düşünmek?

Gözümü dört açıyorum;
ölüme yaklaşıyorum.

Hasret serpiliyor
fikrimi çeliyor yollar.

Öyle bir hava ki
sen de olsaydın
taşlardaki çiçek resimleri çiçeğe dururdu.

* * *

Dur durak bilmeyen insanoğlu!
Cenaze geçiyor bak.
İşte, varlığınla ilgili en doğru cevap.

Ağlıyor deniz öldürülen martılara.
Balıkçı oralı değil:
"Rasgele Yorgo! Rasgele Kâhya"

Dün diye bir gün vardı
arasında hayat ile ölümün.

Bırak, açma.
Kalsın içimdeki örtü
ben bile dayanamam.

* * *

Bir şey mi var? diye soruyorsunuz.
Evet, var.
Göz göre göre ölüyor yaşanmak isteyen zamanlar.

Seni, hep gökyüzünün önünde düşünüyorum.

* * *

Damdaki kar içeri akıyor:
Odamda ilkbahar.

* * *

Çay, sigara, kâğıt, kalem:
Kuş sütü eksik.

Şu yeşillikte hiç çiçek yok, diyorsun.
Bütün gözlerinle bak görürsün
toprağın altına gizlediği çiçekleri.

Sen, karıncaya özen hemçağım, hemşehrim.
Ben, dalda kuruyana kadar ağustosböceğiyim.

Ölülerin de üstünü örtüyor bulutlar.

Gündüz şiir düşündüm
gece şiir yazdım.
Budur kazancım.

* * *

Belli belirsiz bir yağmur:
Toprak sırılsıklam.

* * *

İşimize geleni geliştiriyoruz:
Yeryüzüyle gökyüzü uyum içinde (!)

Ayrılık değil bu.
Eskisine benzeyen
başka bir hayatın ilk anları.

Yağız poyraz!
Deniz sana yakışmıyor
dağlarda es, bağrımda es.

* * *

Cesetlerin üstüne örtülebilecek bir gazete.
Yok ki.

* * *

Biraz önce geçti bahar bulutu.
Gelecek yıl başkası gelecek.

* * *

Yirminci yüzyıl:
Ormanlara bakıp
ağlıyor ceylan.

Yatakta uykudasın.
Ben de?..

* * *

Sıralı ölüm, iyi ölümmüş.
Neden hâlâ sızlıyor burnumun direği?

* * *

Çöplüklerde bile yer yok
sönmüş göktaşının külüne.

Nerede mi kalıyorum?
Akşamın geceye kavuştuğu ıssız bir yerde.

* * *

Çarp bakalım yürek efendi.
Dayanamazsın.
Duracaksın.

* * *

Yarın ne yapacağını
yazın ne yapacağını söyle.
Ama yarıda bırak ki
inanayım.

Zamanımızın baş tacı edilen müptezelleri!
Soğumaya fırsat buluyor mu ılık çarşaflarınız?

* * *

Bir zamanlar gözyaşım vardı.
Şimdi de var.

Yalnızlık ve sessizlik:
İçimde iki sıradağ.

* * *

Kopmuyor pamuk iplikleri
örümcek ağındaki ipliklere dönüşüyor.

* * *

Bir iki söz yetmeli diyorum.
Soruyorlar:
— Kime ve neye göre?

Yaşayan:
Dün yoktu. Bu sabah papatya yağmış sanki tarlalara.
Yaşayan ölü: Olabilir.

Gelip geçen son moda aşklar:
"Müteveffa" bir koleksiyoncuya giden mektuplar.

Ömür bile yetmiyor bazen
hatalardan arınmaya.

Ey fıskiye!
Vazgeç, artezyenle yarış etme.

* * *

— Bak, şafak söküyor.
— Nereden anladın?
— Benden önce uyanan yüreğimden.

* * *

Nasıl mıyım? Ne mi yapıyorum?
Bugün akmayan hayratlar gibiyim.

Şiir yazıyorum.

Gün düşürdü nurunu.
Dedelerimden bir daha âlemine kavuştu.

Havalar yavaşça serinliyor
seninleyim sanki.

Adını, Anadolu toprağından getirdim oğlum.
Yirmibirinci yüzyılın teslim alabileceğini
hatırlamak bile istemiyorum.

* * *

"N'olur gitme" diyorlar, yalvarıyorlar birbirlerine.
Ertesi gün, aynı yerde buluşuyorlar.

Yaşlanıyorsun; yumuşak, çocuksu.

Görüyorum
rüzgârın kayalarda yandığını.

* * *

Yok nefes alacak bir yer.
Azalıyor insanlar.
Dön, dur dünya.

Şiir!
Başka şaire git.
Yalnız kalmak istiyorum.

Sabah oluyor. Ama
kara yanlarımız, karanlığımız yerinde.

Bu zamanda kim geçebiliyor kendinden?

Dertleşmeye doyamıyoruz
ve hükmünü icra ediyor ayrılık.

Hatırlamaz olur muyum eski yılları:
Çoğu, hazin sonbahar akşamı.

* * *

Nasıl dolar o sandık
huysuzluğundan artanları da koymazsan içine?

* * *

Benim de bahçelerim var;
akasya bahçelerim, çınar bahçelerim.

* * *

Kimse kimseye bir şey anlatamıyor
anlatamadan göçüp gidiyor.

Size
içine haç –konulmuş değil– yerleştirilmiş
bir muska gerek.

* * *

Uzaklarda batan ay
seni öbür dünyada seyredeceğim.

Yazan: Bir idam mahkûmu.

YARIM YAMALAK

Dün saatlerce sana baktık ey insanoğlu
insankızı, insaneşcinseli
senden konuştuk sözde
Arttı anlaşmazlıklar
derinleşti görüş ayrılıkları
çoğaldı fraksiyonlar

Her yalnız kalışında, yalnız oluşunda
(ve, veya) içkiyi fazla kaçırışında
bir "şey"ler geldi birimizin aklına
vücuduyla birlikte kolları da uzadı
elleri hareketlendi, parmakları oynadı
içgüdüsel olarak ve sırayla
beyni, ağzı, dudakları ıslandı
kafasıyla gözleri bir "şey"lere takıldı kaldı

Birimiz hep sıkıldı
canı sıkıldı, içi sıkıldı, ruhu sıkıldı
"sonsuza dek" sıkıldı
kahverengi kahverengi sıkıldı

Çıkıp "yürüyüş yapmak" istedi birimiz
Evet "bir yürüyüş yapmak"
Dolma, temizlik, dikiş-nakış, çocuk
alışveriş, aşk, yolculuk
(ve, veya) arayış mı yapmak isteseydi
"Yürüyüş yapmak" istedi. YÜ-RÜ-YÜŞŞŞ!..
İleri, daha ileri, en ileri
21. yüzyıla doğru, teknolojik bir hızla
özgürlüğe, bağımsızlığa, barışa
refaha, mutluluğa, rahatlığa
ve her alanda "N'apalım yani"ye doğru
olmaya –to be, avoir– değil, sahip olmaya –to have, être– doğru
başlar ve vücutlar dik, gözler ilerde

"Dağ başını duman almış" gibi bir yürüyüş
yetinmeden, doymadan, bıkmadan, usanmadan
evleri eşya stokuna
hayatı tavşan bokuna çevirmeye doğru
her şeyi hızla magazinleştirmeye
sonra da uzun uzun şikâyet etmeye doğru
açık ve temiz havada bir yürüyüş

Çoğalan apartmanlara, gökdelenlere, azalan ağaçlara
tek katlı villalara, evlere baka baka
Karşıdan karşıya kelle koltukça geçen
bizim gibi geçen
ama rakı içmeden geçen kedilere
yalılara, inşaatlara, çiçeklere, köpeklere
daha çok, sahipli köpeklere baka baka
–çünkü onlar cinstir ve garantili köpeklerdir–
Acıyarak yağmalanan kıyılara, denize
demokrasiyle birlikte kaldırılan çaycılara
çayhanelere, meyhanelere, kıyı gazinolarına, çiçekçilere
kirletilen (ve,veya) temizlenen "o canım şehir"e acıyarak
Ve dura dura bazı vitrinlerin önlerinde
Mimar Sinan'ın torunları olan
ama Mason bile olamayan
içgüveyiliğe aday bazı içmimarların
özenle düzenledikleri vitrinlerin önlerinde dura dura

Almak ne kadar kolay
ne kadar kolay Tanrı'm, o kadar kolay ki
birkaç şişe içti, et (ve, veya) balık, biraz meze
Vehbi Bey'in önerisine uyarak
bir kundura veya bir araba
almak ne kadar kolay
bir haz, bir tat, bir keyif

— Ne güzel hava değil mi?
— Evet, güzel.
— Çok güzel.

— Aptallık bende. Ne diye soruyorum sanki?
— Ne bileyim. Çok güzel işte.
— Haklısın canım. Çok güzel.

Vitrinlenmiş havanın
ambalajlanmış hazların, tatların, keyiflerin
bedenin ve gecenin tutsakları
Dün saatlerce sana baktık ey insanoğlu
insankızı, insaneşcinseli
seni konuştuk sözde

Masanın toplanışına katıldık
yenisi kurulsun diye
köpeklerimize yemek verdik, kedilerimize süt
insanlarımıza öğüt
"Enteresan" ve "harika" geleneklerimizden
"eşsiz" zanaatlarımızdan hayranlıkla söz ettik
Eski yılları, eski insanları, eski eşyaları, eski hayatları
ve "doğallıkla" eski kendimizi hatırladık
Yüreğimiz daha fazla dayanamadı
şöyle bir özleyip geçtik
Pehlivan tefrikasına döndürdükleri (ve, veya)
döndürdüğümüz
halkımızı unutmadık
Pop, Hafif Batı, Türk Hafif Batı, Klasik, Arabesk, Alaturka
ve Türküler
iyi geldi bir ara

Sonra tekrar halkımıza döndük
onun
çok ama çok acılar çektiğini anlattık birbirimize
Başından geçenleri hatırlamaya çalıştık
herkes bir olay anlattı
Bilimsel çözümlemelere giriştik
sosyolojik, sosyo-ekonomik, filozofik, psikolojik, politik
Okul, gazete, dergi ve TV kültürü yetti tartışmamıza
halkımızı ve yurdumuzu anlamamıza

ilgi duymamıza, sevmemize, acımamıza
özellikle acımamıza
çünkü biz, nedense "genelde" hep acırız halkımıza ve yurdumuza
Biraz da kızdık
aptallığına, ölülüğüne, geri zekâlılığına
alaturkalığına, kaderciliğine, bağnazlığına
"giderek" alay da ettik bir ara

Dün saatlerce sana baktık ey insanoğlu
insankızı, insaneşcinseli
seni konuştuk sözde
Başladı yine tedirginlikler
gerildi sinirler

Kişisel (ve, veya) bireysel sorunlar geldi birimizin aklına
Birimiz
yattığına (ve, veya) yatmak istediğine iyi davrandı
ama çok iyi davrandı

Birimiz
karı-koca anlaşmazlıklarını tartışmak istedi
O sırada karısıyla kapışmıştı birimiz
Bağırdı, sustuk
Akıl danıştı

Hangi akıl? Bunalım danıştı
İkisi de aydınmış, "dolayısıyla ve doğal olarak"
devrimciymiş eskiden
evlenmişler, iş tutmuşlar, para kazanmışlar
Yavaş yavaş değişmiş çevreleri
üstleri başları
evleri
davranışları
mimikleri, tikleri
ve "Marksist" açıdan bazı fikirleri
Günün yorgunluğunu

"herkes"in gelip gittiği yerlerde
evde televizyon (ve, veya) içki başında
olmazsa bir "arkadaş"larında
Haftanın yorgunluğunu
hafta sonu akşamları "biri"nde toplanarak
Ayın yorgunluğunu
spesyaliteleri olan kalite bir restoranda
Yılın yorgunluğunu da
denizi, kumu, servisi, lüksü
otel-moteli "iyi" bir yerde gidermeye başlamışlar

Sinemalara, tiyatrolara, konserlere, sergilere gidiyorlarmış
gazeteleri, dergileri, kitapları izliyorlarmış
Evet, izliyorlarmış
hem de sıkı ve amansız bir biçimde
ve iz sürüyorlarmış nerdeyse
Yalnız, eskisi gibi hepsini alamıyorlarmış
hem para hem de vakit azalmış
Enflasyonist gidişata karşı alınacak önlemler
hayat gailesi, aile sorumluluğu
çocukların istikbali, kendilerinin yaşlılığı
emekliliklerinde başlarını sokacakları sakin bir yer
iş (ve, veya) işyeri sorunları
eksikler, eksikler, eksikler, eksikler...
gedikler, delikler, eksikler eksikgedikler
ve neyin nereye konulacağı konusunda
arada bir anlaşmazlık çıktığı oluyormuş
Lebâlep dolu salon, mutfak, tuvalet yatak odası
Maddenin (ve, veya) eşyanın
hiç ama hiç karışmadığı, seyrettiği ilişkiler

Tüyler ürperten sessizlik (konuşmama)
baş döndüren seslilik (hep bir ağızdan konuşma)
zerre kadar sıkmıyormuş canlarını, çünkü
kristal bir takım görmüşler, pek lâtifmiş
bir yazlığa girmişler, yakında bitecekmiş
fazla kaçırmışlar yine

unlu, yağlı ve şekerlileri keseceklermiş
jogging (ve, veya) saunaya başlamak gerekirmiş
hayat zorlaşmış, yetiştiremiyorlarmış, biraz para lazımmış

Ödül (ve, veya) ufak bir aperitif alan, imza atan
ve adı dillerden düşmeyen yazarları yeğliyorlarmış
Kilim, cicim, antika
bakır, gümüş ve çinko ve pirinç
ve galvaniz ve alüminyum ve kalaya merak sarmışlar

Bir de
özellikle tanıdık ressam tablolarına (ayıp olmasın diye)
kıymetli ressam tablolarına (sıkışınca satmak için)
eskiölü ressam tablolarına ("bizde de var" demek için)
ve seramiklere ve gravürlere ve ebrûlara ve posterlere
görsel, işitsel (ve, veya) görsel-işitsel bütün sanatlara

Ancak
ufak, kıymetsiz ve zararsız bir şikâyetçikleri varmış
nadiren sıkılır gibi oluyorlarmış birbirlerinden
Acaba aşkları "mazide mi kalmış"mış
evlilikleri "alışkanlığa mı dönüşmüş"müş
yoksa "boşansak ne fark eder" miymiş

En iyisi, evde bir ses olsun diye kedi veya köpek
bir daire (ve, veya) bir araba
hiç olmazsa bir arsa
Güvence, tazminat, yolculuk, ahir ömür, sigorta
Eldeki, evdeki, bankadaki varidatın
bir miktarı ölüm ilanlarına
geri kalanlar mirasçılara, yoksa vakıflara

"Cinsel (ve, veya) dirimsel diyalektik" açısından
kaçınılmaz bir biçimde ve vakıflar sayesinde
bitti bu yazı burda.

KAZILAR

Gerçekler dünyayı dolaşıyor.
Bir kekik bin dağda birden kokuyor.
İnsan ömrü, hayvan kahrı, bitki mevsimi
hepsi aynı anda geçiyor.
Yoklasam yitirilen zamanı, düşünsem
yüzüme yılların utancı vuruyor.

Kocasının bir yumrukta çıkardığı gözü elinde
hastaneye koşuyor Zinnure:
Yanından boş bir özel ambulans geçiyor.

Hiçbir şeye benzetemedim inkârın yüzünü.
İhaneti tanıyamadım.
— Kim konuştu?
— Duymadım.
Kolay aldatıyor kelimeler.
Gayet sarpa düştü yollarım.

* * *

Aydınlıkta ışık yakarlar.
Lastiği patlamış araba
yaralı insandan daha önemlidir.
Çok yerler, çok çeşitli yerler.
Flörtlerini kolay bulur, kolay terk ederler.
Dünyakakan'dır çünkü adları
yıkıcılıkla ilgilidir kültürleri, okulları.
N'apsınlar? Yaşayıp giderler.

Korkulacak bir şey yok diyorlar.
Dünya kurulduğundan beri yoktu ki.
İşte her yer bembeyaz
ne toprak görülüyor ne bitki.

Gece sabaha kadar
keyif ve neşe dışında her şey
gitti geldi, gitti geldi.
Uyudum, uyandım
hiçbir şey değişmedi.

Kim kime ne soruyor ki?
Hepsi de "ikame"ye yönelik
cılız, savruk, sarhoşluğa teşne
küçük sorular.
Çoktan terk etmiş bizi
kurtarıcı, durgunfırtmalı, büyük sorular.

* * *

Sıkılmış, hemen sokağa çıkmış.
Nerede sokak, hangi sokağa?
Besbelli çıkmış
kendisini gökyüzüne fırlatmağa.

* * *

Rızk topluyor ana ve çocuklar
çöplüklerden, yollardan.
Dişi kaplan
yavrularını ava alıştırıyor.

Her geçen yıl beni eşyasızlığa alıştırıyor
eşyasızlığı bana.
Soğuyoruz günümüzün gözdelerinden
ısınıyoruz yalına, yalınlığa.

Ellerim
kör bir öğrencinin
soğukta kalmış elleri.
Morarmış parmaklarımla okuyorum
katledilen şiirleri.

* * *

Tapınırım bakarken, bakmaktan başka bir şeye
görürken, görmekten başka bir şeye.

Tapınırım.
Bir tek buna eriyor aklım.

* * *

Gittiğim evlerdeki mutfaklar mezbelelik.
Yalnızlığım, bunun için özlüyorum seni.
Gittiğim yerlerdeki tuvaletler panayır.
Yalnızlığım, bu yüzden seviyorum seni.

Yorgunuz.
Durup dururken de
yaşayıp yaşarken de yorulduk.
Hiç kimse, hiçbir şey dinlendiremez bizi.
Ölene dek yorulduk.

* * *

Ne renktir bulanık aşk?
Sevgi, sevda ne renktir?
Ne renktir zamanın içindeki
ardındaki kayboluş?

Sordum yeni doğmuş bir bebeğe:
Boş zamanlarını nasıl değerlendiriyorsun?
Annemin sütünü düşleyerek.

Bir kabristandan geçerken sordum ölülere:
— Afedersiniz. Boş zamanlarınızı nasıl
değerlendiriyorsunuz?
— "Gelecekleri düşünerek."

* * *

Orada mı bize saldıran hırçınlığın
sabah çorbası, beni arayışın?

Orada mı budanık akasya ağaçları
çürük pervaz, deli arapsaçı?

Orada mı bazen cam gibi oluşun
uykusuz geceler, benden kaçırdığın?

Orada mı?..

* * *

Ne kadar sürecek bu dehşet?
Ne kadar yaşayacak
insanın karşısındaki insan?
Dursun, son bulsun.
Çekmek istemiyorum artık
işkencelerini aklın.

Sümerler'den bu yana şiir yazılıyormuş.
Bakıyorum dünyanın hâline
yazılmasa da olurmuş.

Sabahın köründe fabrikalara, tarlalara, işyerlerine gidiyor
kadınlar.
Her bakımdan özgür ama mutsuz kadınlar için de
çalışacaklar.

* * *

Eyvah!
Akşam oluyor:
Kötü alışkanlıkların ikinci bölümü başlıyor.

* * *

Bazan bir tahriş geliyor aklıma:
Sıcak, saydam, izi kalan bir tahriş.

* * *

Gökyüzünün de düşmanı onlar.
Hâlâ kalorifer yakıyorlar.
Çığlık çığlığa kaçışıyor kırlangıçlar.

Varsa eğer
er geç işleyip akacak yaralarınız.
İlaç da fayda etmez hekim de.
Getirin yaşlı bir çınarın gölgesine
kalbimizi bağlarız.

Beni hayata getiren
ne doktor ne ebe ne de sen:
Yıllardır koparıp atamadığım
alnımın yazısı eski bir tatlı diken.

* * *

Palamutun üstünde kendi kanı
burnunun ucunda poyraz
uzakta deniz kokusu.

Pencereler kapalı perdeler de.
Dün var mıydı bilmem
bugün hiçbir iz kalmadı
benden evde.

Sonbahara bile girmemiştik;
yağmurların aydınlık yağdığı yerlerde
sessizlik kırıntıları vardı.

Mercimek ekmeği yeniyor mu oralarda?
Teleme?

SURLAR

Y. Kaini'ye.

"Ulu Tanrı'mız!
Bu kenti ve burcu
sonsuza kadar koru
ayakta kalmasını sağla.
Amen!.."

"İsa Tanrı'm!
Bu kentin ve surun
sarsıntısız ve hasarsız
ayakta kalmasını sağla.
Kralları da muzaffer kıl."

Sizi
hiç kimse ve hiçbir şey koruyamadı:
Tanrı'nız da, İsa'nız da
bugüne bıraktığınız kartallarınız da
size göre olan, size göre akan zaman da.

Surlar
Geçmiş ile geleceğin arasındaki sınırlar
Surlar
Ölüm ile hayat arasındaki surlar
Taşlaşmış, eskileşmiş, sahipsiz kalmışlar.

Bir kadın çay demliyor
Bazıları ayakta dertleşiyor
Çocuklar meşrubat taşıyor
Kenara atılmış bir seyyar satıcı tezgâhı
Bir asker, orada öyle bekliyor.

Üstünüzde ağaçlar ve yüzyıllar
İçinizde insanlar ve yüzyıllar
önünüzden şehir akıp geçiyor.
Surlar
Tanrı'ya ve İsa'ya zamanı söylememiş olanlar
Sarsıntılı, hasarlı ve savaşlı olarak
Bugünlere kalanlar.

Surlar
Duranlar, görülmeyenler
Yıkılanlar, görülmeyenler
Dağılanlar, görülmeyenler
Bitenler, görülmeyenler
Yok olacak olanlar, görülmeyenler
Tanrı ile İsa ile Krallar ile Milâttan Sonra'ya gidenler

Ulu Tanrı'mız
Şimdiki Tanrı'mız kentleşme
Bu kenti, surlarımızı, burçlarımızı koruyamadın.
Biz de koruyamadık.

Zaman mı?
Doğal etkenler mi?
İnsan mı?
Her şey mi?
Herkes mi?

ÜÇ GÜN

— Ne kaldı?
— Geniz yakan kokular, piknik artıkları;
olmadık yerlerde biten.

Çayımı bitirmek üzereydim
acıdan kıvranan bir atı
evini terk eden Ermeni kurtardı.

Acemiydim
Arabacı Nihat Bey'in çok içtiğine
az kazandığına, çok sevildiğine.

— Ne kaldı?
— Çöplüğe benzeyen masalar, dağınık odalar;
kurumayan bir diken.

Kalkmak üzereydim
serhoş iki erkek iki kadın getirdi
yalanlar söylendi, nefsler köreltildi.

Acemiydim
körletilen nefslere, serlere
asıl nefslerin kadınlarla körletildiğine.

— Ne kaldı?
— Aksayan bir hafıza, Ay'ın yükselişi;
yolun kıyısından giden.

Faytona binmek üzereydim
sarmaş dolaş turistler geldi
fotoğraf çektiler, gürültü ettiler.

Acemiydim
şişman, yaşlı bir Rum kadınının
yalınayak Aya Yorgi'ye gidişine.

MEVSİMLİK ACILAR

Bulutların yüzünde yansıyor güz:
Yurdumdaki acıların uzak gölgeleri...
Yazın her şey gevşekti.
Herkes tatildeydi.
Ne güzel
acıların da mevsimi var.

YOLCULUK

Gümüş koktu yıllar önceki gece.
N'olacak benim bu hâlim?

Gümüş koktu az içilen rakı.
Aydınlıktı ilk karanlık.

Gümüş koktu saatler, şiirler.
Nasıl geldik buraya?

Gümüş koktu içtiğim su.
Tenimde sıcak bir tedirginlik.

Gümüş koktu yürekteki köpüksüz dalga.
Çabuk mu dağıldı kuşların uykusu?

Gümüş koktu azalan sigaralar.
Bana bir yolculuk ısmarla.

UYKU SESİ

Gece uyuyamadım
istediğim yerde de uyuyamadım.
Çıkar çıkmaz, güneş
diri bir hava.
Uyku sesimdi uyumayan
dolaştı geçmişi geleceği
yol ayrımına bıraktı kalplerimizi.
Bir şey daha eklendi
sınırlı zamandan
ertelenen hayata.

ESKİ SİS

Sis geçiyor ağaçlardan
kurt köpeğinin soluğundan
çöpçünün süpürgesinden, sönük gözlerinden.

Sis geçiyor uykusuzluğun uzun sabahlarından
işten, işlerden
işinden başka işi olmayanların kaygılarından.

Sis geçiyor sabah ezanları arasından
amele pazarında bekleyenlerin ihtiyar umutlarından
şaşkın Pazartesi'lerden, yerini yadırgayan Salı'lardan.

Sis geçiyor son yıllara giren hayatımdan
iyi niyetten, sabırdan, bağışlamadan
oğlumun geleceğinden, benim yarıda kalmış geçmişimden.

Sis geçiyor güneşi dinlemeden, toprağı görmeden
sis geçiyor, sis geçiyor
o eski "dûd-i muannid" geçiyor.
Sis.
Geçiyor.

ÇAĞDIŞI

Yaşlanmaya başladığımı gösteren bir düş:
Gelmiş geçmiş bütün güzellik kraliçeleri
toplanmışlar çıplaklar kampında;
içki, eğlence vb... gırla.
Sırtım dönük, çay içiyor
otlarla hayvanları düşünüyorum çardak altında.

OLMAZ

Güneşin geceleri de yol aldığını duyuyorum.
Bir gün ölürsem, anlatamadan
neden sabah ezanını sevdiğimi
neden oğlumu istediğim gibi sevemediğimi
neden insanın modern ilk insana benzediğini
Bir gün ölürsem anlatamadan bütün bunları. N'olur?
— Hiçbir şey olmaz.

YANLIŞDOĞRU

Ayırmıyorum
çirkin, hatırlanmayan gecelerin hastalığından ayırıyorum.

Bırakmıyorum
yaşlanmayacak bir belleğin ömrüne bırakıyorum.

İYİYİZ

İyi bir apartman dairesinde oturuyoruz.
Komşularımızla tanışıyor, iyi geçiniyoruz (!)
Karımın bütün tırnakları bakımlı; uzunca, ojeli.
Saçları boyalı ve möbleli.
Çocuğumuz sınıfında, okulunda, her konuda birinci.
Hava durumunu
fotoğraflı ve görsel şeyleri merak ediyoruz.
Sözcükleri boza boza espriler yapıyoruz.
Arkadaşlarla, kahkahalarla gülüyoruz.
Kafamızı da çalıştırıyoruz "fırsatımız" olursa.
Hafta sonları birer blucin
birkaç cin-tonik çekiyoruz altımıza.
İkimiz de kadın-erkek eşitliğine inanıyoruz.
Amma...
Sesimde tuhaf bir incelme, tükürüklenme
Karımmkinde tuhaf bir kalınlaşma, kuruma
Gittikçe...
Nedense?

SIZINTI

Yolun ucundaki kalabalığın, seslerin
çınarların içinden geliyorum.
Yeryüzünde miyim, gökyüzünde mi?
Bulutların arasından sızan
alacakaranlık gibi.

KALAMIŞ

Tahta köprü beton olmuş.
Kiralık sandal yok.
Cumhuriyet Aile Bahçesi kapalı
Todori Çarkas ölmüş, salaş yıkılmış.
Anılar da geçiyordu oradan
sıkıldı yeni Kalamış'tan, hızlı yürüdü.
Güldü hâlimize yeni açan bir çiçek.

AN

Akşam aydınlığı:
küçük bir beyazlık uçuşuyor
kuşların sesinde.

ENGELSİZ KOŞU

Biraz önce biri öldü.
Şimdi biri doğdu.

Biraz önce bir ağacı kestiler.
Şimdi bir fidan dikildi.

Biraz önce bir serçe kaptı kedi.
Şimdi bir yavru uçmayı öğreniyor.

Hiçbir engel durduramıyor:
Biraz önce – şimdi.

SEN, BASMASIN

1.

Daha dün ölmüş bir insan için bugün yazı yazılabilir mi?
Çocuklar ana ve babalarının cenazelerine çelenk gönderir mi?
Felâketlerden sonra ortaya çıkıp
ölüleri koklayan it sürüsünün haline benzemiyor mu
günümüzdeki cenaze törenleri?
Hangimiz hazırız ölüme
ölüm haberlerine, kitle halindeki ölümlere
ölümün istediklerine, gerektirdiklerine?
Hangimiz hazırız ölümün ağırbaşlılığına
disiplinine, derslerine, sınavlarına?
Hazır mıyız
ölüyü toprağa verdikten sonra
her şeyimizi avucunun içine alıp
bütün gözleriyle bize bakan, küçümseyen
cahili olduğumuz o kısacık âna?
Haydi söyle hangimiz hazırız?
Söyle. Sen basmasın. Anlarsın.
Çok uğraştıracaksa formunu, şablonunu, patronunu çıkar
bir kerecik katlan bu zahmete.

Anlamsız ve saçma diyorsan plajı anlat.
Nedir plaj? Onu anlat.
Güneşlikler, yataklar, havlular, mayolar, yağlar, çantalar,
ayakkabılar, sütler, şapkalar, kabinler, odalar, kremler,
gözlükler, bikiniler, tangalar, paletler, şnorkeller,
tüfekler, takımlar, avlar?..
Bak ipuçları da verdim sana.
Anlat lütfen. Çok rica ediyorum.
İnan üç yazdır denize girmiyorum
Plaj kompleksi geldi. Bir türlü gitmiyor.
Anlat da gitsin.
Önümüzdeki yaz denize girmek istiyorum.

Leğendeki suya, dereye, ırmağa, göle değil. Denize
"tamam mı?"
Hem de plajlardan. "Oldu mu?"
Ama sen önce plaj endüstrisini, deniz tüketimini anlat.

Denizin ve plajın bütün faziletlerini anlat. Tedavi et beni.
"Şark mazoşizmi"nden kurtulmak istiyorum. Bu bir.
"Bozkır kökenli müslüman bir köylü" gibi gebermek
istemiyorum. Bu iki.
"Kalite, aroma, gusto" istiyorum. Bu da üç.
Yaşamak istiyorum senin anlayacağın.
Tatil beldeleri, turistik yerler, ülkeler ve insanlar görmek
istiyorum.
Yolculuklar, turlar, flörtler, serüvenler istiyorum.
Bütün bir yıl eşşek gibi çalışmak
sonra yemek-içmek, gülmek-eğlenmek
ve iyi marka içkiler içip dağılmak
merasimsiz, tanışarak, konuşarak, hoşlanarak
o ertelenemez, vazgeçilemez ihtiyacımı
medeni bir biçimde gidermek için
pattırrr pattırrr yatmak istiyorum.
Ama önce plajı anlat bana.
Kendi ülkemde ve başka ülkelerde
turist olmak istiyorum. Tur-ist.
Bak, ne diyor yeni atalarımız:
"Turisti kazanan, geleceği kazanır"
Haydi kazan beni. Kazan geleceğini.
Turist olmak ve sağlığıma kavuşmak istiyorum.

İstekleri bastırılmış, yaşama sevinci budanmış
dünyayla alış-verişine ambargo konmuş bir âdem...
Reddediyorum, protesto ediyorum.
Uygar bir insan olmak istiyorum ben.
İyi bir fotoğraf makinesi, iyi bir slayt makinesi
iyi bir süper 8 sesli sinema makinesi
iyi bir müzik seti, mütevazı bir videosu olan
burada adlarını sayamayacağım başka makineleri de olan

uygar, çağdaş, yaratıcı, "üretken" bir insan olmak
istiyorum.
Koleksiyonlar yapmak istiyorum:
Pul, kelebek, para, kartpostal, anahtarlık, kibrit, sigara...
Kitap mı? Ne kitabı be?
Kitap okuyacak, kafa yoracak ne hâlim
ne de vaktim var benim.

Bütün bânyoları da yapmak istiyorum ben, anladın mı?
Göz, süt, çamur, su, deniz, güneş, kum, refah...
Hepsini istiyorum. Hepsini.
Yalnız sen anlatabilirsin.
Haydi söyle nedir plaj?
Kumsalsın sen. Altın renkli kumsalsın.
Temizsin, safsın, pırıl pırılsın.
Basmasın diyeceğime, kumsalsın demeye başladım.
İstemiyorum söyleme.
Plaj nedir şimdi anladım.

2.

Kararsız sağnaklar neymiş biliyor musun?
Meteoroloji bilginlerinin geçici sağnaklara taktıkları ad.
Sorsan, belki beni herkes böyle tanımlar.
Sen inanırsın veya inanmazsın. Beni ırgalamaz.
Durup dururken duygulanır
şairane bir şiir yazmaya kalkarsın.
Memleketteki üç basmadan biri şairdir.
Sen de onlardansın.
Bu kafayla zor yaşarsın.

Herhangi bir kâğıda, sigara paketine, kibrit kutusuna
sıkıntı, yalnızlık, tıkanıklık, kabızlık, takıntı
beyin diyaresi ve kara düşünce şekilleri çizerken
çocuklardan başka kimin aklına dağ resmi yapmak gelir?
Kimin olacak senin gelir.
Aklına dağ sporları gelmez

fotoğraflar, filmler, kıyafetler
teleferikler, telesiyejler, teleskiler gelmez.
Dağda yanmak, tepelere tırmanmak
kartopu, kardan adam, sıcak şarap filan gelmez.
Dağ resmi yapmak gelir.
Bazı insanlarımızın akıl, sır ve yetenek erdiremediği
el işlerin, kilimlerin, halıların, sandıkların
hayranlık uyandıran üstün başın olsa da "farketmezzz"
Çünkü, sen Akdenizli değilsin.
Taşralısın. Basmasın.

3.

Biliyorsun, insanın yaptığı ilk araçlar ok ve yaydır.
Ne zaman mı yapılmış?
Milât'tan 30.000 yıl önce.
Böyle gerçekleri bilmeyegör.
Uzun uzun düşünür, hüzünlenir, dalar gidersin.
Çiçeklerindeki renkler hafifçe solar.
Desenlerindeki kıvılcımlar azalır.
Farkında olmadan bir sigara yakarsın.
Beni, yeni görüyormuş gibi bakarsın.
Hiç tedirgin olmam.
Biliyorum, basmasın.

Dinle, seçkin ailelerden birine mensup bir çiftin
yıllaaaaar yıllaaaaar sonra bir çocukları oluyor.
Büyük bahşişler, pahalı hediyeler...
Bebeği bir kez görebilmek için sabır-sızlanıyor sosyete.
Ama bebek yok.
Hemşirânım –yüz kere gidip gelmesin için–
bebekleri altışar altışar taşıyormuş kucağında.
Birini yolda düşürmüş.
Düşen bebek işte o bebekmiş.
Bundan sonra olup bitenleri sezersin.
Sezgin, bazen yanıltsa da iyidir.

Sen, aklından çok sezgileriyle yaşayan
sıradan bir basmasın.

4.

İsrail'deki oyuncakçıları, oyuncak satılan yerleri görmedin
tabii.
En çok satılan oyuncak hangisi biliyor musun?
Plastik bir idam sehpası ve boy boy plastik Arap.
Çocuk canının çektiğini sallandırıyor ipe.
Herhalde vardır bir nedeni.
Üzülme sen basma kardeş. Bir bilene sorarız.
Hem de bizdeki bilenlerden birine.
Sana bir açıklama açıklasın da gör.
Şöyle "Marksist" tarafından, az yağlı
müsekkinli bir açıklama tercih etsin de
aklın başına gelsin.
Basma olduğuna olacağına pişman etsin seni.

Geçelim bu derin felsefi mevzuları, bize ne.
Sheila Rossball adlı bir pop şarkıcısı
"Topyekûn allerji sendromu"na yakalanmış.

20. yüzyıldaki bütün buluşlara karşı alerjisi varmış.
Yaş 31, kilo 25. Günden güne eriyormuş.
Belki de ölmüştür artık.
"Amma hassas bünyesi varmış" deyip geçemezsin.
"Koca dünyada bir kişi. O kadar da olacak" diyemezsin.
Bilirsin çünkü
hepimizde milyonda veya milyarda bir de olsa
Sheilalık vardır.
Bunu o kadar iyi bilirsin ki
nefes nefese anlatmaya çalışırsın.
Dur, yorma kendini. Boş yere yorma.
Televizyon ekranından yayılan sıcaklığın
fosforlu saatlerin, bazı tutkalların
telefondaki ses titreşimlerinin

bütün kozmetiklerin ve sunî elyafların
konserve, şampuan ve deterjanların
cilalı möblelerin, makine halılarının vb'nin
belli belirsiz de olsa allerji yaptığını
kime anlatırsın?

Günümüzde müthiş bir bunalım
ve erken bunama salgını olduğunu
çoğumuzun komadaymışız gibi yaşadığını
hayvani yanlarımızın zaptedilmez hale geldiğini
her an, her saniye durmadan uyarıldığımızı
kendimize gelmek için, kendimizi tahrip etmek durumunda
kaldığımızı
uzun vadeli toplumsal bir intihar sürecinde olduğumuzu
iş, iyi geçim, hırs ve sefahat tuzaklarını kime anlatırsın?
Kime anlatırsın
öldürücü yarışmaları, tüketici başarıları?
Kime anlatırsın
kahramanlıkla insanlığın taban tabana zıt olduğunu?
Ve insana
insanın çektiği acıları unutturmak için yaratılmış
veya yapılmış bütün güzelliklerin lanetli olduğunu
belki de bu yüzden
hayatımızın büyük bir bölümünün
güzellikler kurbanı bir hayat olduğunu kime anlatırsın?
Basma.
Asyalı.
En geç akla gelen.
Baskı dönemlerinde anılan söyle
kime anlatırsın?

5.

Sıkı dur şimdi.
Bazı demokrasilerde her vatandaş kanun karşısında eşittir.
Ama birtakım vatandaşlar daha fazla eşittir.
Beğendin değil mi?

Böyle iç ferahlatan laflara bayılırsın.
Renklerin desenlerin yerine gelir.
Adın üstünde, basmasın.
Az da olsa siyasetten anlarsın.

İzmir'in zengin ailelerinden birinin genç ve güzel kızıyla
iyi olanaklara sahip Amerikalı Nato çavuşunun
evlilikle sonuçlanan aşkını anlayamazsın.
Ölsen de kalsan da anlayamazsın.
Çağdaş düşüncelerle donatılmış yerli ve yabancı Batılı
yazarlar
istedikleri kadar dil ve yazı döksünler, nafile.
Bilim adamları, sanatçılar
dünyanın en ünlü uygar insanları bir araya gelip
bu evliliğin son derece normal
aşkın milliyetsiz olduğunu
iki gönül bir hizaya gelince
yeryüzündeki bütün samanlıkların seyran olduğunu
anlatsalar
yine anlayamazsın.
Nerden bilsin garipler senin ne mal olduğunu?
Bilmiyorlarsa bundan böyle bilsinler değil mi?
Gel, ilan edelim bütün dünyaya.
Sen, basmasın.
Hiç kimse seninle boş yere uğraşmasın.
"Hayatımız kırıktır, uzağa düşmüşüz" diyen
bir topraksızın ağıdını, açlığını, yasını
nerde olduğunu kendisinin de bilmediği ağrılarını anlarsın.
Salkımsöğüdün ters dikilmiş söğüt olduğunu da
hiç unutmazsın
"Boğalarla ayılar kaderin kapısını aşındıramaz.
Ama dişi güvercinin yüreği aşındırır" gibi
abuk sabuk lafları duyunca bir hoş olursun.
Belli, basmasın.

6.

Çarpıtılmış, saptırılmış, eğri-büğrü olmuş
okunmaz, tanınmaz, kullanılmaz duruma sokulmuş birçok
şeyi seven
oğulları sünnet olunca "He was not scared at all" diye
ilan veren
dağınık, savruk, savurgan, unutkan
gazete ve dergilerin önce sağ sayfalarına
ve fotoğraflarına bakan
garççç, löngürttt, vıjj, bılanççk, foşşş, zınk
haşırrrtt, flaşş vb, "kavram"larla düşünüp konuşan
sağlıklı, dengeli, rahat, kaygısız ve
pişmiş kelle gibi hep sırıtan
çok iyi giyinen ve sürünen
hayvanları kaybolunca hasta düşenleri
sosyal faaliyetlerin sahiplerini ve sahibelerini seversin.
Sen, belki de doğuştan manyak bir basmasın.

7.

Bir ülke başka bir ülkenin içişlerine karışmaz değil mi?
Dışişlerine de karışmaz.
Daha doğrusu hiçbir işine karışmaz.
Her ülke kendi başına buyruk, kıçına kuyruktur.
İsteyen bombalar, isteyen işgal eder
isteyen saldırır, isteyen savaş çıkarır, isteyen siyasi
zamparalık yapar
isteyen pazarlığa oturur, istemeyen ayakta durur.
Allah'ın basması. Allah'ın ümmisi, abdalı.
Öğren bunları. Öğren de
hiç değilse çağma yaraşan bir basma ol.

Al sana tarihi bir bilgi:
İlk savaş Milat'tan 8.000 yıl önce patlamış.
Neden mi?
En son savaş neden patladıysa ondan.

İnanmazsın tabii. Ben basma olsam ben de inanmam.
Dayanamazsın, kalkıp gitmek istersin.
Ama nereye?
Küçük bir tuhafiyeci dükkânındaki rafa
Bayramiç'teki Sümerbank Satış Mağazası'na
daha da sinirlenirsen köylü pazarlarına...
Bir top basma olur durursun.
Müstahaktır.
Ne yaparsan kendine de yaparsın
ve o gün hastalanırsın.
Çünkü sen basmasın.

8.

"Analar günü bir güne sığmaz" diyen anayı anlarsın.
Ne acı ki
anlamayanlarla, anlayamayanlarla
taş çatlasa hiçbir zaman anlamayacak olanlarla
konuşur, yer-içer, düşüp-kalkarsın.
Onlarla aşık atmaya kalkışma
etin ne budun ne ki
sen, alt tarafı bir basmasın.

Bedensel haz üzerine kafa yoran
"Anneler Günü" olan anneleri
bedensel haz üzerine felsefe yapan
bayan entellektüelleri
bedensel haz üzerine çalışan zevk sahibi erkekleri
Bedensel Hazda İlk Adım adlı bir kitap çıkarsan
yağmalayacak olan veledleri anlayamazsın.
Neden bu kadar yüceltiliyor bedensel haz?
Neden ticareti ve sanayisi var? Anlayamazsın.
Sonra da iki çift bedensel haz edildi diye bozulursun.
Biliyor musun "Bedensel Boşalmanın İşlevi"ni?
Biliyor musun "bu bağlamda" Salıpazarı Rıhtımı'ndaki
bir hamalın
hepimizin yakınen tanıdığı cinsel ilişkiye

"tahmil-tahliye" diyebileceğini?
Nedir mi bu çağın bedenle alıp veremediği?
Zorlama zihnini, kavrayamazsın.
Sen basmasın. Ben basma değilim, bilirim.
Bildiririm bedenden başka yoktur tapacak.
Çünkü beden kolay, ruh zordur.
Bedenin söylenebilen, söylenemeyen ölçüleri vardır.
Ruhun yoktur.
Bedenin posterini dilediğin yere asarsın.
Ruhun posterini bulursan asarsın.
Bedenini satarsın.
Ruhunu sattığını sanırsın ama satamazsın.
Bedenin erojen bölgeleri vardır
bunları mutlaka öğrenmek ve öğretmek lazımdır.
Ruhun böyle ulvî bölgeleri yoktur.
Bedenini dilediğin gibi teşhir edebilirsin.
Ruhun podyumu yok ki teşhir edesin.
Dünyada bedenin bakımlı olması, ayakta kalması için
bin kişi uğraşıyorsa
ruh için ancak on kişi uğraşıyordur.
Beden kalabalık, ruh yalnızdır.
Ama sen bu evrensel gerçekleri anlayamazsın.
Sen, basit ve sıradan bir basmasın.
21. yüzyılın sonuna da gelsek
mürekkep bir kumaş olamayacaksın.
Tuhaf dağ çileği.
Boyasız ipek. Pembe gül yaprağı.
Küçük kilim tezgâhı. Bağışla beni.
Söylesem n'olur, söylemesem n'olur.
Basmasın. Çağdışısın.

9.

Cevap ver bakalım.
Vietnam'da gece hayatı nasıl?
Afrika'nın en iyi dans eden halkı hangisi?
Neden bir Bangladeşli gibi bakamaz

bir Avrupalı?
Peki, bil bakalım
Şili'de hayat pahalı mı, ucuz mu?
Ferdinand Marcos'un karısının eli kanlı mı, öpülesi mi?
Cevap ver bunlara. "Duyumsa" basmalığını.
Yalnız, kırgın, sevilmeyen, anlaşılmayan, içedönük ol.
Kopya çek. Kopya.
Asıl kopya, ölünceye kadar çekilen kopyadır.
Taklit et. Maymun ol. Aslına dön.

Sanki değişecekmişsin gibi dert anlattım.
Biliyorum ki sen basmasın, iflah olmazsın.
Kırlarda gezen çıplak ayaksın
duygulanınca konuşmanı şaşırırsın
sabahları kuş yavrusu gibi uyanırsın
ve bu yazıyı
olumsuz bir tepkiyle karşılarsın.
Ama istesen de istemesen de var olmaya mahkûmsun.
Aslen ve doğma büyüme basmasın çünkü. Buna inanıyorum.
Ne olursan ol yaşayacaksın. Buna da.

Şiir Çalışmaları
1992
(1991 Cemal Süreya Şiir Ödülü)

Birinci Basım: Can Yayınları, 1992

OLMAZ

Dikkatle bakıyorum fırtınaya.
Kafamdaki fırtınaya yetişebilecek mi?

Güvercinleri tedirgin etti
sustular.
İnsanlar
silâhları, askerleri, tutsakları seyrediyor.

Fırtınam hızlanıyor.
Yağmur başladı.
Gazeteler çıktı.
Televizyonlar açıldı.
Fırtınam rüzgâra döndü.
Dindi.

Fırtınam?

KAÇ TANE?

Say bakalım parmaklarımı.
Say tabiî ne var?
On tane mi?
Hayır.

Akasyanın yaprakları kaç tane?
Biriken sigara izmaritleri?
Aramızda değil –aramızda bir şey geçmedi–
aramızdan geçenler kaç tane?

Bu, bir 'Durum Yazısı' için alıştırmaydı.
Keselim, haklısın.
Parmaklarım on tane.

SAMAN PARÇALARI

Hiç kimse'ye

Kimsesizliğin değerini bildiğim için
yüreğimle konuşuyorum her yerde.
Uzuyor geceler alabildiğine.
Günler, saman parçaları gibi uçuşup
camlara çarpıyor.
Yine de elimden bir şey gelmiyor;
yalana ve boşluğa karşı susuyorum.

Çığlığımı kimse duymuyor
çığlığımın uzaklara sinmeye çalışan sesini de.
Ama bırakmıyorum yolumu.
Gözlerimin, aklımın önünde buluyor, yitiriyorum.
Kaç yıl ömrüm kalmışsa kalmış, merak etmiyorum.
Yitiriyorum, yok ediyorum.
Yok ediyorum
ki yollara benzeyen bir yolum olsun.

Sözcüklerin mezarını; ağzımı açmıyorum.
Kötü birşeyler yapıp ödemeliyim:
Gök açıkken sıkılmalıyım
hayatımı yıldızlar çiğnemeli.

İsteyen deneyebilir
gönlümü de.

YARIMADAM

Güz yansıdı göğe, suya, yaprağa
o ışığı hiç söndürmedim.
Günün ağardığı saatlerde
izler kaldı küçük esintilerden.
Kendimi biraz çocuksu buldum.

Uçucu bir şey geçti
hüzündü dönen yarı yoldan, buldum.

ALTI GECE

1.

Burada. Evet burada.
Acele etme ama
nasıl olsa karışır birbirine
akla kara.
Küçük, kekre bir şey kalır
bedenin aklında.

2.

Dokunur gibi oldum
yanan karanfile;
ürperdi, aralanmadı.
Altı gece attı damarları.

3.

Gerçeği yarıda kalsa bile
tamamlıyor, besliyor kendikendine.
Göğüslerinden doğan yıldız
kayıyor, akıyor bilinmeyene.

4.

Parmak uçlarımdan yayıldı
her yanıma.
Aksadı, kekeledi
hazlara yabancı bir humma.

BİLMİYORUM

Tanyeri ile Ferit'e

Daha dün geçti acı kervanları
dünyanın titrek bir yerinden.
Gördüm mü görmedim mi bilmiyorum.

Aç ve susuz kaldı bir alıcı kuş
gitti geldi, gitti geldi döndü bildiği yemden.
Yaşadı mı öldü mü bilmiyorum.

Zamana sığmaz bulduklarım, yitirdiklerim
belirir bir bahar günü filizlerden.
Açtı mı açmadı mı bilmiyorum.

Kararır bulutlar, karışık bir rüzgâr çıkar
aynı tozla savrulur doğru ve yanlış.
Bildim mi bilmedim mi bilmiyorum.

RÜZGÂR

Kar beyazı bir rüzgâr
Toz ufağı bir rüzgâr
Duman mavisi bir rüzgâr
Kül görünüşlü bir rüzgâr

Deniz dibi yeşili bir rüzgâr
göğe karışıp kayboluyor.

AŞK

gözümün önünden gitmiyor
suskunluk, şaşkınlık ve hayat
aşk oldukça artıyor.

ÂMÂ

Bulutların arasında gördüm onu
yağmur damlasının yüzünde gördüm.

Giderken bıraktığı, gelince aldığında
yeni tanıdığım birinin bakışlarında gördüm.

Olur olmaz yerlerde karşılaştığımız otlarda
zamana bırakılan sevgide gördüm.

İÇİMDEKİ IRMAK

Annem'e

Kim durdurabilir akışını
içimdeki ırmağın
acılardan acılara koşan saatler mi?

Annem her gece ölen bir kadın.
Yüreğim onulmaz bir düş
bir acemi.

Ben yalnızken solar gece
soğuk bulutlar yüzüme devrilir.
Gökyüzü bulanır
gömülür bir ölü gibi.

Ama yine çağlar o düzensiz ırmak
o serseri.

ÖKSÜZ

Hadi git
gün doğmadan, ilk
geceleyin, son duyulan ses.
Tedirgin bir kuşun
uyanırken çıkardığı ses.

Hadi git.
Beni düşüneceğin âna
benden oralara
bedenin ve ruhun koyaklarına.

RAĞMEN

Kayıp bir gün daha.
Çocuklar büyüyor, yaşlanıyoruz
seni seviyorum.

Soğuk bir çağrı daha.
Tanıdık bir boşluk, dağılıyoruz
seni seviyorum.

Gitti bir arkadaş daha.
Zaman ölüyor, duruyoruz
seni seviyorum.

Gizli-açık bir mutsuzluk daha.
Çok konuşuyorlar, sıkılıyoruz
seni seviyorum.

GEVEZE

Hızlanan yağmurla yarışıyorum sanki.
Vaktim az.
Sabahtan beri birkaç şey söyledim.
Bastıran sağnak bile bitiremedi
söylemek istediklerimi.

ÜRPERİR

Zeynep Erdem'e

İlk ışık düşer gibi yapmaz; düşer.
Suyun kalbi ürperir.

İlk serinlik çıkar gibi yapmaz; çıkar.
Yazın tüyleri ürperir.

Herşeyin her zaman ilk olan bir yanı vardır.
Ben buna kimbilir hangi yolculukta rastladım.
Gelir gider gibi yapmaz; gider.
Kızın için ürperir.

İŞSİZ BİR LİSE MEZUNUNUN ANNESİNE YAZDIĞI

Anne
kuru ekmek yiyorum son günlerde.
Katık olmuyor.
Meyve yok.
İçine battı gözlerim.
Belki bir işe girerim.
Doyarım herkes gibi ben de.

Anne
teke gibi kokuyorum son günlerde.
Sular akmıyor.
Harçlığım yok.
Kefeke tuttu dişlerim.
Belki bir işe girerim.
Yıkanırım herkes gibi ben de.

Anne
hiç uyuyamıyorum son günlerde.
Ay büyümüyor.
Sevgilim yok.
Azmıyor düşlerim.
Belki bir işe girerim.
Uyurum herkes gibi ben de.

TURİST

Oktay Rifat'a

Gözleri
gözün yadırgayacağı bir mavi.
Ege Adaları'nı çok sevmiş
belki de oradan getirdi.
Çorapları beyaz
ağzından hafif köpük.

İşte bunlar belirleyicidir.
Çünkü her zaman yolculuk
düzgün ve doğru bir şey görünce
uzaklaşır
Ege Adaları'm ister.

TERAZİ

Değişmeye başladı
çayın yanında unuttuğun bakışların.
Biliyor musun kaç gün kaldın orada?
Bir yanda ölümler, bir yanda sen.
Hanginiz uzak, hanginiz yakın?

BELLEK

Nalân'a

Deli bulut dağlarda zor kalır.
Hangi rüzgârı çıkarır
hangi yağmuru yağdırır?
Kalplerde belleği olanlar kalır.
Bütün iyi aşklar
yolda kalsa da hatırlanır.

ÇİNGENEYMİŞ

Çamurlara bakın
ayağıma bulanan çamurlara.
Benim çocukluğumdur onlar
çamurlar.

Açlıktan sonra çıkan
saçlarımın kıvrımlarına bakın.
Gençliğimdir onlar
açlıkla çıkan saçlar.

Eteğimdeki şu kırmızı nereden geliyor?
Omuzumda parlayan sarı?
Çamurlara daha çok ışık verin
daha çok parlar benim ışığı
özgürüm, çingeneyim, âşığım.

Felâketlerin içindeki bir kahkahayım
göle düşer ölürüm.
Sizin değil
bizim güneşimizin ışığıyım.
Pencereden içeri giren değil
pencere dışında kalan
güneşin ışığıyım.
Özgürüm, çingeneyim, parlağım.

Ölümüm siyah değil
bizim gibidir.
Eteğim gibi
saçımdaki gül gibi.
Ben ölmedim ki
ölüme gittim, geri döndüm
bizde her zaman olan
hep yaşayan atla
gittim, döndüm.

Kendi güneşimden, kendi güneşimize.

GELGİT

Sabri Altınel'e

Zamanın bittiği
uzak, bilinmeyen yatağı toprağın
geri aldı bağışını.

TUTUKLUK VE KORKU

yorgunluğu kuşkulu kalbin
dilleri yutan kör zaman
apartmanlar arasında dolaşan
çok yaşlı oduncu.

Tutukluk ve korku
varlığın ürkekliği, düşü yokluğun
soğuk dallardaki sığınak
bahara çıkacağına inanan son kuş
görünüp kaybolan dağ morları.

ŞAŞKIN

Ümit'e

Yine de başımız dik, şaşıyorum.
Ey güzel ve hoş havalar
içimize kadar giren görünüş.

Deniz dibinde yosunlarla yaşlanıyorum.
Herkes görür bunu, herkese anlatılır bu.
Canım yalnızlık, sana da şaşıyorum.

AH HAYATIMIZ

Sabah oluyor
içinde biraz ayışığı var.
İkisini de aydınlatıyor gümüş kokusu.

Gümüş kokuyor güvercinlerin uykusu.

ÖLÜ GELİYOR

herkesle birlikte
isyancı.

Karşılıyor, yolcu ediyoruz
ilk ölüden bu yana.

Gündüz ölüyü uğurluyor
gece dans ediyoruz.

YAĞIŞ

Necmi Baba'ya

Yağmurun yağdığını görmek
dokunuyor bana.
Havaya, suya, yaprağa
yağdığını görmek.

Bir bilsem kimdir
güneş doğmadan önce
açan ilk çiçek?

İYİ ÖLÜM

Gece geçen trenlerin sesi kaldı
bir de yangın aydınlığı
kimsesi olmayan ahşap evin yerinde.

SON İLK

Ümit'e, Ümit'e...

Ey son akşam yemeği!
İlk akşam yemeği gibi
hatırlanan ol, e mi?

Nasıl yani mi?
Bilmem, nasılsa öyle.
Ne fazla ne eksik.
tam öyle.

EYLÜL OLUYOR

Küçük bir basamağı bütün varlığıyla geçmeye çalışıyor
yeni yürüyen bir çocuk:
Bütün gücüyle, bütün acemiliğiyle, bütün sevimliliğiyle.
Basamak duvar oluyor, set oluyor.
Ana-babalar denizde, eğlencede, yemekte.
Tahterevalli inip kalkıyor, salıncağın etekleri rüzgârda
renklerle, ışıklarla cıvıldıyor bahçe.
Yeni yürüyen çocuk basamağa bakıyor:
çok uzaklara bakıyor sanki, çok uzaklara.
Eylül oluyor sevimliliği, gücü, acemiliği
bir anlık Eylül oluyor.

Ne Ağustos'u tanırım artık ne de Ekim'i.
Fuzulî bir kalabalıktan dönmüşüm. Aklım ermiyor.
Suç arıyor, suçlu arıyor yatalak gece.
Ben mi çağırdım seni buraya:
Işıklar altına, karanlığa ben mi çağırdım?
Ben mi gönderdim ne olduğunu bilmediğin günler arasına?
Sonradan acıyan geçmişindeki gizleri anlatmaya
ben mi gönderdim?
Haziran'mış o çocuğun geçemediği basamak. Kimse söylemedi.
Süt yumuşaklığıyla geldi: sustu, konuştu. Geçmedi.
Mart bitiyor neredeyse. Hepsi düştü cemrelerin. Düştü ama
bağışla beni bahar, yine Eylül oluyor.

Çünkü, kum ve köpük alıyor çocuğu, aşıyorlar basamağı,
basamakları
hayal bile edemeden gecelerin insanı şaşırtan yerlerini.
Kum, utançtan kayaların kuytularına çekiliyor.
Köpük, boğulup kayboluyor denizin derinliklerinde.
Çocuk, ağlayarak uzaklaşıyor bütün bahçelerden.
Asık yüzlü, suskun bir sabah geliyor.
Herkes buluyor kendine yakışanı ve yakışmayanı.
Kim kımıldasa hafifçe, Eylül oluyor.

Soluyor işte demin ışıyan gün, bulutlar çöküyor üstüne.
Yapraklarını döküyor akarsuların kıyısındaki ağaçlar.
Ağır ağır terkediyor hayvanlarını en sabırlı, en dayanıklı kır.
Elele tutuşuyor gizlenen iki yürek
dolaşıyorlar saklamaların, tehlikelerin yollarında.

— Ne konuşmuştuk en son?
— .....
— Hatırlamak istemiyorum. Eylül oluyor.

RUH YORGUNLUKLARI

Şuradaki ağacın yapraklarında parlayan ışığa bakıyorum.
Bir akşam, sıradan bir sonbahar akşamı
inançlarımızın çoğunu yitirmişken
yine sizi seven, sizi bulan ışığa

Demirlerin arasından geçen
sözcüklerin arasında sıkışıp kalan ışığa

Her şey o kadar düzgün ki
her şeyi atlayıp geçen ışığa

Gelecekleri doğasız mı bu çocukların?
çocuklara görünmeye çalışan ışığa

Soruları çarpıtan, duyguları örten
sakarlıkları bastıran ışığa

Gittikçe parlayan parlayan
kimbilir ne zaman aramızdan doğacak ışığa bakıyor
güneşe dönüşeceğinden korkuyorum

Taa oradaki ışığa bakıyorum
yüzlerini, derilerini, boyalarını parlatan ışığa
Nasıl yaşanacağını biliyorlar
bilgilerini sağlayan ışığa
Ayrı ayrı yerlere gidip yalnız kalsanız da
gelip sizi bulacak ışığa

Şuradaki ağacın yapraklarında parlayan ışığa bakıyorum
Yaşatan ve solduran ışık
aydınlığında parçalanmış sesleri barındıran

İŞTE

Hangi bilinmezliğe aday
bu yoksul zaman?
Saatler, saatler...

Geçti dağ moru akşamlar.
Dindi sağnak anlar.
Dillerimi yuttun
telâş
kim kuruttu memelerini
ikindi anamızın.

ÇAY İÇİYORLAR

Ahmet Parman'a

Hayır. Hata yapmıyorlar.
Çınarlara bakıp öyle güzel dalıyor ki.
Hava sıcak mı, değil mi? Saat kaç?
Bir yere doğru yanyana yürüyorlar.

Hayır. Yanlışlık değil bu.
Kaynağını bilmedikleri gizli bir çarpıntı.
Tam da burunlarının dibine oturdular.
Yorgunlar dinlemekten, bazan zor konuşuyorlar.

Hayır. Kötü bir şey yapmıyorlar.
Çok uzakta o ince mavi buğu.
Yalnız kalmış duyguların unutulmak isteği.
Oraya doğru yanyana yürüyorlar.

Hayır.....

GİTMİYOR

Sen olmadan gitmiyor
taptığım yalnızlık bile.

Sen olmayınca gitmiyor
yenilerini tanıdığım acılar bile.

Sen olmadan gitmiyor
bıktığım, usandığım ölümler bile.

Sen olmayınca gitmiyor
sokağa atılmış bir köpeğin hüznü bile.

Sen olmadan gitmiyor
nar ağacının altına çekilmek bile.

HARİS ALEKSİYU İÇİN
BİR ŞİİR ÇALIŞMASI

Sesinde dünyadaki bütün hayalkırıklıkları
yarın, belki biraz sonra bitecek
şiddetli rüzgârlı aşkların ilk acıları.

Sen mi gittin onlara?
Sussan da ulaşıyorsun
köpüğü patlayacak gizli dalgaya.

Gözyaşlarını akıtmıyor, çağırıyorsun.
Hangi gözyaşı duymaz seni, hangisi akmaz?
Sen ki bir kırgınsın
kıyıya, kıyılara vuruyorsun.
Akma, dur
akıtma sesini ağlara.
Şarkı mı söylüyorsun
ömründen birşeyler mi gidiyor?

Bakışlarında
sana acı çektirenler var.
Yalan söyle, beni kandır, inandır.

Söyle, dilersen yalan, dilersen şarkı
at dünyanın yükünü üstümüzden.

Söyle
at insanların kirini içimizden.

Söyle
at aşksızların yüreğini yüreğimizden.

Söyle
kutuplardan kutuplara kadar.

Söyle
toprağıma birkaç mavilik gönder yeter.

Söyle
çok eski yanık kalplerden
Iota Lidia'dan
yeni yanacak kalplere kadar.

— Bir şey soracağım.
— Saydam mavi bir şey
buz beyazı bir şey sor.

Sonra ne yapacakmışım?
Eksilmiş olan ne varsa
tamamlayacağım.

Neye benziyor dünya?
Yarıda kalmış, unutulmuş bir düşe
uzayan, hatırlanan bir aydınlığa...
Yoksa?

* * *

Ölüm korkusu eskirse...

* * *

Gecekondudan çırılçıplak çıkarak
şehre indi
kör bir dilenci.

İnanmadım, yaslanmadım kıvrak aydınlıklara.
Kendi karanlığımdan sabahın aydınlığına çıktım.

* * *

"Yarı karanlık, yarı aydınlık
sonbahar demek."
Dile getirebildiği tek gerçek buydu.
Buydu çerçeveden taşan ışık.

Yazın biteceğini sezip
ilk düşen yaprak
kimseye söyleme
sevinçli misin hüzünlü mü?

* * *

Kadın, erkeğin tarlasıymış.
Ne olacak hasat zamanı?

* * *

Anılar yırtılıp atılamaz.
Yeniden yaz günceni.

* * *

Dans ettiğini sanıyor
bir diskoda saatlerce.
Bedeninden rezalet fışkırıyor.

Yeni bir şey mi?
İçkili ya da içkisiz yatarsın.
'Bir gecelik'ler olur.
Yaşam bu.
Daha ne olsun?

* * *

Çok yaşlandı yağmurun sesi.
Gel yürüyelim, gençleşsin.

* * *

Boşalmış kalbimi
ayışığı dolduruyor.

* * *

Epeyce yürüdüm mezartaşları arasında.
Aranıza dönmem zor oldu.

Kendine yemek yaparken
elini yakarsın bazen.
Yalnızlık işte.

— Hangi mevsimdeyiz?
— Rüzgârı dinle anlarsın.

* * *

Düşünde gördüğü hiçbir çiçek açmadı.

Kar yağıyor:
Ne gökyüzü var ne yeryüzü.

* * *

Pencereler kapalı.
Perdeler de...
Dün var mıydı bilmem.
Bugün
hiçbir iz kalmadı evde.

Gittikçe uzayan bir gün:
Deniz lâfa dalmış kumsalla.

* * *

Duvarın arkasına kaçan
kertenkele yavrusunun gözleri
gölgemi gördüğünü söyledi.

* * *

İlkyazın ilk günü:
Şaşıyor toprak
yüzüne vuran sıcağa.

Ellerine bakın hayatın
çiçeklerine, dallarına.
Buruşuyor, soluyor, kırılıyor
bize baka baka.

Sunî ve hayvanî çalışan insan aklı.
Aşkın en büyük düşmanı.

Palamutun üstünde
taze kanı.
Burnunun ucunda poyraz
deniz kokusu.

Ey parçalanmış insan!
Aşkın işi başından aşkın.

Acı
biraz yıpranmış eski bir gülün
kuruduğu zamanki haliymiş.

* * *

— Nasılsın?
— Ahşabım.

Düşünüyorum olmuyor
düş görüyorum olmuyor.
Buz gibi suda
azıcık ay gibi.

Kapattım kendimi
dünyaya zarar verenlere.
İnsanın güneşini bekliyorum
her yerde.

* * *

Ne kadar hızlıymış bu örümcek;
elleri, ayakları ölümün.
Geldi işte
ağını örüp gidecek.

Boraz'a

Hastanedeki farelerden korunmak için
adam tutan hasta
iyileşmiş demektir.

* * *

Neden bekliyorum?
Gelecek mi yoksa?

* * *

Ötüyor yaşlı saka.
Eşini bulmak istiyor.

* * *

Küçük gülün
küçük yaprakları patladı.
Hiçbir şey olmadığına
inanmak zorundayım.

Onur'a

Doğru.
Birkaç kez düştüm.
Yere değil, sana.

* * *

Sen sevip de sevmediklerini gör düşünde.
Ay ve ben sabahı ettik.

* * *

Bütün kadınlar güzeldir.
Baharda yağan son karda.

* * *

Açtır da yaşasın
bakışının beyaz gülü.

* * *

Kaç gece yalnız kaldım ki hayatımda?
Düşler, ölüler, yok yere sevinen gelinler.
Ne uyudum, ne uyumadım.
Taşıdım hepsinin yükünü sabaha.

* * *

Ağlama ney
kamışlar yazın yine büyüyecekler.

* * *

Rüzgârla deniz köpüğü:
Acılarımızla anılarımız.

Dünya dönüyor
içinde çocuklar ve acılar var.

Rüzgârın başını döndürüyor kırlangıçlar.
Nasıl eseceğini bilemiyor.

* * *

Biçimlere, renklere bürünmüşlerle geçiyor zaman.
Geceleri, karanlığı çok seviyorum.

Gerçekler
insana göre olmaktan çıkıyor.
Olsun
insanlık ilerliyor.

İki mevsim var, geçiyor:
Papatya, kuru yaprak.

* * *

Çelimsiz bir çeşme
apaçık bir iyiniyet gibi.

* * *

Pencerenin kanatları
zamanı yadsıdı.
Çınarlar solmak bilmiyor
dalgınlığın vardı.

* * *

Hayır. Flaş değil. Şimşek çakıyor.
Seslerin arasındaki sesini
daha iyi görüyorum.

* * *

Hiçbir yerde kalmadık.
Başından başlamak gerek.

Gelir gider
o uğursuz sinirlilik.
Huzurumuz yerindedir.

Güneş batıyor, Ay yükseliyor
buluşuyor gölgeler.

Kimseyi üzmemenin kaygısı
yansıyor bakışlarına.
Belki bu yüzden üşüdü
elleri ve yüzü.

* * *

Afrika'nın yerli halkına da
bir disko açsanıza.

Dalgaların sesine bıraktım kendimi.
Benim yerime
eve kim gidecek?

Doğduğum ev yıkıldı.
Neden önünden geçeyim?

Kuşburnunu soruyor
dünyadaki kiracı.

* * *

Akşamı görüp, ağaçlarına dönüyor kargalar.
Bunu seviyorsan, beni de seviyorsun.

Yeter dökülen yapraklardan çektiğim.

Kirli sular
aktıkça temizlenir.

* * *

Bahçedeki zakkum çiçekleri
düşerken ayrıldık.
Hangisine üzülelim?

Çıplakken
daha iyi anlıyordum söylediklerini.

* * *

Dün tanıdınsa, dün tanıdın.
İkiniz de görgülü, gerçekçi ve uygarsınız.
Hadi, "Do it" canım.

* * *

Bayramın ilk günü.
Annesiyle parka gidiyor
bir âmâ çocuk.

* * *

A. Durul'a

Her yerde Ayışığı.
Kapısını çalıyorum
bir arkadaşın.
Kimse yok.

* * *

Güneşin ilk ışıkları arasında
doğmamış çocuğumuzun yüzü.

Günel'e

Yüzleri kıpırdamadan
ağlayan ihtiyarların
sessizlik örer bakışlarını.

Özgeçmişim mi?
Bulutlu denizler, güneşli mağaralar.

* * *

Rüzgârı duymasın salkımsöğüt.
Başucumda bütün gece.

* * *

İyi ki bitti herşey.
Şimdi o
bir yaz denizi gibidir.

* * *

Erken çiçek açmış
bir ağaca rastlarsan
bütün sevdiklerini çağıracak mısın?

Belki kalmıştır biryerlerde
birilerinde, birşeylerin.
Gelirken bana kendini al.

* * *

Köpekler hiç durmadan havladı.
Gece iyice uzadı.

* * *

Güneş batmadan ayçiçeklerini görebilsem
başka hiçbir şey istemem.

Trenler nasıl bulur yollarını
yakıcı güneşte?

Bu herkesin bildiği yol
ama yalnızlık dolu.

* * *

Uykumun da yalnız olduğu
bir yatakta yatıyorum.
Gerilimsiz bir sabah olacak.

Ne giyersen giy.
Mavi ortancalar çoktan açmış.

Ayda sis var.
Ne kadar yükseğe çıkıyor
çiçeklerin kokusu.

* * *

Sahici olanları bulmaya çalışıyor
amaçsız geziniyorum.

* * *

Ayrılığın gerçeğine
uygun adım gidiyorum.
Neye uygun, bilmiyorum.

* * *

Musa'nın heykeli
kimbilir nerelere bakıyor
nelere katlanıyor?

Tek başına yıkan.
Tek başına uyu.
Kimseye sormazsın mutluluğu.

* * *

Şu güneş batışında
hızı da renk değiştiriyor rüzgârın.

Koparana
kokusunu veren çiçeğim.
Başka bir şey değilim.

Aşk mı?
Köşedeki armut ağacı
dünden bugüne çiçekle donanmıştı.

* * *

Hayat dediğin ne ki?
Yağmur damlaları
ayrım gözetmeden düşüyor her yere.

Sessiz bir gece:
Küreklerin suya dalışı
gözyaşları.

* * *

Dalmış gidiyordum.
Bir baktım
ilkyaz bitmiş.

* * *

Bahar gidecek ama
bırakmayanlar var.

Okyanusun sonsuzluğunu
okyanustaki değil
karadaki görür.

Gölgelik bir yerde uyuklayan keçi.
Boğaz'da rakı içelim mi?

* * *

Nerden bıraktım şu rakıyı?
Her şey ve herkes kendine benziyor.

Ne zaman ayağımı uzatsam
huzursuz oluyorum.

* * *

İlkyaz şafağı sökiiyor
binlerce yıl uzaklaştı dün.

* * *

İlyazın ilk düşüniü
görmeseydim olmaz mıydı?

* * *

Tarlada bir adım daha atıyor leylek.
Bahar iyice bastırıyor.

* * *

Hiç değilse ilk uçurtma olsun
bu bahar.

Renkler aynı, sesler aynı:
Kış ayları.

Sessizliği görüyorum:
Çiçeklerde
arıların ayak izleri.

İnci'ye ve Yılmaz'a

Adını mı soruyorsunuz?
Kendi kokusuyla
sarhoş olmuş bir ıtır.

Sessiz, dingin su
bir damlayla kükredi.
Denize gitti.

* * *

Ne yaptım ki
bu kadar acı esiyor rüzgâr?

* * *

Şiir yazarken sen
yazmıyorken sen.
En iyisi hiçbir şey yapmamalıyım.

* * *

Ben ona bakıyorum.
O bana bakıyor.
Gün ağarıyor.

* * *

Sessizlik ölünce belli olur:
Açık bir gök, yapraksız ağaçlar.

Herkes'e

Yanık tarlalardaki otlar.
Yalnızlık gibisi yok değil mi?

Bütün bir gün
hiçbir şey konuşmadan...
Unuttum nerede yaşadığımı.

Ayrılırken
bu ne ilgi?
Gözlerim yaşarıyor.

* * *

Sen onu küçük bir çalı san.
Bence koca bir orman.

Artık duyamadığım bir ses mi?
Yılanın yuttuğu kurbağanın sesi.

* * *

Sonlu bir yolculuktu
sevdiklerimin kokusu.

Acele edersen
geçtiğin yerleri göremezsin.

* * *

Gitsem bulur muyum
görsem hatırlar mıyım
ev ekmeği kokan ikindileri
ilkel bir resim gibi dolaşan
at arabasını?

Kapının önünde
soldu solacak iki gül ağacı.
Birbirlerini göremeden ayrıldılar
yıllar sonra görüşmek üzere.
Aralık, yıkık bir şey kaldı.

Korkuyorum
nasıl korkarsa doğa
doğal olmayandan.

* * *

Çok aramadı
karada buldu deniz yüreğimi
orada bıraktı
orada kaldı.

Oraların
en güzel gözlü kızıydı.
Başka bir şey yok.

Dil
aşkın karşısında susar.

* * *

İlk günlerdeki kıskançlıkların
gizlemelerin
son günlere neler getireceğini
aldansa da bilemez
ne yürek ne de ten.

Göremez kısık sesler.
İlk acele titreme
yavaşça açan kayısı çiçeği.

* * *

Tatmış mıydı?
Bilmiyor ki hatırlasın.
İstedi, çok istedi.
Erteledi, öldü.

Sevilse suç, sevse ayıp.
Hep başı önde.
Perdeler kapalı.
Ne yapsa utanıyor.
Taşrada bir dulmuş annesi.

* * *

Çok direndi o mavi su damlası.
Bir ara yok oldu.
Yine çıktı, direndi.
Mavi bir su damlası.
Böyle tanımlarsan.
Ne başı olur ne sonu.
Neyin?
Herşeyin.

Ahşap bir evin
yarı karanlık köşesinde
sezip, yitirdiğim beyazlık
yıllarca yansıdı.

* * *

Nerdesin?
Sevgilerin gecesine mi bakıyorsun güneşine mi?

Bugüne kadar, kırılmış
ya da kırılmak üzere olan
daldaki çiçeği kopardım.
Hiç kimse anlamadı.
Bilmem, hata mı yaptım?

* * *

Tembelsin deniz.
En az benim kadar.
Çünkü rüzgâr bekliyorsun
rüzgâr.

Önce saçlarına yansıyor içi
dağıtsa olmuyor, tarasa olmuyor.
Kendisini sorar gibi kendisine, soruyor:
— Böyle mi iyi, böyle mi?
Nasıl cevap verebilir?
Ruhu geziniyor saçlarında
elleri değil ki.

Alnı
bilmediği bir esinti gönderiyor
ve kalbinin gözlerini alan bir koku...
Hemen uzaklaşıyor
düşüyor gidişiyle kurduğu tuzağa.

* * *

O daha önce davrandı:
"Seviyor musun şu kokuyu
faytonların ordaki?"
Ne bilsin
tıpkı ayrılıktaki gibi.

Bir ara aydınlıktı gökyüzü
aşk da öyleydi.

Köpek derisi
çocuk eline benzer
hangisi hangisini sever?

Esniyor
bütün beyaz çiçekler açıyor.

Elleriyle parmakları
iki ayrı varlığın
yıldızlara uzanan kımıltıları
kötü geçmiş gecelerde bile
bulup yitirdiği.

* * *

Bir gün giderse buralardan
iyileşmez bir yara alacaktır heyecan.

Uyurken yüzüne bakıyor
uzun süre bakamıyor
güvercinler uçuyor duvarlarda
kırlangıçlar da görüyor olmalı
dokunamamak kalıyor ona.

* * *

Şu anda bile acı duyuyor
çünkü gördü ağlayışını.

GİZLİ BAHÇE

Sessizlik sarmış bahçeyi.
Köşede
boş, eski bir köpek kulübesi.
Çıt çıkmıyor, yapraksız
akşama ağan ağaçlardan.

Çıplak dalda
yavru karganın sesi;
yüreği ağzında hepsinin.

EV ÖDEVİ

Sait Maden'e

Ne, nerede yanar
uyurken uyandırılmış şeyler?

Kenevir çuvallardaki
una benziyor.
Şimdi ne ki?
Kaçan balon.
Gökyüzü onu da istiyor.

"NE BU?" DEMİŞTİN BAKIP

Ne bu Turgut?
Sahi bu ne?

Bu
bir anlatma, bomboş bir anlatma
bir espri yorgunluğu, yokluğu.
"Böyle bir..."
"Ben ilk defa..."
"Bilmez miyim? Yıllar önce ben de..."
"Dalaktır tabiî en hassas organ.

Bu
zorunlu bir iş yolculuğu.
"Zevk için gitseydim hemen dönerdim.
Duyunca şoke oldum."

Bu
hareketsizlik beyefendi.
Her şey hareket halinde ve herkes.
Bu
hareketsizlikten vücudun dumuru
ya da
fuzulî hareketi sevmeyen birinin onuru.

Bu ne biliyor musun?
Üşümek gibi
eskiden geçirdiğin iki sıtmanın
dalaktaki ve dünyadaki son durumu?

Hâlâ yazıyorum.
Kusura bakma
unuttum ölmüş olduğunu.

Turgut Uyar, gitme döşeğindeyken
bir ara "Ne bu?" dedi.

UMUT

Gonca ile Yıldırım'a

Ne kadar çok varoldun
amma gürültü ettin be umut.
Sus da biraz yaşa.
Yaşarsan
Kütahya'dan en eski çinileri
Japonya'dan en yeni teknolojiyi getiririm sana.
N'olur sus, lütfen sus.
Kendini boşa yorma, yaşa.

KONUŞKAN

Vücudunun sessizliğinde
küçük bir pamuk kozası yuvarlanıyor.
Sabır gölgeleri yer arıyor yüzünde.
Omuzlarında sessizlik benleri.
Elleri
o yumuşak saatler
hiç susmuyor gecede.

YENİ HÜZÜN

Büyükada'ya

Böğürtlen akıyor sanki günlerdir
uykusuzluktan, kaygılardan, düşlerden
gökyüzünün damıtan çeşmelerinden
böğürtlen; koca çalıdaki tek böğürtlen.

KANGAL

Gözleri kapalı
alnında yıldızlar parlıyor.
Gece buna alışık.
Koruyorum düşlerini yine de
kararmasın diye koluna düşen ışık.

GÖLGELER

Erikler ve dutlar vardı.
Yıllar geçti sanki, güneş soldu
gözyaşları parladı.

Kurumuş ağaçlara bakan
küçük bir gökyüzü
bizim yerimizi aldı.

Şimdi biz
acıyla birbirine eğilmiş
ışıktan korkan iki gölgeyiz.

GÖKLER

Gece ağırlaştı. Uyudum.
Dağların aydınlığını gördüm düşümde. Uyandım.
Kimin yüreğine söyledim sabahın ilk sözlerini?
Canım titredi; özledim, solgunum.

Dilim sürçmedi daha önceleri, ben sürçtüm.
Kimbilir nelerin kapısından geri döndüm?
Kuş gibi kendi yurduma sığındım.
Gidip gelen yarı canlı bir ürkeklikle
ilk kez karşılaştı gözkapaklarım.

Şimdi gökler senin adını söylüyor: Yağmur gökleri.
Yüzün duruyor oralarda, sevindiriyor beni.

KISA SÜREN BİR DÜŞ

Görüyorsun
Kaşıkadası süper özel bir malikâne olacakmış.
Sabah hayal kuruyorsun akşama bitiyor.
Gözlüğümdeki deniz köpüğü zerreciklerini siliyorum.
Alnımdaki is lekesini sen siliyorsun, içim titriyor.
Rüzgâr bizi bir kuytuya atıyor.
Hızla kırılıyor hayal.
Kaşıkadası ve özlemler yerinde.
Ne söylenebilir insan ilişkileri üzerine?

Görüyorsun
iskelenin köşesindeki saksıya kimse su vermiyor
ama uçuşuyor çiçekleri sevinçten. Neden
çocuk merakla bakıyor denize?

Dünyanın bütün şiirlerini okusan, okusam n'olur
ne söylenebilir hayat üzerine?

Görüyorsun
ağzından tükürükler saçan dünyalı teknesini değiştirecekmiş.
Olmayacak bir yere sığınıyoruz gelip bizi buluyor.
Yol üstündeki küçük kiliseyi gösterebiliyorum ben.
Önümüzdeki ıssız yokuşu sen gösteriyorsun.
Boş ev bekliyor.
Hızla kırılıyor hayal.
Kaşıkadası ve hünnap yerinde
ne söylenebilir doğa üzerine?

Görüyorsun
kahkahalar içindeki Giritli yaşlı kadını kimse farketmiyor.
Hızla geçiyor Adalar, hızla kırılıyor hayal
ulaşamıyor insan yayılan sessizliğe.

Ay da yok bu akşam, başım dönüyor
ne söylenebilir yarı karanlıkta el sallayan gölge üzerine?

GEÇEN YAZ

Nasıldı geçen yaz?
Acıların telaşıyla geçen yaz,
Bence uygundu, yerindeydi.
Mevsime göreydi
ölülerle güllerin gelgiti.

Anlamadım, anlayamadım
hangi anıyı yaşatır
hangi gerçeğe dönüşür
aşk ile bağnazlık arasındaki ilişki?
Ama uygundu, yerindeydi.

Dinlemek durumunda kaldığım
bazı âşık olmalardaki adab-ı muaşeretler
belki de güllerle ölülerden etkilendi.

Sen bilirsin geçen yaz.
Nasıl isterseniz öyle olsun acılar.
Güle güle ölüler.
Affedin n'olur güller.

GEZGİN İSTEK

Seyrek açan bir çiçek
yaşlı bir yaprağa sezdiriyor:
Kolunda uyumak istiyorum.

Dağlar tutuyor başı dönmüş bulutları.
Güneş, yağmur, rüzgâr...
Ayrılamıyor bulutlar dağlardan
Dayanamıyor yürek biçiminde olanı:
Kolunda uyumak istiyorum.

Hatırlıyor musun aceleci, pişman erikleri?
Ağacımızın adı gülibrişim.
Ağacınızın adı neydi?
Gittik, gidiyoruz eğlencelere, cenazelere.
Gittik ama
geceleyin, gün ortası yollardayız.
Kaybolmak isteyen kısık bir ses:
Kolunda uyumak istiyorum.

Kafesteki aslan, ormana
yataktaki hasta, hayata
suskun mutluluk, çığırtkan insana
herkes birine, yalnız birine
yaşayan kalbe doğru:
Kolunda uyumak istiyorum.

YOLCU BOYUN ATKISI

İngiliz malı atkı'ya

Şimdilik dursun. İyi.
Perşembe günü alırım
hiçbir özelliği olmayan bir Perşembe günü.
Dağılmayan, karışmamış, karıştırılmamış
uydurulmuş şeylerden uzak bir Perşembe alırım.
Alırım da...

Belki geçen kış aldım.
Bağışlatırsam kendimi üşümeye her kış alırım.
Dolarım boynuma ömrümüzün son kışında bile.
Kumrular dem çekerken mi?
Gözlerinin sabahtan kamaştığında mı?
Dolarım işte.

Doğru, sevmiyorum fazla parlak renkleri ama
parlak bir renk değil mi aklına boyun atkısının gelişi?
Biz, yıllardır gizli parlak bir renk değil miyiz?

Hiç ummazdım
ilk kez çok seviyorum
bir boyun atkısının bütün hareketlerini.
Dokunmasam da saracak biliyorum
eskiyi ve yeniyi
geçenlerin içinden sıyrılan diriliği.

Şimdilik dursun. İyi.

KAYIP

Seni yitirmedim, kaybettim.
Cep saatimi yitirdim, seni kaybettim.
Gökyüzünün herhangi bir yerinde
herhangi bir gökyüzünde
kaybettim seni.

Kim kimi buldu ömründe?
Herkes başka bir günü düşündü.
Şöyle ya da böyle
ömründe olmayan dünü düşündü.

Yeryüzünde, hemen şurda
kaybettim seni.
Telaşta, korkuda kaybettim.
Hüzünde, coşkuda kaybettim.
"Mutluluktan ölebilirim" dedin, kaybettim.

Kim kimi tanıdı ömründe?
Herkes başka bir durumu düşündü.
Şöyle ya da böyle
ömründe olmayan umudu düşündü.

Kaybolan ne varsa onlarda, onlarla
geçen günlerden birinde, geçmişte
kaybettim işte, zaman sustu.
Zifirî karanlık bir mağarada
ürkek bir yosun ışıdı, kayboldu.

CAHİL

Hiç öğrenemedim görmezlikten gelmeyi.
Gözümü kapadım, sırtımı döndüm
yürüdüm gittim, öğrenemedim.
Cahil bıraktı beni, şu üç günlük dünya.

KAVUŞMA

Özgentürk'e

Kavuşuyor kelebek, yirmidördüncü saate
özlem acıya, su buluta.

Kavuşuyor unutuluş, yürekteki çarpık aldanışa
sözcükler anlamsızlığa, düşünceler boşluğa.

Zamanla değil, insanla kavuşuyor her şey
kendine ya da karşıtına
günler gecelere, geceler ışımayan bütün karanlıklara.

Kavuşuyor bir dişi bir erkeğe
yıllar kayboluşa, gerçekler hiçliğe.

Kavuşuyor biri bilmediği bir şaşkınlığa
anlayış yalnızlığa, erdem ezilmeye kavuşuyor.

Kavuşuyor şiir yaraşan yazgısına
yaşananlar bırakılmaya kavuşuyor.

DUYARSIZ MANDA

Elbette bir mutsuzluk.
Zamanına göre doğal bir bulutsuzluk.
Doğal mutsuzluk.
İşte burada aksadı.

Her zaman aksar.

Nasıl bir karşılaşmadır mutsuzluk?
Karşılaşmanın damarlarında tıkanan
iliklerinde biriken
ve görünmeyen, görülemeyen mutsuzluk?
Kitabî değildir, kuralsızdır.
Beş duyuyla algılanamaz.
Birden beliriverir orda burda
geceleyin o bilinmeyen saatte, düşte.
Mutsuzluk, duyarsız manda.

Mutsuzluk herkeste
herkesin hayata karşı hayatında.
Bak şurda
görüp geçmek durumunda olduğumuz
durmadan kokan bir baharda.

HİÇ

Korkuyormuş
sevdiğinin her istediğini yapacağından
bir hiç olmaktan.

Çok şey mi anlatır bu?
Eksiksiz, kusursuz tanımı "çok şey"in
bir hiç yüzünden.

Yeryüzünde kim kimi gördü önce
ilk gün ne zaman ağardı
kim ilk bardağı kırdı
kim çıldırdı önce
ilk uyku ne zaman dağıldı
dünyada ne zaman aktı ilk gözyaşları
kim ilk kez adres sordu?
Kim kimi yatağa çağırdı
kim söyledi ilk yalanı
önce kim kimden uzaklaştı
ne zaman karıştı umutla umutsuzluk?
Yazılacak mı bunlar?
Yazılacaksa, neden?
Yazılmayacaksa
bence bir hiç yüzünden.

Yazılmasın, daha iyi.
Yoktur onların geçmişi, tarihi.
Görünüp kayboluverirler, kaybedilirler
uzak şimşekler gibi belli belirsiz.
Seslerini hatırlarız;
yağmur yağar
bazı köpekler korkar
biz de yeni ve acemi yağmaya başlarız
bir hiç yüzünden.

Küçülmeye başlar günler
çünkü kısadır.
Akşam, belli olmaz perdelerden.
— Yavaş yavaş.

Ne belirleyebilmiş kendi hızını
nereden bilmiş?
Gitmiş bir düş, başka bir düşe
arayan, eski sevgili
çocuk yüzleriyle kadın halleri.
Ah bir bilseydim
neresinde duruyorum dünyanın?
Çünkü, duruyorum.

Ey dağları dağ
denizleri deniz yapanlar, duruyorum.

Ey nesli tükenen hayvanlar
nesli olmayan insanlar, duruyorum.

Sevgilere, aşklara, özlemlere, tutkulara
ve yolculuklara ve kırılmalara ve durmalara
tabii durmalara hem de kesinlikle durmalara
birgün akıl ereceğinden korkuyor;
bilmediğim bir yerinde dünyanın
kaptanı, tayfaları, makinesi, dümeni olmayan
ama gövdesi olan
yüküyle batacak bir gemi gibi duruyorum.
Nedeni, basit:
Bir hiç yüzünden.

HEPSİ O KADAR

Ece Ülker'e

Gidilir gelinir.
Belki sağ salim dönülür, hepsi o kadar.
Günler geceler çabuk geçer.
Çabuk geçmez şaşkın bir çocuğun hüznü.
Vapurlar, arabalar, karlar çabuk geçer.
Ayrılık da özlem de her şey...
Her şey çabuk geçer
Ve birden gün ağarır.
Hepsi o kadar.

Gidilir herhalde gelinir.
Bütün gün denize bakmak kadar.
Belki ayvalar çürür.
Bir şeyler kurur, atılır.
Nedir ki uzakta olmak
Ardahan'da boş duran bir ev
hiçbir zaman suyu olmayacak bir kuyu
unutulur, kalır. Hepsi o kadar.

O kadar anlayabilmek
O kadar acemi
O kadar toy
O kadar ilk
O kadar yeni

Ey uğursuz yolculuklar!
Ey yıldızsız samanyolu!
Bir daha hiç olmayacaksınız.
Çünkü yarım ve yaralı kalan
bir akşam
yemin etmiyorum ama
en az günlerce, günlerce kanar.
Doğrudur elbet:
Gidilir, gelinse de gidildiği gibi değildir
hepsi o kadar.

NEYE YARAR?

Gece doğuyor.
Ertele düşlerini
kâbus görmemek için.

Gece doğuyor.
Ertele sevgini
yıpranmamak için.

Gece doğuyor
Ertele yalnızlığını
delirmemek için.

Gece doğuyor.
Ertele geçmişini
mutsuz olmamak için.

Gece doğuyor.
Ertele içindekini
somut, saçma sapan şeyler için.

Gece doğuyor.
Yarın, kim ne sorarsa erteleme
doğru-yanlış bir şey söyle.
Bilmem ne için?

ÇOCUKTUR ONLAR AYRILIĞI ANLAMAZLAR

Uzaklaştığını gördüğümden beri
baktım, deniz seyrelmiş.

Kimse bilmez nelere tanık olduğunu
gördüm, saçların seyrelmiş.

Yeni olanlar her zaman iyidir
Anladım, anılar seyrelmiş.

Tensel şeyler almış aşkın yerini.
Aşklar seyrelmiş.

Benim de annem öldü, ayrıldık.
Ve sildi attı bazı acıları.
İyi ki öldü, farkındayım artık
acılar seyrelmiş.

AŞKIN GÖĞÜ

Yazılamayacak kadar karmaşık.
Yazılacak kadar da...
Dil irkilir.
Sözcükler umduğunu bulamaz.
Durur
hayatın terkedilmiş bir yerinde
hasta ruhu
ve pejmürde giysileriyle.

VASİYET

Öldüğümü duyunca
alma adımı ağzına.
Huzur kaçar
ölüm durur.

Beş duyunun çanı olan sesin
sislerimin içinde çakan
küçük bir fener olur.

Öldüğümü duyunca
bildiğin şeyleri hatırla:
Hayvanlar, içkiler, gözyaşları
yalanlar, hastalıklar, dağıtmalar, de.

İzin verme dudaklarının
adımın oniki harfini bulmasına.
Sonsuz uykum var.
Sevdim, ulaştım sessizliğe.

Öldüğümü duyunca
alma adımı ağzına.

Ruhumun 1998

Birinci Basım: YKY, 1998

ŞİİR ÇALIŞMALARI 1

Çok yorgunum bu bahar.
Küçük bir kış meyvesi görsem
terliyorum.

* * *

Sırası mıydı ateşlenmenin
tam bahar üstü?
Gözlerimi alıyor bütün çiçekler.

Hiç olmazsa
bu bahar akşamı yakmayın
şu floresanları.

* * *

Otelin arka bahçesindeki kiraz ağacı.
Mutlaka uzun uzun bakan olmuştur.

Dikeninin resmini yapamayan
gül resmi yapamaz.

Ben de yaşıyorum
şu boynu bükük gelincikler de.

Gelinciklerin açtığını gören rüzgâr
hemen dindi.

* * *

Yaprakları dökülen gelinciklere bakamıyorum.
Ama, yaşayıp gidiyorum bu çağda.

Baharda çiçekli hiçbir şey giymez, kullanmazdı.
Asıllarıyla karıştırmaktan korkardı.

* * *

Gün ışığı yoğunlaşıyor gittikçe, yoğunlaşıyor
bir şeyler oluyor her bahar.
Ne olduğunu hiçbir zaman bilemeyeceğim.

* * *

Küçücük suların da belleği var
gidiyor, yosunları unutuyorlar.

* * *

Git peşinden ateş böceğinin
ışık perisi olursun.

Dilerim
gündüzleri de ateş böceği olursun
ey sevgili!

* * *

Uğur böceğini karanlığa bıraktım.
Ne kadar derinmiş.

* * *

Yıldız kaydı.
Duydun mu alnındaki serinliği?

Gül yaşlanınca ne olur?

* * *

Seni, çağırmadan bekleyeyim dedim.
Yağmura döndü rüzgâr.

Ne duyarlı bir yağmur.
Yosunun üstündeki toz ıslandı.

Okudun.
Gördün ki, okuttun.
Yetmedi, yaydın.
Ne diyebilirim?
Dağların ışısın.

* * *

"Ateşlendim, hastalandımdan daha iyi" diyor.
Yüzünü bile görmediğim.
Herhalde var bir bildiği.

* * *

Ben "ayı ini" diyorum.
O "ipek böceği kozası".
Anlaşılan
büyük bir felaket geçmiş
başından ya da hayatından.

* * *

"Sakarım ya" diyor.
Çünkü ayağını da kırdı.
Kafanı kırsan boşuna.
Mâkus talihini kır sakarsan.

* * *

Hayallerin dilini bilsem
bütün dilleri bilmiş olurum.

* * *

Nasıl unuturum
yarıda bıraktıklarımı?
Dövülen köpek
her zaman hatırlar.

Ne akıllı insanlarız.
Yaparız ve adlandırırız:
Bozuk baltalık orman.

Beni uyutmayacak hiçbir şey kalmasa
yağmur damlalarının sesinden başka.

* * *

Duyulur duyulmaz bir yağmur sesi.
Neden şiir yazıyorum ki?

* * *

Denizin sesi kaybolmaz
rüzgâr kayalara saklar.

* * *

Ateşim mi çıkmış? Olabilir.
Yazdan kalma bir gündür.

Yalnızlığa inanan bir kadın
doğum gecesini kutladı:
Makyaj yapıp yattı.

* * *

Meyveleri, sebzeleri topluyorlar.
Kimsenin cenazeyi gördüğü yok.

Ömrümün sonuna geldim
hâlâ karar veremedim.
Güz mehtabında
deniz kıyısında mı olmalı
dağ başında mı?

Bir karım olsa.
Hastalansa.
Yatsa yatağa.
Kışın daha iyi bakarım ona.

* * *

Ne karlar yağdı
ışığında şiir yazdığım.

* * *

Kış sessizliğinde bağıra çağıra
geçiyorlar yoldan.
Yalnızlık adını verdiğim köpeğimi
zor zaptediyorum.

* * *

Sonsuzluğu kim öğretti sana?

* * *

Ben, bunca yılı
pencere önünde
saksı olarak geçirseydim.
Sizin olsun şu, bu
su bile istemezdim.

Kırmızı karanfil kokulu
aşkın baharına aldanma.
Alınyazını görürsün.

"Umutsuzum... Korkmuyorum... Özgürüm..."
Nikos Kazancakis'in mezar taşı yazısı.

Hangisi şuşka biber yaşadıklarımın
hangisi bal?
Gel de bil.

* * *

Gösteri dağıtıldı.
Hava kararıyor.
"İyi ki gözaltında" diyor
bir öğrenci annesi.

* * *

Yaz aşkıyla
kış aşkı aynı mıdır?

Rüzgârların esmesini bekleyen
küçük bir pencere.
Kanatları toprağa açık
denize kırık.

* * *

İlk fırsatta ufka bakarım.
Yakın ufuk da olabilir.
ruhumu avuturum.

Bazı şeyler
batarken parlar.

* * *

Gölgesi ağır birine rastlayamadım.
Erken ölürsem
titreyecek gölgem.

Tam patlamamış
paslı bir piştov sesi gibi
duvarda asılıyım.

Soğukta saate bakmam.
Akışını dinlerim.

* * *

Hayatım ağrıyor.
Ağrıdığını duyuyorum.

Nedir bu gece, bu gece ne?
Kimin karabasması, kimin yası?

* * *

Güneş doğuyor.
Dünya bir kez daha yıkanıyor.

KARA BAHTIM

1.

Ne seni çeker
bu terazi, bu kantar
bu kum saati
ne de beni.

Kendi hâlimizde
kaçar dururuz.
Doğrudan değil
dolaylı konuşuruz.

O zaman
kararsın.

2.

Sen, ben, o, başkaları
hangimiz az ya da fazlayız?
Ne tartar, kim bilebilir?
Belki de kararız.

3.

Gece, bir otobüste;
ufuklar aydınlanacak biraz sonra
öyle diyor, doğanın
kalbimizle çalışan saati.

Kalbim uyuyor.
Ne zaman tam uyandı ki?
Bırak, kararsın
ufuklar da.

4.

"Yaş farkı hayatta değil
kâğıttadır" dedim.
Güldüler.

"Aramızda yıllar değil
saatler olabilir" dedim.
"Ne zamandan beri" dediler.
Vazgeçtim.

Aynılıklar da farklılıklar da kararsın.

5.

Güne benzemeyen bir günün
gecesi mi olmuş?

Olsun.
Kararsın.

6.

İsteklerimiz
ki hayat gibi.
Görüyoruz nelerle çevrili.
Ağzımızı zor açıyoruz.
Bu yüzden
kararmış düşlerimiz
kararsın.

AÇILIŞ DANSI

Turgut Ünal'a

Dünyada ilk kez
neredeydi açılış dansı?
Kim kiminle açtı?

Bilmek de önemsiz bilmemek de...

Hayatımızdan akıp giden
hayatımızda biriken herşey
kendiliğinden bir açılış dansı.

Zamanla değil
rüzgârla ölçülür bazı şeyler.
Sen istediğin kadar şiir yaz
ben istemediğim kadar.
Hepsi bir gün, biri yüzünden
çok sonra farkedeceğin biri yüzünden
yalnız, biri yüzünden
kanar ya da uçar.

Her an tetiktedir
kapanış romansı.

TOMRİS UYAR'A DOĞUMGÜNÜ HEDİYESİ

Doğançay, işte oralarda bir yerde
trenden adam indirebilir
küçük tahta köprüsünden geçirebilir
Irmak Kasabı'nı gösterebilir
kavaklarını suyunu havasını sunabilir
öyle bir yer ki, anlatamam görmek gerekir.

Güzelliğini hatırladık da buranın
puştluğunu, kaypaklığını unuttuk.
İnsanı çarpar, kendine çeker
ve hiç bakmaz hemen bırakır.
Çünkü içerde değil yol üstündedir
ana değil, ara istasyondur, uğraktır
sözle anlatılmaz görmek gerekir.

Kendisi bucak merkezi olur, 605 çocuğu var.
Geyve'nin 19 km. kuzeyinde bulunur.
Neresinden geçersen geç herşeyini gösterir
baharda, dalma su yürümüş ergen
güzde, mutsuz taze gelin.
Ah, bir günlüğüne gelse ya buralara
anlatılır gibi değil, gitmek gerekir.

İKİ

Hiçbirimiz yeniden doğamayız.
Doğmaya benzeyen bir şey olur
gönül gözü aralanır.

Haklısın
durur, durulur, bulanır.

Neden bir çift yaprak olsun
beden, o koca orman?

Rüzgârındaysan ona benzersin
ürperemezsin, rüzgâr olursun.

Kısır bir kraliçe
ne arıyor kovanda?

Neden susuyorsun?

Bağışla
bile bile yaptığım dalgınlığı.

Ne demiştin?
"Biri düşen
biri düşmeyen."

BELKİ

"Babam ölüyor
bâri kar yağsa."
Hiç değilse kar yağsa
en azından kar yağsa
hiç olmazsa kar yağsa.

Daha ne olsun
özlem ve gurbet ölüyor.
Kar yağsaydı
belki daha sonra
belki ölmezdi hepsi.

Ölüyor.
Şimdilik bu, tek bilgisi.
Ölümün kar çeken sesi ölüyor.
Uzaklık ölüyor.
O da aynı sesten korkuyor.

Kar yağsa
ah bir kar yağsa
belki Ankara'ya gitsem.
Yüzünü görsem
belki ölmese.

SONRA?

Sonra geçtim gittim bugünlere.
Onlar gibi.
Onlardan biri gibi.
Onlarınki gibi.
Alkışlandım.

Arada bir avunuyorum.
Sakladığım
daha çok andığım
gelinliğimin gölgesiyle.

SONA DOĞRU

Kimse göremez, göremeyecek biliyorum
değdiği yeri içine alan bakışlarını
kızgın kayalıklarda gezinen gölgeyi.
Sayılsa da çözülemez, biliyorum
şaşırtan bir aşkın solukları.

Sürekli yoklaması kendini belleğin
"bu ben miyim, böyle mi davrandım?"
unutup anımsayan, inanamayan varlık
patla son kez, sonsuzca, ta derinden
ve asılı kal doruklarında patlayanın.

YOL BİTTİ, UÇURUM BAŞLADI

Bu şiirin adını bulan
ve yazdıran Ufuk Değirmenci'ye

Yeni bitmiş çimenlerden kalktı
durgun sular boyunca yürüdü.
Canı tazelendi.

Ölüm vadisini unuttu.
Yüreğinin darlıkları azaldı.
Çıktı sıkıntılarından.

Ezilmişlerin, kırık kalplerin sesini duydu
yanlarına gitti
örtüldü bütün hataları.

İyilikle ve suskunlukla korundu.
Güzel bir şey görmek için uzun günleri bekledi.
Kapandı açık yaraları.

Gizlerinin yeri belli değil
belki hile bilmez ruhundadır.
Anmak bile istemiyor bazı yılları.
Bitti diyoruz birbirimize
yol bitti, uçurum başladı.

HERKESE GÖRE

"Vitamin alın Bey! B vitamini..."

Aymazlar, aptallar, vitamin alın
A vitamini...

Cahiller, cadılar vitamin alın
C vitamini...

Dangalaklar, deyyuslar vitamin alın
D vitamini...

Enayiler, edepsizler vitamin alın
E vitamini...

Kerizler, kakavanlar vitamin alın
K vitamini...

Pespayeler, partallar vitamin alın
P vitamini...

"Yorgun ve sinirlisiniz,
Siz B vitamini alın"

SU BOYU

Sular boyunca gördüm
duydum sular boyunca.

Sular boyunca ağladım
estim sular boyunca.

Sular boyunca durdum
yürüdüm sular boyunca.

Su oldum kaldım
sular boyunca.

BAZEN

Ölümleri, ayrılıkları, acıları...
Laf mı yani?
Yıkayıp geçer, peşinden sürükler
zaman ırmağı.
Geriye hayat kalır.

Hayat
bazen soluk bir ışık
bazen aldanan titrek çiçek.
Hayat! Aptal.
Nereye?

KİM?

Rüzgâr ayırır, ayırırsa
ve birleştirir.
Ölmek rüzgâr değil mi?
Öfke, kavga, kan
ayrılık, hınç?

Rüzgârsız havalarda, hayatlarda
kim neyi gördü
kim farketti gerçeği?

HUZURSUZ

Bir tatlı huzur almaya gidin Kalamış'tan.
Hiç birinizi duyamıyorum
şarkınızı da şarkılarınızı da.
Gürültü var burada, bağışlayın.
Tabii önce adınızı.
Beni bağışlarsınız nasıl olsa.
Adınız çok mu sizin?
Ne güzel. Hoşuma gitmedi.

Ne bileyim
bir ney yapayım dedim kamıştan
hâlâ bitmedi.

NE BİLSİN

Çay içersin, ömrün keleplenir
sarar masanı.
Sabah ayazı, sıcak çorba
yalnızlığın tadı, dilin tadı.

Biri gelir oturur karşına
beklediğin biri.
Gözlerinde âni bir kargaşa.
"Bu o mu?" dersin belki.
"Kimi beklediğimi bilir mi?"

ÖYLEYDİ

Aylardan hangisiydi?
Kalbim en olmadık bir anda
sıkıştığına göre
ilkyaz başı olmalı.

ÇOK ARIYORUM SENİ

Ağlamam Turgut, ağlamıyorum.
Alnım kırışır.
Alnım neyse ne de
gönlüm buruşur.

Seni indirdim mi yataktan?
Çıkarsam aklım karışır.
İyidir Turgut
–lâf aramızda–
bize ağlamak yaraşır.

Bir gün olur her şey değişir.
Bakarım buralarda değilsin.
Hep böyle süreceğini sanırım
sürer gerçi, ama sonu değişir.

Denkleştiririm senden kalanları.
Buruşuk bir gül bize bakar kamaşır.
Sonra bir sana bir bana bakar.
Neden biliyor musun?
Medresenin yanındaki kışlanın
önü deniz
bahçesinde çamaşır.

ARAYA

"İçki ve sigara da
satır aralarında..." diyor.

Hayattan satır aralarına...
Ben istemezdim böyle olsun.
Oldu ama.
Film aralarında, ders aralarında
yoğun iş temposu aralarında
aşk aralarında
denize girme aralarında...
Verilmiş, verilecek
bütün mümkün molalarda...

USLAN ARTIK

Senin hüznün bir zamandı
bir zamandır hayatı mahmur.
Neyi değiştirir, istemem değil
istiyor olmam
gözünün içine baka baka
ihtiyar olmam?

"DEĞİRMEN, BİR RÜZGÂR GEMİSİDİR"

(Zeynep Elman'ın bir dizesi.)

Neden
tepeli pelikanın gagasının altındaki torbadan
darbuka yaparlar?

Neden
bir insan "Buralarda üzülüyorum, ağlıyorum
oralarda biraz daha az" der?

Neden
durgun bir kalp
yonca gibi çabuk biçilir?

Neden
mezarlıkta esen rüzgârlar
daha soğuktur?

Neden
havaya bakıyorum
hayvanlara bakıp unutmaya çalışıyorum?

Neden
insanlar gerçek bir duygusallığı
hemen anlar?

Neden
bazı insanların hüznü
kendilerinden önde gider?

Çünkü
değirmen bir rüzgâr gemisidir.

BİLSEYDİM

İlk damlası gözyaşının
bilemem neye benzer
ola ki kendisine.

Sahiden çok ağladım ömrümde.
Hayat mısın ne
erit onları, kaynağına gönder
pek azı değdi.

ZEVKE BAK

Çık geceden
mum ışığından
yataktan:
Zevklerin, hazların
yarı canlı
gözleri aralık
sözümona kaynağından...

Güne karış
öyle kal.
Gör
ruh ne, beden ne.

TUTULMALAR

1.

Deniz Şensöz'e

Okuman için verdiğim
kalıntıya benzer şiiri
rüzgârla mı yıkadın güneşle mi?

Parmaklarınla hafifçe bastırıp
koydun masanın üstüne
sessizce sakladığın birşey gibi.

Anladığımı sanıyorum
neler düşündüğünü
nasıl bulduğunu bu şiiri.

Soracaktım oysa, tutuldu.

2.

Saçların düşüyor
bazen durduğun yerde
yüzünün "yaşlı gösteren" yanma.

Sinirlenip, bulduğunla topluyorsun.

Saçlarınla yürüyüşün
öyle benzemiş ki sana
yılların ve yaşının değil.

Sana tutulmuş, senin.

3.

Işık kaybolur
karanlık kaybolur
kimbilir nereye gider?

Bulduklarımız da...

Ses kaybolur
görünüş kaybolur
belki aslına döner.

Var olduğunu sandıklarımız da...

Islak ve kaygandır
umutla umutsuzluk arası
dayanamaz kaybolur biter.

İnandıklarımız da...

İyi ki "öyle bir şey" var
"öyle bir şey kaybolmaz ki"
bir yerlerde tutulur.

4.

Yüzün mü sesinden etkileniyor
sesin mi yüzünden, bilemiyorum.
Bilemeyeceğim bu gidişle.

Gözlerinin parlamasından gözlerim kamaşıyor
bazen, o değildi sanki, sönüyor, anlayamıyorum.
Anlayamayacağım bu gidişle.

Bir bakıyorum ışıklar, sevinçler içindesin
bir bakıyorum gençliğin geliyor aklına, soramıyorum.
soramayacağım bu gidişle.

Ne yapabilirim ki?
İçim tutuluyor, susuyorum.

SAKIN HA!

Görme, ilkyazdan önceki ağaçların düşünü.
Bilme, boşlukta can çekişen sezgiyi.
Sevme, sevilmemiş birinin kaçamak hüznünü.
Gelme, gittiğin yollardan, gördüğün yerlerden.
Bunları söyledim kendime:
Ama, nerde?

BERNA TİLBE'YE SORULAR

Bir arkadaşın
altı yaşındaki bir arkadaşın adı
çiçeğe yazılır mı?
— Yazılır.

Bir arkadaşın
kuşuçuşu adındaki bir arkadaşın yaşı
"karanlık bitti"ye yazılır mı?
— Yazılır.

Bir arkadaşın
sabah bakışındaki bir arkadaşın yüzü
"öpücük anneciğim"e yazılır mı?
— Yazılır.

Bir arkadaşın
ceylân kaçışındaki bir arkadaşın yürüyüşü
"çimen açtı"ya yazılır mı?
— Yazılır.

Bir arkadaşın
her gün özlenen bir arkadaşın arkadaşlığı
buğulu pencere camına yazılır mı?
— Yazılmaz, yazılmaz...

ZAMANLA

Düşününce uzaklarda olduğunu
öyle uzuyor ki zaman...
Bugün ne?
Hafta bitti bile.
Bana sorarsan daha günler var.
Ne acı
günlerle ölçülüyor ayrılıklar.

Duyunca uzaklarda olduğunu
öyle duruyor ki zaman...
Saat kaç?
Gün bitti bile.
Bana sorarsan daha saatler var.
Ne tuhaf
saatlerle ölçülüyor ayrılıklar.

Bilince uzaklarda olduğunu
öyle ağırlaşıyor ki zaman...
Güneş doğdu mu?
Sabah bitti bile.
Bana sorarsan birkaç dakika var.
Ne korkunç
dakikalarla ölçülüyor ayrılıklar.

ŞİİR ÇALIŞMALARI 2

Kendimin bile
her istediğini yapmam.
Astarı yüzünü geçer.
Ölsem de toplayamam.

* * *

Güneşe baktım, şiir yazdım.
Bir kadın çırılçıplak öldü.
Yalnız kendisi gördü.
Şiir yazdım.

* * *

Bir ürpermedir
yoğunlaşan gecenin anlamı.
Yarıda bırakılmaya mahkûm
ve hiç acıtmayan bir ürperme.

* * *

Topladığım güz yapraklarını
başımda döndürüyor
durmuyor rüzgâr.
Ne dediğini anlamıyorum.

* * *

Kolay unutmaz ormanı meşe
kesildikten sonra da işler.

Çağ değişti:
Nasır ayaktan başa geçti.

* * *

Belli, iyice ellenmiş
hiçbir şeye şaşmıyor.

Hayatımı dolduran insanlar azalıyor:
Ruhum da.

* * *

Güneşe takarlar
sulardaki eski güneşe.

Gözlerinin zeytin yaprakları
rüzgâr olup üstüme sinmeye başladı.
Hepimizin yüzü gitti geldi.

* * *

Canımın üzüldüğü bir kıştı.
Yerler kapkardı.

O günler geçti.
Ayrılıklar başladı.

Acılarla dolu
insanın gönül cebi.

* * *

Sana yakınlaşmam uzaklaştı benden
yorgunlaştırdı.

Ne yapsam geri geliyor
umarsız düş.

* * *

Kuşların ruhlarıyla yıkanıyorum
her sabah.

Büyük bir ölümle çarpışıyordum.
Bitmedi, bitiremedim.

* * *

Yaşamaktan korkarım, ölmekten değil.
Nesi var ki ölmenin
nesinden korkayım?

* * *

Mevsimlerden etkilenmiş
aşk mektuplarını
yazmak isterdim.

* * *

Uyku nefesleriyle çıktılar yola
yüzlerinde güleryüz
ve uğurlama gördüm.

* * *

Duman oluyor ot
tahta, gece.
Senin yokluğun
dünya dengesi
sokak çocuğu.

* * *

Alıp başını diyar diyar gitmiş.
Kadının gönlü kaçmış.

"Bâri tabutum uzun olsun" diyen cüceye
"Colormatic rica ediyorum" diyen âmâya
"Başınızı ağrıttım özür dilerim" diyen dilsize
"Sesini biraz kısar mısınız?" diyen sağıra
benzediğimi hissediyorum bazen.

Korkunç bir kar günü.
Tokadı yedim
yüzümü aradım ortalıkta.

Kemiklerim
yorgunluk kazanmaya başladı.

* * *

Gidiyor aşklarım, arkadaşlarım.
Baharı donan bir dalım.

* * *

Rüzgâr kuytulardan çekildi.
Ben hâlâ burdayım.

* * *

En sevdiğim koku gibi
verdim kendimi sana hayat.
Beni bırakamazsın.

* * *

Yol uzun, ufuk engin.

* * *

Ey yalnızlık!
Seni yalnız bıraktım.
Bağışla beni.

* * *

Doğan yıldızlara bıraktım geleceğimi.
Aydınlattığı kadar.

* * *

"Sen arama, ben ararım.
Belki de gelirim."
Hâlâ...

Bunca yıl sonra, içimdeki dalda
senin bir yaprak izi olduğunu gösterdin.
Hoş geldin. Geç, yaşa.

* * *

Ben hukukçuyum
Sen çiftçisin.
Zaman benim için ne
senin için ne?

* * *

Bunayacağım, bunarım elbet.
Belleğimi
hayalgücü gibi geliştiremezsem.

Uyumadan önce
sevdiğimin içine saklansam, diyorum.
Kış bırakmıyor.

* * *

Mezarıma sulu kar yağacak.
Gel de öl.

* * *

Kar ağırlığından çökenler
kırılanlar var şu dünyada.

Her kış
bazı aşklara benzer
ilk kar.

Odun kömürüdür bazen hayatımız.
Karlı bir dal
kül olmuş bir dal.

Sulu kar yağıyor.
Kışın yerinde olsam çok sıkılırdım.

En sevdiğim yerler
adı olmayan tepeler.

* * *

Rüzgârlı havaların
resmini yapabilseydim...

* * *

Bilmediğim bir yolda
yağmur altında
geçip gitseydi hayatım.

Teselli ediyorlar:
İnşallah bundan sonra

* * *

— Değer biçilebilseydi.
— Nelere?
— Bugün değeri olmayanlara.

Kızın omuzundaki sincap kaçtı.
İliklerime kadar ürperdim.

* * *

Yaşlı bir kadın:
Hayatını, acılarını
ve yaşlılığını sindirmiş
yaşlı bir kadın.

Beş kuruş vermedim
hiçbir dilenciye.
Beni de birgün
dilenebilir diye.

Saatlerce içmeyi bıraktım.
Geceyi dinliyorum
sabahı, bütün sesleriyle...
Önümü zor görüyorum.

* * *

Kibele Tapınağı'nın karşısında
çapıt bağlanan bir ağaç.

Posta kutum yok.
Toplayamam yalnızlığın meyvelerini.

Elimde avucumda ne varsa satsam
yerine yenilerini alsam.
Yine yalnız kalır mıyım?

* * *

Sabaha kadar oturdum.
Sabaha ait birşey görmeyince
uyuyamıyorum.

* * *

Korudaki kuşlar çıldırmış.
Deniz manzarası olsaydı
kimbilir kaça içerdim bu çayı.

Gencecik bahar dalını
kırıp atmışlar.
İçindeki kuş sesleri
bitene kadar kurumaz.

* * *

Hiçbir mülküm yok
zamandan başka.

İNŞAAT

Yapmak isteyen yaptı.
Kimilerine göre belirsiz
kimilerine göre belirli.
Ama, yaptı.

İsteyen "gece" der
istemeyen "geceyarısı"

DEĞİŞMEZ

Bu yılları boşuna beklemişim
günler solup giderken damlarda, odalarda.
Gençliğim
göster yüzünü bana:
Bakarım
korkularım, kuşkularım silinir.

Nedir bu kitaplar, bu şiirler?
Nedir kayalaşmış sıkıntılar, uçup giden sözler?
Nedir aklımın ermediği şu olup bitenler?

Buduyor zaman dalları, acıları.
Hayatım, kapalı bir hava
açılmıyor.
Geldiğim yerlere kayıyor gözlerim.

Çocukluğum
ver elini bana.
Kuşat kökleri, geleceği.
vaadlarla gelme, karlarla gel
kızaklarla gel, faytonlarla...
Senden uzakta eridi gençliğim.

Ölümüm
duy çığlığımı.
Duyur kendini bana.
Tanıyamıyorum bu çağı.
Belli, erken gideceğim.

BAMYALAR

Birkaç bamya tohuma kaçmış.
Durup dururken nereden çıktı bu?

İyi ki kaçmış.
Onlar ve bazıları
tohuma kaçmasaydı
biz tohuma durabilir miydik?

TULÛİ

Geceler soluyor
şakayıkların yaşları
sevgime damlıyor.
Baktım gelmemişsin.

Hiç unutmuyorum
hava kararmış
mevsim yağıyor.
Ey yalnızlık
sığınacak yerim sensin.

ERKENCİ

Balkonlara pek çıkılmadığı gecelerdi:
İlkbaharın ilk zamanları.
Güneşli günlerde biz...
Onlar da kâr etmiyor
ya kanser ya kalp ya beyin kanaması.
Haklısınız efendim; içki, sigara.
Neden başka türlü bakalım hayata?
Güneşli günler mi?
Ben buralara çok önce
çok erken geldim.
Kimin ne anladığını bilemedim.
Ben geldim, güneş battı.

DURAKLAMA

"Gel. Bir yüzünü göreyim. Hiç olmazsa
dertleşiriz. Sonra hiç vakit olmayacak."

Vakit, onu yaratandan geldi.
Ama, olmadı.
Hiç olmazsa gelmedi.
Sonra hiç dertleşemeyiz.
Gel, birgün vakit olmayacak.
Dertleşiriz, gel.
Sonra?
Hiç.

GÖRKEM

Bırak bana vahşi çiçeğini
bastırayım sözcüklerden yanan
kuruyan ağzıma.

Bastırayım açılıp
kapanan yapraklarını
sızan tohumlarını.

Bırak bana vahşi çiçeğini
toprağı göle dönsün suyundan
kendi çukurundan.

Yağsın içime ıslak sesi
yetmesin çarpıntı, yetmesin ter
aksın, boşalsın seli.

Vahşi çiçeğini bırak bana
kılına bile dokunmadan
tomurcuğuyla, hızıyla.

Bırak duyuları acemi
yüreği yeni çalışmaya başlamış
şaşkın, inançlı adama.

DİYALEKTİK

Kaçış geri dönüştür
ölümdem ve hayattan.
Bak, kaçıyor işte
gideceğinden, geleceğinden.

Kaçan, bazen geri bile dönemez
olduğu yerde durur, kalır
kaçma korkusundan.
"Kaçan bir kaçaktır.
Korkan bir korkak."
Böyle diyorsunuz.

Bana kaçmayı, sığınmayı öğrettiniz.
Bana korkmayı, korkutmayı öğrettiniz.
Kaçtım.
Korktum.

Kaçtı bir toprak, büyütemeyeceği gülden
Korktu bir su, geçemeyeceği denizden.

Kaçtı bir insan, bir insandan.
Korktu biri, korkulmayacak birinden.

Sabah, geceden kaçtı.
Gece, sabahtan korktu.
Hiçbirimizin akledemeyeceği kadar.

BENCE DE

Beni uykulardan çekip alan
gözlerimi alan, başımı döndüren
varlığına döndüğüm
bir adı olmalı alnının.

Bir daha
düşlerimde bile görmek istemediğim
gözyaşlarındaki tepelerin bir adı olmalı.

MUAMMA

Dönüyorum işte
başladığım yere ve güne.
Nerede birikmiş
nasıl birikmiş?
Nasıl gördük, anladık?
Nasıl çıktı
sabaha karşı
pencere önüne?

Geçen
zamanı da kuşatır
geleceği de.

GÖRÜNÜŞ

Pencerenin kıyısından
gecenin kıyısından bakıyordum
kırlangıç yuvalarına.
Ay vurmuştu sokağa.

İki kişi yürüyor yanyana.
Her zaman, her durumda
"sev-gi-lim" diyecekler.
Gölgeleri ötelere uzanmış, arkalarında.

BİR KÖŞEDE

Daralanlar
kalpleri sıkışanlar
senin ve sana benzeyenlerin
yüzünden nefes alıyor.

İŞTE, BÖYLE

Yaz geçecek
ve bir anlamı kalmayacak
herhangi bir anlamı da kalmayacak.

Şimdi, sen bunu
canlı caz dinler gibi dinleyeceksin.

Gördün mü?
Şiir ne kadar kolay.

YABANIL

Aklımın göğünde
ne karayel, ne lodos, ne bulut...
Kimseye "sevgilim" demeye gelmiyor
aşk başlıyor gömlek değiştirmeye
yılan olup kaçıyor
buğday tarlalarına.

Koşma, yakalayamazsın.
Unut.

SÖNMEYECEK

Ey ruhumun telâşı, kalbi!
Ey ruhumun içime işleyen kokusu!
Zeytin kütüğü yanarken ağlar
fındık kabuğu bir ritm tuttururmuş.

Benimki silme sağır yürek üzüntüsü.

SÜREÇ

Ruhumun belirip kaybolan
çilekeş köyü.
Yaşamı
her geçen gün
daha çok sevecek kadar
yaşlanıyoruz.

YAZGI

Dizim dizlerim!
Neler gördü, nerelere gitti
neler yaptı, neler taşıdı?
Yeni farkettim, ağlarım
dizlerim için
dizlerim için.

ÖYLEDİR

Ruhumun unuttuğu
gözyaşları varmış.
Yeni görüyorum
yeni öğreniyorum.
"Eskimeyecek" dedi
gerçeğine yakın bir kelebek:
"Eskimeyecek."

İYİ

"Ruhumun hüzün ormanı.
Yabanıl dağ ceylânı.
Karamercimek, kuzu kestanesi
güneşteki domates.

Ruhumun üzgün yanı
can sıkıntısı, çaresiz acıları.

Ruhumun geceleri yaşayan, yaşatan
solgun pervanesi." diyor.

"Seni dünyanın
bütün şeftali çekirdekleri kadar
seviyorum."

RUHUMUN EV EKMEĞİ

Hamuru çok yorucu
teknelerde yoğruldu
bildik, eski.

Buğdayı
yamaçtaki kurak tarladan
başakları taneli.

Böyleydi ruhumun ev ekmeği
ürktüm, korktum ondan
bir yabanıldım
kaçıp durdum zamanlarca.

Şimdi, baharın telaş içinde gelişi gibi
uyutmuyor alnındaki ekmek kokan ışık
sıcak bir sessizliğin kıyısında kapanıyor
başka bir sessizlikte aralanıyor gözleri
çipil, kerkenez, kardelya.

RUHUMUN DOMATES BAHÇESİ

Büyükbabamın yaptığı
kabartma haritanın
göğünde uçtun
kaybolur gibi oldun.

Güneş koktu koparınca
yenidünya bitkisi
çok dallanan
meyvelendiği zaman eğilen
çok ışık ister
ağır topraklarda verimli olur
fideleri şaşırtılır.
Ne de olsa sevda elmasıdır.

Çiçeklerinin düşlerimdeki gülümseyişi
hoşuma giden yarım başağrısı gibi.
Başımı kaldırıp baksam
uzatsam elimi
gözbebeklerinde domates bahçeleri.

RUHUMUN YILLAR ÇEKEN ŞUBAT'I

Nicedir yalnız dolaşan
bir rüzgârdan yaratıldık o gece.
Omuzlarımızın arasına sıkıştı.
Yüzümüze bakıp yol açtı karanlıkta.
Çok olmuş görüşmeyeli
çok olmuş vazgeçmeler
çok olmuş konuşanlar karışanlar
alıp başını gitme isteği çok olmuş.
Deniz dibi sessizliğinin ağaçları
yaprakları azalmış.

Önemse önemse her şeyi
sevgililiği, aşkı, beraberliği... her neyse.
Sonra, elinde yalnızlığın eli;
o ne dedi, bu ne dedi, kim ne der?
Hepsi susar birgün, belki utançtan
geçer otursun
bakarsın, elinde yalnızlığın eli, diyordum.

"Biraz gün ışısın" dedin. "Işıdı, patladı hattâ
ışıdım, ışık oldum. Sevdim, kaldım" dedin.
Yıllar çeken koca Şubat!
Ruhumun Şubat'ı!
Gözlerinle dönüştürebilirsin mermeri
elmas başlar.
Sabah olur
seyirir gökyüzünün her yeri.

RUHUMUN GECELERİ DE GÖRÜLEBİLEN YAPRAKLARI DÖKÜLMÜŞ AĞAÇLARI

Bulutlar neden ufuklarda durur?
Ruhumun gözbebeği, gönlümü kilitleyen
ruhumun ummadığım anda açan çiçeği
gölgem ol, bulutum ol, konuş biraz.
Neden ufuklarda durur?

Güz gelse
herkes sarardığını sansa.
Neyin mi? Bilmem
herkese sormalı.
Derler ki, herşeyin.

Güneş düşer güze, içine
dinlenir yazın gözyaşında
ben, özlerim.

Gökyüzü güzden sonra
karlarla dolu bir bahçedir
ben, özlerim.

Kuş, o kuş değil
dalda bir yuva, bakar sabaha
ben özlerim.
Ruhun ve ruhum şaşırmışsa
nâşa kavuşamadan daha
ben, özlerim.

Yetişmeyeydim seni görmeye
yatağımı değiştireydim
daha az su almak için.
Küstü o su akmaz oldu.
Kar körlüğüne yakalandım
duranı yürüyor sandım
özlerim elbet, kaçaktım, yakalandım.
Yaşlı bir gençtim
kemiklerim zayıftı.
Nerden bildin beni?
Nerden gösterdin? Bakar mısın, dedin.

Ağaçların ve kokun
burnumun ucunda titriyor.
Düşlerim tutuluyor.
Bana baktığını sezince
hayat yeniden başlıyor.

Hüznü, umutsuzluğu, yalnızlığı
yeisi, elemi, çaresizliği
kendi başına bırak
yalnız bırakma beni.

BATMADI, SOLDU

Cenazeden geliyorum
bütün cenazelerden dönmüşüm.
Yüzünle olsun, sevindir
anılar, acılarla kaybolmasın.

Gelişini bekliyordum
kapıdan girip, gidişini,
Utancınla olsun, iyidir
canım biraz acısın.

Gelişini bekliyordum:
Kırlardan –karlardan da olabilir– gelişini
alıp başımı gittikten sonraki gelişini
gider gibi yapıp gelişini.
Ne diyebilirdim ki?
Bütün kavga burda çıkar.
Kavgaların
ama hangi kavgaların
tarihi çıkar.
İki kişinin ve pekçoklarının
gelmişi, geçmişi çıkar.
— Demedim mi ben sana?
Hadi söyle. Cevap ver.
— Bilmem ki.
Ben, bir bakıma
tepeden tırnağa cahilim.
Sadece gelişini bekliyordum
senin ve gelmeyecek olanın.

Biliyor musun, biliyor muyum?
Bunlar ve diğerleri
şiire de benzese
hiçbiri kâr etmiyor.
Ben geldim, oradaydım; güneş battı.
Herkes ona, o yana baktı.
İyi ki dersimiz aşk.
"Âşık olmadan gidersen
o toprakta ot bitmez" dedim.
Konumuz, ayakta kalmak.
Derdimiz, ayakta kalmak.
Hayat dediğin nedir ki?
Kısa, pahalı, zor, acı.
— Kapıcı geldi mi?
İyi, bir su getirsin, yeter.
İyi bir su.

Ben de bir ara bitiririm
şiir denilen illeti.
Nedeni mi var?
Ömrümün kısalığını
anlıyor gibiyim sanki.
Saçma!
Bak ne geldi aklıma:
Bizim zamanımızda
kanser yoktu değil mi?
Bizim zamanımızda ne vardı?
Olmayan bizim zamanımızda...
Satın alma gücümüz olmadı
iktidar istemedik.
Zaman onların oldu.
Bize anlar kaldı.

Ne güzel yanıldık.
Güneş batıyor sandık sözgelişi
bazen soldu, batmadı.
Gazetelere korkarak baktık:
Ölen ben miyim?

İlk ölümüzden bu yana
belki de Stenka Razin'den
bütün cenazelerden
ve merasimlerden dönmüşüm.
Saysam, devlet-millet mahçup mu olur?
Gün bulanır, gece...
Umutlar –kimbilir– çok erken patlar.
Burda bir ah çekmek gerekir
ama istemiyor canım.
Biliyorsun
bana böyle şeyler yazdıranlar
bize çok pahalıya patlar.

ŞİİR ÇALIŞMALARI 3

Bavulun
bu kadar ağır olacağını bilseydim
ayrılmazdım.

Aldım.
Kullanıyorum.
Az kaldı:
Hayat

Yaşlanırken uyanık olmalıyım.
Sülâlemin kötü huyları
beni bulabilir.

* * *

Yerlerde sürüklenen çınar yaprakları!
Sizin yüzünüzden kaybettim...

Zengin bir masa:
Ortasında bir sürahi güz suyu.

* * *

Yapraklar dökülmeye başladı.
Dikkatli olmam gerekiyor
birşey düşünmemeliyim.

* * *

Yapraklar düşerken
etlerim sızlıyor.

Mezarlığın önünden geçiyor otobüs.
— Kola alır mısınız? diyor.

Alıp başımı gidiyorum. Bu, benim.
Arkama bakmak istesem. O, kim?

* * *

Sus be köpek.
Gece bitmeyecek.

* * *

İyi ki kırıldı
dedemlerin evindeki ayna.
Çocukluğuma bakamayacağım.

Günümüze göre olmayan
bir aşk tanımı:
Dağ sâkinse
yağmur da sâkindir.

* * *

Yalnız kalmak istiyorum.
Gözlerim bırakmıyor.

Bir sevgilim
küçük bir bahçem olsa...

* * *

J.L. Godard'ı düşüneyim, dedim.
Kafamda acı bir rüzgâr.

* * *

Gelip geçenler bakmak isteyecek
kapıya, pencerelere.
Ne de olsa yalnızlık.

Üstüne, dünyanın
bütün gecelerini örtsen
saklayamazsın gerçeği;
aşk, denen tartışmalı gerçeği.

* * *

Yüreğimin bir ucu uçurtma
bir ucu gözle görülmez kayalarda.

* * *

Kes şu gürültüyü sessizlik!
Sen ondan büyüksün.

Vidanjör biraz önce geçti.
Denize girilebilecek yerler azaldı.
Lağımcı geçiyor sokaklardan.

* * *

Ses gibi gidiyorum
içi karanlık aydınlıklara.
Körleşip dönüyorum.

Ağzını bile açmayan bir aç:
Gözü yaşaramaz
kanı sıcak değil.

* * *

Geldim gidiyorum
hâlâ duruyor orada
aşkın sisleri arasında
belli belirsiz bir karaltı.

Ölmek!
Yaşlandığım için değil
saçmalığına inandığım için
ciddiye alıyorum seni.

— Neden terliyorum sevişirken?
— Öküz terliyor, çiftçi terliyor, toprak terliyor.

Uyandıktan sonra
uyuyuncaya kadar
bir tek sözcük
çıkmasa ağzımdan.

Yanımda sevgilim olsa.

— Sıkılıyor musun?
— Avuçlarım, yağmur yağmış iki sokak.

Bazen karıştırıyorum:
Şiir mi yazıyorum
telesekreterlere mesaj mı
bırakıyorum?

"Seçici davranmazsan
hiçbir yol zor değil" diyorlar.
Yürümeliyim.

Sevdiğimi
sevmediğimin karşısına koymak.
Çok kolay.
Altından kalkmak zor.

Rüzgârla büyümüşüm.
Taa dağın ordan geliyor orman
kâğıdın kenarına kalemin ucuna.

Sarı, kuru, kurutulmuş
eski şeyler bulaşırsa aşkına
beni orada arama.

Yazı yadırgayan
ilk ateş böceği.
Korkma
ben de biraz senin gibiyim.

Saatlerce yürümüşüm
ırmak kıyısında.
Biten yolun yalancısıyım.

Ayrıldık.
Pek etkilenmedik.
Ağaçlar
çiçeğe durmuştu.

Bütün gece
Ay ve ben...
İzmir'de indik.

Hiçbir yere, hiç kimseye
gitmek istemiyorum bu gece.
Otele, yalnızlığıma bile.

Yaşlandıkça
daha çok seviyorum içini.
Evet, içini.

Bedenlerimiz gibi çıplak değilsek
uzaklaşır bize bakar
bizi bekler sevişme.

Yağmurdan sonra
güneş çıkmadan
bir domates kopar tarladan.
Ne yapacağına kendin karar ver.

* * *

Tanrı canımı koymasın
doğru söylüyorum:
Fidanların ışık almasını
karayelin yıktığı ağaç sağlıyor.

Bütün gün oturdum
otel odasında, bir başıma.
Kararımı verdim:
Aklımı çığrından çıkaran
bir şey yoksa
içerisi de bir, dışarısı da.

* * *

İyi ki çöpçü değilim.
Nasıl süpürebilirdim
dökülmüş yaprakları
çiy damlalarını?

Kalbimin bir yanı
hep boş kaldı.
Şiddeti
ölçülemeyenlere karşı.

* * *

Ellerimden başladı yaşlılık benleri
yüreğimden değil.

Sevdiğimi sanmışım, sanmıştım
o zamanın başında.

Her zaman
kendi bildiğini okumanın mirası
bir tek sana kalır.

Gerçekten merak ediyorsan
önce akıl düşer öne.

* * *

Yetinmeyi huyum bilirim.
Bu yüzden koptu
bu yüzden çektim.
Bundan sonrası, cabası.

Gafil avlar
sabaha karşı
kalp gürültüsü.

* * *

— Çocuk doğurmak istiyorum.
Çok istiyorum.
— Doğur şekerim. Doğur tabii.

Nasıl olsa annenlere yakınsın.
Sabah bırakır, akşam alırsın.

Kırlangıç sesi duymayayım.
Dağılıp gider, en ağır sıcak.

* * *

Karanlık iyi huyludur.
Ne istersen o olur.

* * *

Bilimadamları araştırıyor:
Yürürken mi daha çok ıslanır
insan, koşarken mi?
Bence, kaçarken.

Ahmet Altan'a

Şu bardaktaki
suyun yüzüne bak.
Işığa tut.
İşte ilkyaz.

— Şiirlerinizi nasıl yazıyorsunuz?
— Şiirlerin aksayan yerlerini
silgiyle siliyorum.
Sonra, nasıldı diye
silgi kırıntılarında arıyorum.

* * *

Ömrüm uzadıkça
geçmişin karanlıkları aydınlanmıyor
bir bir kayboluyor.

— Neyin var?
— Hiçbir şeyim yok.
— Bahar geldi, bahar.
— O zaman her şeyim var.

Görüntüden, görünüşten
uzaklaşmaya göreyim.
Gerçek bıraktığım yerde.

* * *

Oğluna kız bulmak için
hamama gitmiş ana.
Oğul mektubunda
"Berraklığı
yaşlarının bulutuyla örülmüş olan
gözlerini öperim" diyor.

Altmışlı yılların başından bu yana otuz küsur yıllık şiir yolculuğunda, hemen her yere hemen her insana uğramış, geceyle yorulmuş günle doğrulmuş şiirler... Her mevsimden her coğrafyadan beslenmiş Berfe'nin şiiri. Kısaca tarif edersek: Dünyalı, kronik...

Şimdiye dek yayımlanan tüm şiirlerini biraraya getirirken adını *Kalfa* koydu... Hep ironik.

Kapak Fotoğrafı: Uğur Ataç

TEMA
TÜRKİYE ÇÖL OLMASIN!
(0212) 281 10 27

ISBN 975-08-0011-7

